Budsjettnemnda for jordbruket
13.04.2022

Utredning nr. 1

Jordbrukets totalregnskap 2020 og 2021
Budsjett 2022

Registrerte og normaliserte tall

Innholdsfortegnelse

1 INNLEDNING 5
1.1 Generelt 5
1.2 Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen 5
1.3 Inntekts- og kostnadsvekst i jordbrukssektoren 7
1.4 Usikkerhet ved datamaterialet 10
1.5 Større endringer som har endret tallseriene bakover 11
1.6 Resultatmål i Totalkalkylen 12
1.7 Resultater etter registrerte og normaliserte regnskaper 14
1.8 Totalkalkylen i forhold til enkeltbruk 18
1.9 Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr 19
1.10 Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markedsoverskudd og volumutvikling 26
1.10.1 Marked, produksjon og etterspørsel 26
1.10.2 Inntektseffekter av markedssituasjonen 28
1.10.3 Volum- og prisindekser for Totalkalkylen 28
1.11 Forklaring til variasjon mellom år 31
1.11.1 Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk 31
1.11.2 Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene 31
1.12 Prisstigning i budsjettåret 32
1.13 Realrente på lånt kapital 33
1.14 Totalkalkylen og skatt 34
1.14.1 Forklaring av beregningene 35
1.15 Budsjettering av tilskudd 37

2 SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN I NORMALISERTE REGNSKAP FRA 2016 TIL BUDSJETT 2022 38

3 REGISTRERTE TALL FOR PERIODEN 2019 – 2022 40
3.1 Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2022 41
3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2020 til 2021 41
3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2021 til 2022 42

4 SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER 45
4.1 Året 2020 46
4.2 Året 2021 46

5 REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT 48
5.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper 49
5.2 Forbrukstabeller 73

6 NORMALISERTE REGNSKAPER 75
6.1 Innledning 75
6.2 Bakgrunn og framgangsmåte 75
6.3 Generelt om beregningsprinsippene 76
6.4 Begrensninger 76
6.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen 77
6.5.1 Planteproduksjon 77
6.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen 77
6.5.3 Endringer i husdyrbestanden 78
6.5.4 Normalisering av kostnadspostene 78

6.5.5 Direkte tilskudd 78
6.5.6 Renter på lånt kapital 79
6.5.7 Leasing 79
6.6 Jordbruksfradrag 79
6.7 Resultater av beregningene 80
6.7.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper 80
6.7.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper 82
6.8 Sammenligning med fjorårets beregninger 83
6.8.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene 83
7 UTVALG AV TABELLER FRA NORMALISERTE REGNSKAPER 85
8 VOLUM OG PRISINDEKSER 96

1 Innledning

1.1 Generelt

Totalkalkylen for jordbruket 2022 er beregnet for:

- Revidert regnskap 2020
- Foreløpig regnskap 2021
- Budsjett 2022

Totalkalkylen 2022:
I denne utredningen presenteres en oversikt over årets beregninger for årene 2020, 2021 og 2022 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger med både registrerte og normaliserte tall. Det er videre tatt med tabeller som viser antall bedrifter, registrert arbeidsforbruk, areal, investeringer, husdyrtall samt forbruksutviklingen for kjøtt og egg. De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og kostnader i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær og tilfeldige utslag av stor økonomisk betydning i registrerte regnskaper. Disse variasjonene er forsøkt jevnet ut ved beregningen av normaliserte regnskapstall.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 2020, 2021 og 2022. Dette gjelder både for registrerte og normaliserte regnskaper.

Årets prognoser for budsjettåret er preget av uvanlig stor usikkerhet gitt av sterk prisvekst på sentrale innsatsfaktorer samt krigen i Ukraina, men er basert på best mulig grunnlag på beregningstidspunktet. Endringer i priser som har skjedd løpende gjennom beregningsperioden er tatt hensyn til. Kostnadsveksten på sentrale innsatsfaktorer som gjødsel, fôrmidler, energi og byggevarer er behandlet i kap. 1.3.

1.2 Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen

Hovedprinsippene for grunnlagsmaterialet for jordbruksoppgjørene som Budsjettnemda utarbeider, fastsettes gjennom Stortingets behandling av meldinger om landbrukspolitikken og, innenfor disse rammene, ved avklaringer mellom avtalepartene.

I forhandlingene brukes Totalkalkylens normaliserte regnskaper for å sammenligne inntektsutviklingen i jordbruket med inntektsutviklingen for andre grupper i samfunnet. Totalkalkylen er et sektorregnskap som skal vise totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsressurser, herunder jord. Sektoren «jordbruk» er definert ut fra de varer som er regnet som jordbruksvarer. Dette innebærer at jordbrukshusholdningenes andre inntekter, dvs. fra skogbruk, lønns- og kapitalinntekter, andre næringer og tilleggsnæringer som turisme, holdes utenom. Resultatmålene som

beregnes i Totalkalkylen er «Vederlag til arbeid og kapital» og «Vederlag til arbeid og egenkapital». Kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler blir prisnivåjustert årlig med konsumprisen før beregning av kapitalslit. Det føres med andre ord en godtgjøring til egenkapitalen knyttet til de avskrivbare driftsmidlene tilsvarende generell prisvekst. Godtgjøringen framkommer som høyere kapitalslit (avskrivninger) i totalkalkylen enn i gårdsregnskap (bygd på historisk kost). Det gjør at resultatet kan konsumeres uten å tære på den investerte kapitalens kjøpekraft. For ikke-avskrivbare driftsmidler som jord og grøfter, verdsettes disse etter historisk kost.

Totalkalkylens sektoravgrensing innebærer at en legger til grunn at alt jordbruksareal i Norge tilhører sektoren «jordbruk». Beregningene er avgrenset til økonomiske transaksjoner mellom jordbrukssektoren og andre sektorer. For jordbrukssektoren vil disse økonomiske transaksjonene framkomme som inntekter eller kostnader. Økonomiske transaksjoner innen sektoren, defineres som intern omsetning, og vil ikke påvirke sektorens sluttresultat. Slike interne transaksjoner kan være kjøp og salg av grovfôr og maskintjenester. Økonomiske transaksjoner innen sektoren knyttet til kjøp/salg av jord eller jordleie, regnes derfor også som internomsetning. Som følge av at Totalkalkylen er et sektorregnskap der jord er definert å tilhøre sektoren, skilles det ikke på om disse transaksjonene foregår mellom aktive utøvere og jordeiere uten næringsinntekt fra jordbrukssektoren I stedet for å føre årlige inntekter og kostnader fra jordleie og melkekvoter som på enkeltbruksnivå (jf. Referansebruksberegningene), inngår denne kapitalen i jordbrukssektorens kapital og framkommer som høyere gjeld og rentekostnader og ved å inngå i egenkapitalen som årsresultatet skal gi avkastning til.

Beregningen av jordbrukets bokførte kapital omfatter både egen og leid jord. Gjeld på bruk uten næringsinntekt (bortleide/forpaktede bruk) knyttet til jorda disse eier, inngår som en del av sektorens samlede gjeldsmasse. Realrentekostnaden på denne gjelda påvirker derfor resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital». Også kjøp av jord påvirker resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» direkte i den grad det påvirker endring gjeldsmassen i forbindelse med opptak av lån i forbindelse med jordkjøpet. Tilsvarende betraktninger gjøres også på andre områder, for å gjøre beregningsprinsippene konsistente, for eksempel leie/kjøp av melkekvoter.

For andre beregningsprinsipper nevnes at ved forhandleromsetning av brukte landbruksmaskiner, føres nettokostnaden i administrasjon/omsetning som kostnad for sektoren. Dette gjelder også kjøp og salg av melkekvoter. Korn,- unntatt det som brukes som eget fôr, selges derimot ut av sektoren og kjøpes tilbake som kraftfôr, og framkommer dermed på både inntekts- og kostnadssiden. Restverdien av bygninger og maskiner på bruk som går ut av drift, trekkes ut av kapitalgrunnlaget. Det søkes konsistens mellom det som inntekts- og kostnadsføres, dvs. inntekter/kostnader relateres til tilhørende kostnader/inntekter. Det medfører at en inntektsfører verdien av jordbrukets ressurser brukt utenfor jordbruket. For maskiner aktivert i,- men brukt utenom jordbruket, inntektsføres for eksempel jordbruket for kapitalslitkostnadene knyttet til denne bruken.

Arbeidsforbruket som inngår i beregningen av «Vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk», baserer seg på SSBs arbeidskraftsundersøkelser. Det gjøres ikke noe skille på om arbeidet er utført ved egen eller innleid arbeidskraft, da resultatmålet «Vederlag til arbeid

og egenkapital» er et vederlag til alt innsatt arbeid, uavhengig av hvem som utfører arbeidet, og all innsatt egenkapital.

Ulikheter i prognosering:
På kostnadssiden prognoseres budsjettallene i Totalkalkylen utifra forventet volum- og prisvekst for hele året. Et unntak er kraftfôr hvor priser for norsk korn fra gjeldende avtale (pr. 1.7.21) legges til grunn. På inntektssiden ligger antatt produksjon til grunn for volumdelen. For prisene ligger gjeldende jordbruksavtale til grunn for målprisproduktene. For korn, melk, poteter og hagebruksprodukter vil det si at inntektene beregnes med utgangspunkt i målprisene pr. 1.7.2021. For kjøtt og egg er målprisene fjernet og styres via «planlagt gjennomsnittlig engrospris» (PGE) fastsatt av markedsregulator to ganger i året. Produsentprisene for kjøtt er basert på gjeldende PGE hvor det ikke er gjort forutsetninger om endring for neste halvår. På grøntsiden tas det utgangspunkt i målprisene, men disse er i mindre grad bestemmende for prisene i denne sektoren. For varer som ikke omfattes av målpris prognoseres forventet prisvekst for hele året.

1.3 Inntekts- og kostnadsvekst i jordbrukssektoren

De siste par årene har det vært sammenfallende endringer internasjonalt som har gjort sterke utslag på både inntekts- og kostnadssiden i jordbruket. Det trekkes fram viktige årsaker:

- pandemi
- leveringsvansker pga. flaskehalser i transportsektoren
- energiprisøkning
- krigen i Ukraina

Som følge av kostnadsutviklingen på gjødsel og byggevarer i 2021 ble det gjennomført tilleggsforhandlinger sist høst som resulterte i en foreløpig kompensasjon for kostnadsøkningen på disse innsatsfaktorene. I sluttprotokollen fra tilleggsforhandlingene 28. oktober 2021 ble det sagt at:

> «Partene vil vurdere særskilt hvor stor kostnadsveksten ble for gjødsel, bygningsmaterialer og elektrisk kraft i 2021/2022 og håndtere dette som en del av helheten, både på inntekts- og kostnadssiden, med utgangspunkt i et nytt fullstendig grunnlagsmateriale til forhandlingene i 2022.»

Budsjettnemnda har i tabell 1 nedenfor gitt en oversikt over utslagene på inntekter og kostnader i Totalkalkylen sammenholdt med tidligere år. Tidligere år kan her tas som uttrykk for et normalt år.

Tabell 1.1. Inntekter og kostnader i Totalkalkylen

	Mill. kr.				Endring		Endring		Endring	
	2019	2020	2021	2022	2019 – 20		2020 - 21		2021 - 22	
Inntekter i alt	**46 355**	**48 515**	**51 107**	**52 516**	**2 160**	**5 %**	**2 593**	**5 %**	**1 409**	**3 %**
herav:										
Melk	**8 971**	**9 431**	**10 814**	**9 479**	**460**	**5 %**	**1 383**	**15 %**	**-1 336**	**-12 %**
Kjøtt	**12 401**	**12 771**	**14 042**	**15 248**	**370**	**3 %**	**1 271**	**10 %**	**1 206**	**9 %**
Direkte tilskudd	**12 039**	**12 098**	**12 037**	**13 437**	**59**	**0 %**	**-61**	**-1 %**	**1 400**	**12 %**
Kostnader i alt	**31 168**	**31 510**	**33 972**	**37 677**	**342**	**1 %**	**2 462**	**8 %**	**3 705**	**11 %**
herav:										
Gjødsel og kalk	**1 880**	**1 925**	**1 899**	**3 261**	**45**	**2 %**	**-26**	**-1 %**	**1 363**	**72 %**
Kraftfôr	**7 761**	**7 925**	**8 196**	**9 229**	**164**	**2 %**	**271**	**3 %**	**1 033**	**13 %**
Energi	**3 073**	**2 488**	**3 513**	**3 726**	**-586**	**-19 %**	**1 025**	**41 %**	**213**	**6 %**
herav:										
elektrisitet brutto	**1 434**	**984**	**1 849**	**2 210**	**-449**	**-31 %**	**865**	**88 %**	**361**	**20 %**
strømstøtte			**111**	**697**					**586**	**526 %**
elektrisitet netto	**1 434**	**984**	**1 738**	**1 513**	**-449**	**-31 %**	**753**	**77 %**	**-225**	**-13 %**
diesel	**1 267**	**1 189**	**1 372**	**1 746**	**-78**	**-6 %**	**183**	**15 %**	**374**	**27 %**
Plast	**442**	**471**	**533**	**668**	**29**	**7 %**	**62**	**13 %**	**135**	**25 %**
Byggevarer										
prisvekst. %	***2,7***	***2,4***	***8,7***	***4,3***						
Vedlikehold bygn.	**1 701**	**1 937**	**2 082**	**2 148**	**236**	**14 %**	**145**	**8 %**	**66**	**3 %**
Maskiner og redsk.										
prisvekst. %	***4,7***	***10,7***	***5,6***	***9,3***						

Tabellen er basert på Totalkalkylens registrerte regnskap, denne kan avvike noe fra normalisert regnskap. På inntektssiden skyldes mye av økningen bedrede markedsforhold pga. pandemien, dvs. økt etterspørsel etter norskproduserte varer. Dette har gitt prisøkninger, særlig for kjøtt. For melk har en økte etterbetalinger i 2021, men også økt produksjon for å øke tilbudet. Samtidig var det et salg av melkekvoter på 430 mill. kr. For direkte tilskudd skyldes 754 mill. kr. av økningen i 2022 den foreløpige kompensasjonen som følge av tilleggsforhandlingene sist høst.

Faktorene nevnt ovenfor forklarer mesteparten av økningene en ser på kostnadssiden. For gjødsel slo mesteparten av prisutviklingen i 2021 først ut i vekstsesongen 2022. Dette fordi det aller meste som ble brukt i 2021 var innkjøpt før prisstigningen og at prisene var fastsatt før prisveksten satte inn. For 2022 anslås prisøkningen til å gi ca. 6 prosent nedgang i forbruket av gjødsel. For elektrisitet innebærer strømstøtten reduserte strømkostnader i 2022. For byggevarer gir prisveksten økte investerings- og vedlikeholdskostnader. Siden investeringene avskrives over flere år vil ikke prisveksten slå særlig ut i økt kapitalslit samme år mens det slår direkte ut i økte kostnader til vedlikehold.

Særskilt kostnadsvekst på enkelte innsatsfaktorer

- **Gjødsel**

De internasjonale prisene på handelsgjødsel og råvarer til handelsgjødselproduksjon startet å øke kraftig fra tidlig i 2021. Dette skyldes i hovedsak og sterk etterspørsel etter jordbruksvarer som igjen økte etterspørselen etter handelsgjødsel med lange leveringstider for å bygge opp produksjonskapasiteten for råvarer til handelsgjødsel.

I tallgrunnlaget for tilleggsforhandlingene 2021 jf. Utredning nr. 4 2021 sies det at:

> «Økt etterspørsel etter jordbruksprodukt som mais og soya har gitt økte priser og stimulerer til økt intensitet i dyrkingen som igjen gir utslag i etterspørselen etter gjødsel. Det har ikke vært ledig produksjonskapasitet i gjødselmarkedet eller i råvareproduksjonen til gjødsel og dette gir heller ikke særlig håp om at prisnivået er forbigående på kort sikt. Det er ikke knapphet på ressurser som P og K, men begrenset kapasitet i gruveindustrien til å møte den økte etterspørselen.»

Høy etterspørsel, lang leveringstid og lave lagre globalt er fremdeles gjeldende forklaringer.

Basert på prisoppgaver fra forhandlere av gjødsel har Budsjettnemnda prognosert en prisøkning på handelsgjødsel i 2022 på 89 prosent, som et veid gjennomsnitt av omsetningen for produksjonssesongen 2022. Dette er regnet å gi et redusert forbruk på 6 prosent. Utfra de avlingsmessige konsekvensene dette har på grovfôret, er kraftfôrforbruket økt med 5 000 tonn.

- **Energi**

Elektrisk kraft

Spotprisen på elektrisk kraft i Sør-Norge er prognosert å øke med 68 prosent fra 2021 til 2022 jf. tab. 1.2 kap. 1.4. Da var prisen i 2021 allerede ca. doblet fra nivåene i 2018 og 2019 mens nivået i 2020 var særskilt lavt. Bakgrunnen for prisutviklingen i Sør-Norge er sammensatt:

- Høye gasspriser
- Lav vannmagasinfylling i Sør-Norge
- Dårlig kapasitet på overføringsnettet innenlands

Den lave prisen i Midt- og Nord-Norge skyldes høy vannmagasinfylling i disse områdene samt begrensede overføringsmuligheter sørover, kraften i disse områdene blir dermed «stengt inne». Kort sagt er spotprisen på elektrisitet avhengig av tilbud og etterspørsel.

Før strømstøtte har Budsjettnemnda prognosert el-prisen i 2022 til å øke 21 prosent. Etter strømstøtte er prisen prognosert å gå ned ca. 9 prosent.

Olje, bensin og diesel

Oljeprisen har hatt en stigende prisutvikling, og er opp ca. 60 prosent mellom januar 2021 og mars 2022, målt i kroner. Kort fortalt kommer prisoppgangen av en større økning på etterspørselssiden enn på tilbudssiden. Prisen på bensin og farget diesel har også hatt en økende prisutvikling fra januar 2021. Farget diesel er i perioden januar 2021 til februar 2022 opp ca. 31 prosent. 24. februar 2022 startet Russlands invasjon av Ukraina, dette har gitt en økt oljepris på grunn av handelssanksjoner for russisk olje.

Mhp. diesel har Budsjettnemnda tatt utgangspunkt i innhentede priser på anleggsdiesel pr. 7.4. Prisen er framregnet på grunnlag av terminkontrakter (futurespriser) og effekten oljeprisen har på drivstoffprisene. Prognosert konsumprisindeks er lagt til grunn for andre elementer i drivstoffprisen.

- **Byggevarer**

Trelast og stål hadde store prisøkninger igjennom 2021. SSBs byggekostnadsindeks for boliger i alt økte 8,7 prosent fra 2020 til 2021 mot 2,4 prosent fra 2019 til 2020. For materialer samlet sett var økningen i 2021 på 16,5 prosent. Trelast økte med 61,4 prosent mens økningen for armeringsstål og konstruksjonsstål var henh. 31,9 og 34,9 prosent.

Fra 2021 og videre i 2022 har økte energipriser samt krigen i Ukraina bidratt til å opprettholde et høyt prisnivå. Basert på framtidspriser (futures) for trelast og stål samt aktører i næringen, har anslått samlet prisutvikling i byggesektoren i 2022 til 4,3 prosent.

1.4 Usikkerhet ved datamaterialet

Beregningene bygger på innhentet materiale fra flere oppgavegivere hvorav SSB, Landbruksdirektoratet og landbrukets ulike økonomiske organisasjoner er de viktigste. For de sektorene hvor en har helhetlige oppgaver er beregningene relativt sikre. Dette gjelder korn, de aller fleste husdyrproduksjonene, kostnader som kraftfôr og gjødsel, såfrø og planter. Av større poster på inntektssiden er hagebrukssektoren,- særlig blomster, den med relativt sett størst usikkerhet. Av de faste kostnadene beregnes kapitalslitet på grunnlag av investeringene. Investeringene beregnes bl.a. med utgangspunkt i SSBs tellingsundersøkelser, disse foretas med noen års mellomrom. Mellom tellingsårene regnes investeringene fram med ulikt materiale.

<u>Årets beregning:</u>

Årets prognoser for budsjettåret er preget av uvanlig stor usikkerhet gitt av sterk prisvekst på sentrale innsatsfaktorer samt krigen i Ukraina, men er basert på best mulig grunnlag på beregningstidspunktet. Endringer i priser som har skjedd løpende gjennom beregningsperioden er tatt hensyn til, men ulike utfall av den usikre situasjonen framover vil kunne ha betydelig utslag.

Kostnadsveksten på sentrale innsatsfaktorer som gjødsel, energi, byggevarer og fôrmidler er behandlet i kap. 1.3.

For gjødsel har det vært flere prisendringer(økninger) gjennom sesongen,- noe som ikke er vanlig i et normalt år. Prisøkningene er anslått å gi ca. 6 prosent reduksjon i mengde innkjøpt gjødsel. For andre innsatsfaktorer som energi og byggevarer har prisprognoseringen tatt utgangspunkt i større grad av kontakter med aktører samt at «futurespriser» er lagt til grunn. Futures er en bindende kontrakt mellom to parter om å kjøpe/selge en bestemt vare ved en fastsatt leveringsdato i fremtiden. Futurespriser sier dermed noe om hvordan markedet nå vurderer prisutviklingen på ulike produkter på et gitt tidspunkt fram i tid. Futuresprisene er innhentet en god stund etter at krigen i Ukraina brøt ut.

En usikkerhet ved futures er at de i mindre grad vurderes å være egnet til å fange opp utviklingen i markeder med store svingninger og at kontraktsfestede volumer i en slik situasjon kan være lavere enn vanlig.

Kostnader til elektrisk kraft er særskilt i år pga. strømstøtte. Tabell 2 gir en oversikt over prisen for elektrisk kraft i jordbruket utenom veksthus. Tabellen viser pris (spotpris), nettleie, forbruksavgift, og strømstøtte. I 2022 er prisen for elektrisk kraft inklusive strømstøtte beregnet til 100,3 øre/kWh. Strømstøtten er basert på strømstøtteordningen slik den var utformet pr. 28 mars 2022.

Tabell 1.2. Kostnaden for elektrisk kraft i jordbruket utenom veksthus. Øre/kWh

Jordbruk utenom veksthus	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Spotpris[1] NO1, NO2, NO5	27,0	41,6	38,7	9,8	75,9	127,4
Spotpris[1] NO3, NO4	26,4	42,2	37,9	9,8	39,9	23,0
Pris ekskl. avgifter	34,4	48,6	48,7	20,7	72,1	99,8
Nettleie	27,9	28,7	30,0	28,6	27,3	27,3
Forbruksavgift	16,3	16,6	15,8	16,1	16,7	13,4
Pris før strømstøtte					116,1	140,5
Strømstøtte					6,1	40,2
Pris	78,5	93,9	94,5	65,4	110,0	100,3

[1] Gjennomsnitt

1.5 Større endringer som har endret tallseriene bakover

I dette kapitlet gjøres det rede for større endringer som har endret tallseriene bakover. Endringer skyldes vanligvis nytt eller endret datamateriale. Årsaker til justeringer bakover er at Totalkalkylen skal vise utviklingen over tid. Av den grunn er det behov for sammenliknbare og kontinuerlige serier.

Ved årets beregning er det lite av endringer på seriene for inntekts- og kostnadspostene som har gitt utslag på resultatene bakover.

Gjeld og renter:
Gjeld og rentekostnader fra skattemeldingen ligger til grunn for gjeld og renter i Totalkalkylen. Ifb. innføring av verdsettelsesrabatter på aksjer og driftsmidler ved fastsetting av formue i skattemeldingen i 2017, har det også vært rabatt på gjeld. Skatteverdien av gjelda har dermed blitt mindre enn faktisk gjeldsverdi og dermed også i Totalkalkylen. Rentekostnader har ikke vært omfattet av rabatten. Ved årets beregning er faktisk gjeldsverdi lagt til grunn fom. 2017. Rentekostnadene er uendret, men renteprosenten blir lavere.

Arbeidsforbruk:
SSB foretok en fullstendig landbrukstelling i 2020 der samtlige næringsutøvere i jordbruket ble spurt hvor mange arbeidstimer som ble lagt ned i gårdsdrifta i perioden 1.10.2019 –

30.9.2020. Foreløpige tall ble lagt til grunn ved fjorårets beregninger. I årets beregninger er endelige tall lagt til grunn.

I fjor ble 42 895 årsverk,- avrundet til 42 900 årsverk, lagt til grunn for 2020. Tellingen ble gjennomført i et år med koronapandemi hvor hagebruket ble særlig rammet av redusert tilgang av utenlandsk innleid arbeidskraft og tildels erstattet av bla. uøvd norsk arbeidskraft. Beregninger nemnda foretok indikerte at pandemien resulterte i et økt arbeidsforbruk innen hagebrukssektoren på ca. 1 000 årsverk selv om produksjonsomfanget var omtrent uendret.

Med endelige tall er arbeidsforbruket for 2020 i år beregnet til 42 682 årsverk, avrundet til 42 700 årsverk. Av dette er det beregnet at ca. 500 årsverk er knyttet til pandemieffekten innen hagebruket. Pandemieffekten er altså lavere enn beregnet med foreløpige tall i fjor.

Bokført kapital:
Ved fjorårets beregninger vedtok nemnda å ikke publisere tall for bokført kapital og ha en gjennomgang av beregningen, pga. usikkerhet om datagrunnlaget. I årets beregning er kapitalen for de avskrivbare driftsmidlene basert på SSBs investeringstellinger, med Totalkalkylens avskrivningssatser for de enkelte kapitalobjektene etter historisk kostnad. For ikke-avskrivbare driftsmidler er bokført kapital basert på data fra driftsgranskingene. Videre har nemnda mottatt nye tall for gjeldsutviklingen etter 2017 fra SSB. De siste årene har gjeldsveksten etter 2017 vært beregnet for lav. Det er knyttet til verdsettingsrabatter for driftsmidler og aksjer ved ligningen («arbeidende kapital») og tilhørende forholdsmessig gjeldsreduksjon. Bokført kapital og anslått egenkapital har ikke direkte betydning for resultatmålene som beregnes i totalkalkylen.

1.6 Resultatmål i Totalkalkylen

I Prop.200S (2020-2021) er det sagt følgende om inntektsutvikling og inntektsmål:

> Stortinget har gjentatte ganger sluttet seg til både at vurdering av inntektsutviklingen skal baseres på Totalkalkylen, normalisert regnskap, med resultatmålet Vederlag til arbeid og egenkapital, og samtidig understreket at Totalkalkylen ikke er egnet til å måle inntektsnivå i næringen.

I Totalkalkylen har følgende tre resultatmål blitt beregnet:

- Vederlag til arbeid og kapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget

«Vederlag til arbeid og kapital» beregnes ved at alle inntekter fratrekkes ikke-varige driftsmidler samt kapitalkostnader. Kapitalkostnadene (avskrivningene) beregnes ut fra et prisnivåjustert kapitalgrunnlag for de avskrivbare driftsmidlene. Dvs. at kapitalgrunnlaget

justeres til dagens priser ved hjelp av konsumprisindeksen. Resultatet «Vederlag til arbeid og kapital» skal gi avkastning til all kapital, herunder kapital bundet i jord. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» trekkes realrentekostnadene på den lånte delen av kapitalen i fra «Vederlag til arbeid og kapital». Dette resultatmålet skal gi avkastning til arbeid og egenkapital. Bruken av realrentekostnad har sammenheng med at kapitalen prisjusteres (kapitalslit beregnet til dagens prisnivå). Prinsippet for beregning av kapitalkostnadene innebærer at den beregnede inntekten i Totalkalkylen, kan forbrukes uten å redusere den investerte kapitalens kjøpekraft. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» legges verdien av det skattemessige jordbruksfradraget i positiv næringsinntekt fra jordbruket til «Vederlag til arbeid og egenkapital». Resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» beregnes kun pr. årsverk

Fordi Totalkalkylen viser resultatmål for landet som helhet og alle produksjoner i gjennomsnitt (pr. årsverk), vil ikke Totalkalkylen være sammenliknbart med regnskapet for den enkelte aktive utøver. På foretaksnivå, i eks. Driftsgranskingene, føres f.eks. jordleie, leie/kjøp av melkekvote, fôr og maskintjenester som kostnader og eventuelt inntekt i de foretakene som har slik kostnad/inntekt. Dette fordi dette er kostnader/inntekter som påvirker den enkelte næringsutøvers økonomiske resultat.

1.7 Resultater etter registrerte og normaliserte regnskaper

Tabell 1.3 Resultater etter registrerte regnskaper. Mill. kroner[1]

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum produksjonsinntekter	34 301	33 839	32 947	34 315	36 417	39 070	39 079
Direkte tilskudd	10 450	10 331	12 425	12 039	12 097	12 037	13 437
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	44 752	44 169	45 372	46 354	48 515	51 107	52 516
Sum ikke-varige produksjonsmidler	20 508	20 714	21 880	22 158	22 259	24 392	27 204
Sum kapitalkostnader	8 015	8 369	8 651	9 010	9 252	9 580	10 473
Sum kostnader (B)	28 523	29 083	30 531	31 168	31 510	33 972	37 677
Vederlag til arbeid og kapital (**A-B**)	16 229	15 086	14 841	15 186	17 004	17 135	14 839
– Realrente på lånt kapital	-274	780	205	771	1 212	-718	-160
Vederlag til arbeid og egenkapital (**A-B-C**)	16 503	14 306	14 636	14 416	15 792	17 853	15 000
Antall årsverk	44 000	43 300	42 800	42 300	42 700	42 100	41 050
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv. Kr	375 100	330 400	342 000	340 800	369 800	424 100	365 400
Endring pr årsverk, kr		-44 700	11 600	-1 200	29 000	54 300	-58 700
Endring pr årsverk, prosent		-11,9	3,5	-0,4	8,5	14,7	-13,8
Inntektseffekt pr årsv. av jordbr.fradraget	*29 300*	*28 100*	*26 500*	*25 000*	*26 800*	*27 300*	*24 600*
Ved. til arb. og egenkap. pr årsverk inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	*404 400*	*358 500*	*368 500*	*365 800*	*396 600*	*451 400*	*390 000*
Endring pr årsverk, kr		*-45 900*	*10 000*	*-2 700*	*30 800*	*54 800*	*-61 400*
Endring pr årsverk, prosent		*-11,4*	*2,8*	*-0,7*	*8,4*	*13,8*	*-13,6*

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) De seks nederste linjene er ikke i mill. kroner

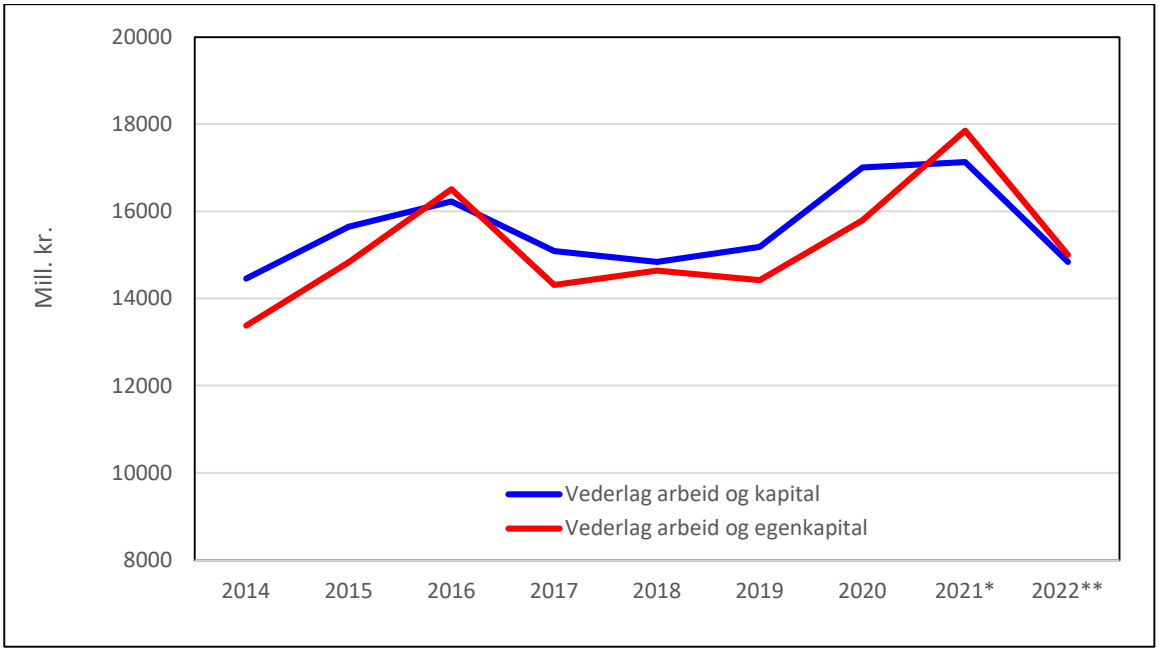

Figur 1.1. Utviklingen i resultatmål i Totalkalkylen.

Tabell 1.4 Sammendrag. Registrerte regnskaper. Mill. kroner[1]

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Korn, erter og oljefrø	3 560	3 500	3 560	3 928	4 118	3 790	3 941
Poteter	814	722	814	799	942	1 001	1 006
Hagebruksprodukter	5 146	4 945	5 146	5 295	5 746	5 909	5 917
Andre planteprodukter	370	424	370	377	384	426	491
Sum planteprodukter	9 890	9 591	9 890	10 399	11 190	11 126	11 355
Melk	9 486	9 241	9 486	8 971	9 431	10 814	9 479
Kjøtt	12 309	12 608	12 309	12 401	12 771	14 042	15 248
Egg	1 048	1 112	1 048	1 144	1 232	1 286	1 405
Ull	149	133	149	117	118	105	106
Andre husdyrproduksjoner	184	204	184	274	292	303	300
Sum husdyrprodukter	23 176	23 299	23 176	22 907	23 844	26 551	26 538
Sum plante- og husdyrprodukter	33 066	32 889	33 066	33 306	35 034	37 677	37 893
Kjøreinntekter m.v.	554	557	554	601	602	620	639
Arbeidsinntekter ved invest.	248	276	248	262	269	285	295
Sum andre inntekter	802	832	802	863	871	906	934
Endringer i buskapsverdien	186	-121	186	0	153	190	-15
Medlemsbonus	248	238	248	146	360	297	268
Sum produksjonsinntekter	34 301	33 839	34 301	34 315	36 417	39 070	39 079
Direkte tilskudd	10 450	10 331	10 450	12 039	12 097	12 037	13 437
Sum inntekter inklusive tilskudd	44 752	44 169	44 752	46 354	48 515	51 107	52 516
Handelsgjødsel og kalk	1 866	1 598	1 866	1 880	1 932	1 894	3 261
Innkjøpt kraftfôr	7 276	7 442	7 276	7 761	7 925	8 196	9 229
Annet innkjøpt fôr	421	450	421	511	462	511	534
Såfrø og planter	1 040	1 062	1 040	1 158	1 259	1 337	1 283
Energi og smøremidler	2 411	2 678	2 411	3 073	2 488	3 513	3 725
Andre kostnader	5 130	5 223	5 130	5 530	5 722	6 314	6 473
Vedlikehold	2 363	2 261	2 363	2 245	2 471	2 626	2 699
ikke-varige prod.midler (kostnader)	20 508	20 714	20 508	22 158	22 259	24 392	27 204
Leasing av maskiner	1 560	1 760	1 560	2 058	2 116	2 143	2 692
Kapitalslit	6 455	6 609	6 455	6 952	7 136	7 437	7 781
Sum kapitalkostnader	8 015	8 369	8 015	9 010	9 252	9 580	10 473
Sum kostnader	28 523	29 083	28 523	31 168	31 510	33 972	37 677
Vederlag til arbeid og kapital	16 229	15 086	16 229	15 186	17 004	17 135	14 839
Realrente lånt kapital	-274	780	-274	771	1 212	-718	-160
Vederlag til arbeid og egenkapital	16 503	14 306	16 503	14 416	15 792	17 853	15 000

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 1.5 Resultater etter normaliserte regnskaper. Mill. kroner[1]

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum produksjonsinntekter	33 713	33 813	34 186	34 219	36 160	38 789	39 065
Direkte tilskudd	10 497	10 259	12 098	11 726	12 094	12 082	13 348
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	44 210	44 072	46 284	45 945	48 253	50 871	52 412
Sum ikke-varige produksjonsmidler	20 544	20 649	22 176	22 037	22 212	24 286	27 159
Sum kapitalkostnader	8 043	8 337	8 652	9 007	9 208	9 644	10 133
Sum kostnader (B)	28 586	28 985	30 828	31 044	31 420	33 930	37 292
Vederlag til arbeid og kapital (**A-B**)	15 623	15 087	15 456	14 901	16 833	16 941	15 120
– Realrente på lånt kapital	308	349	219	736	639	124	303
Vederlag til arbeid og egenkapital (**A-B-C**)	15 316	14 738	15 237	14 165	16 195	16 817	14 817
Antall årsverk	44 000	43 300	42 800	42 300	42 700	42 100	41 050
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv. Kr	348 100	340 400	356 000	334 900	379 300	399 500	361 000
Endring pr årsverk, kr		-7 700	15 600	-21 100	44 400	20 200	-38 500
Endring pr årsverk, prosent		-2,2	4,6	-5,9	13,3	5,3	-9,6
Inntektseffekt pr årsv. av jordbruksfradr, kr	*28 200*	*28 100*	*27 600*	*24 500*	*26 500*	*27 000*	*25 100*
Ved. til arb. og egenkap. pr årsverk inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	*376 300*	*368 500*	*383 600*	*359 400*	*405 800*	*426 500*	*386 100*
Endring pr årsverk, kr		*-7 800*	*15 100*	*-24 200*	*46 400*	*20 700*	*-40 400*
Endring pr årsverk, prosent		*-2,1*	*4,1*	*-6,3*	*12,9*	*5,1*	*-9,5*

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) De seks nederste linjene er ikke i mill. kroner

Tabell 1.6 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. kroner[1]

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Korn, erter og oljefrø	3 130	3 266	3 302	3 561	3 735	3 913	3 941
Poteter	727	779	771	841	914	983	1 006
Hagebruksprodukter	5 063	5 097	5 192	5 433	5 741	5 782	5 917
Andre planteprodukter	381	424	366	387	381	410	477
Sum planteprodukter	9 301	9 565	9 631	10 222	10 771	11 088	11 341
Melk	9 486	9 241	9 579	9 052	9 593	10 572	9 479
Kjøtt	12 309	12 608	12 665	12 401	12 771	14 042	15 248
Egg	1 048	1 112	1 132	1 144	1 232	1 286	1 405
Ull	149	133	129	117	118	105	106
Andre husdyrproduksjoner	184	204	232	274	292	303	300
Sum husdyrprodukter	23 176	23 299	23 736	22 988	24 006	26 308	26 538
Sum plante- og husdyrprodukter	32 478	32 864	33 367	33 210	34 776	37 396	37 879
Kjøreinntekter m.v.	554	557	568	601	602	620	639
Arbeidsinntekter ved invest.	248	276	267	262	269	285	295
Sum andre inntekter	802	832	836	863	871	906	934
Endringer i buskapsverdien	186	-121	-235	0	153	190	-15
Medlemsbonus	248	238	219	146	360	297	268
Sum produksjonsinntekter	33 713	33 813	34 186	34 219	36 160	38 789	39 065
Direkte tilskudd	10 497	10 259	11 726	10 497	12 094	12 082	13 348
Sum inntekter inklusive tilskudd	44 210	44 072	45 945	44 210	48 253	50 871	52 412
Handelsgjødsel og kalk	1 866	1 598	1 789	1 880	1 932	1 894	3 261
Innkjøpt kraftfôr	7 276	7 442	7 749	7 761	7 925	8 196	9 229
Annet innkjpt fôr	421	450	720	511	462	511	534
Såfrø og planter	1 040	1 062	1 150	1 158	1 259	1 337	1 283
Energi og smøremidler	2 422	2 685	3 113	3 060	2 482	3 521	3 724
Andre kostnader	5 156	5 150	5 339	5 421	5 682	6 200	6 429
Vedlikehold	2 363	2 261	2 316	2 245	2 471	2 626	2 699
ikke-varige prod.midler (kostnader)	20 544	20 649	22 176	22 037	22 212	24 286	27 159
Leasing av maskiner	1 588	1 728	1 873	2 055	2 071	2 207	2 352
Kapitalslit	6 455	6 609	6 780	6 952	7 136	7 437	7 781
Sum kapitalkostnader	8 043	8 337	8 652	9 007	9 208	9 644	10 133
Sum kostnader	28 586	28 985	30 828	31 044	31 420	33 930	37 292
Vederlag til arbeid og kapital	15 623	15 087	15 456	14 901	16 833	16 941	15 120
Realrente lånt kapital	308	349	219	736	639	124	303
Vederlag til arbeid og egenkapital	15 316	14 738	15 237	14 165	16 195	16 817	14 817

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

1.8 Totalkalkylen i forhold til enkeltbruk

Totalkalkylen for jordbruket er et sektorregnskap for hele det norske jordbruket,- som om jordbruket i Norge var et bruk. Resultatmålene i Totalkalkylen beregnes som gjennomsnitt for alle bruk, uavhengig av driftsform, størrelse, investeringsfase og område i landet.

Jordbruket består av nær 40 000 jordbruksbedrifter fordelt på ulike driftsformer, størrelser og områder i landet som er i ulike faser av investeringer, dvs. fornyelse og avvikling. På disse brukene utføres det årlig i overkant av 40 000 årsverk. Resultatene på det enkelte bruket vil variere kraftig etter de nevnte inndelingene og fra gjennomsnittet som måles i Totalkalkylen.

Som en illustrasjon på dette er spredningen i vederlaget til arbeid og egenkapital pr årsverk i Driftsgranskingene, gjengitt i figur 1.2 nedenfor. Driftsgranskingene er regnskapsresultater for litt over 900 enkeltbruk etter driftsform, størrelse og område i landet. Det er en tydelig konsentrasjon rundt nivået 0 – 500 000 kr pr. årsverk men ellers er det stor spredning.

Det er flere forskjeller mellom Totalkalkylen og enkeltbruk som påvirker beregnede resultater, bla. periodiseringer av etterbetalinger. Begrunnet i internasjonal praksis føres dette på opptjeningsåret i Totalkalkylen mens utbetalingsåret benyttes i Driftsgranskingene (enkeltbruk).

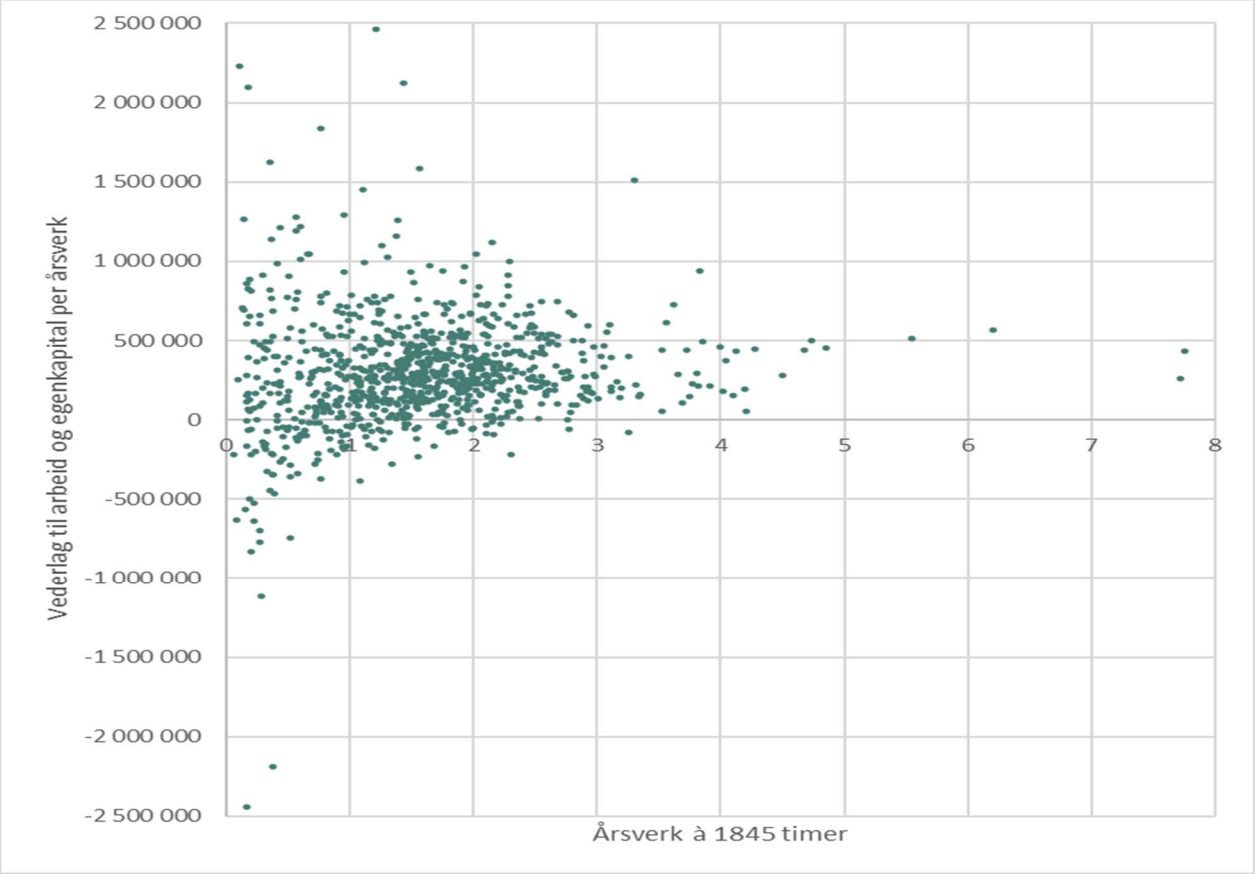

Figur 1.2. Spredningen i vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk i Driftsgranskingene.

1.9 Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr

Tabell 1.7 Resultatmål i jordbruket pr. årsverk. 1 000 kr.

	Registrert regnskap			Normalisert regnskap		
	Ved. arbeid og egenkap.	Jordbruks-fradrag	Sum	Ved. arbeid og egenkap.	Jordbruks-fradrag	Sum
1959	5 400		5 400			
1969	10 400		10 400			
1979	45 000		45 000			
1989	101 300		101 300			
1990	117 900		117 900			
1991	117 800		117 800			
1992	118 100		118 100			
1993	131 100		131 100			
1994	129 900		129 900			
1995	125 000		125 000			
1996	129 400		129 400			
1997	134 100		134 100			
1998	146 900		146 900			
1999	137 500		137 500			
2000	150 900	4 800	155 700			
2001	135 000	9 500	144 500			
2002	134 600	11 200	145 800			
2003	149 900	13 800	163 700			
2004	152 600	13 200	165 800			
2005	156 800	13 400	170 200			
2006	160 300	13 800	174 100			
2007	170 600	22 800	193 400			
2008	202 400	24 400	226 800			
2009	208 300	23 800	232 100	212 700	24 400	237 100
2010	239 200	26 100	265 300	243 100	26 500	269 600
2011	228 500	25 400	253 900	244 200	26 300	270 500
2012	244 900	29 700	274 600	264 400	31 900	296 300
2013	260 800	30 900	291 700	264 300	31 800	296 100
2014	294 100	30 200	324 300	283 700	29 800	313 500
2015	331 400	31 000	362 400	326 000	30 400	356 400
2016	375 100	29 300	404 400	348 100	28 200	376 300
2017	330 400	28 100	358 500	340 400	28 100	368 500
2018	342 000	26 500	368 500	356 000	27 600	383 600
2019	340 800	25 000	365 800	334 900	24 500	359 400
2020	369 800	26 800	396 600	379 300	26 500	405 800
2021*	424 100	27 300	451 400	399 500	27 000	426 500
2022**	365 400	24 600	390 000	361 000	25 100	386 100

Totalkalkylens serie for antall bedrifter og arbeidsforbruk er gjengitt i tab. 1.8.

Tabell 1.8 Beregnet totalt arbeidsforbruk og antall årsverk i jordbruket 1959–2022

År	Antall bedrifter	Timer pr. bedrift	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk	Prosent-endring
1959	198 300	2 898	592,5	2 340	253,2	
1969	154 977	2 581	400,1	2 100	190,5	
1979	125 302	2 101	263,3	1 975	133,3	
1989	99 382	1 943	193,1	1 925	100,3	
1990	96 300	1 906	183,6	1 875	97,9	-2,4
1991	92 800	1 919	178,1	1 875	95,0	-3,0
1992	90 900	1 927	175,1	1 875	93,4	-1,7
1993	87 600	1 939	169,9	1 875	90,6	-3,0
1994	83 900	1 998	167,6	1 875	89,4	-1,3
1995	80 900	2 056	166,3	1 875	88,7	-0,8
1996	78 200	2 064	161,4	1 875	86,1	-2,9
1997	75 300	2 077	156,4	1 875	83,4	-3,1
1998	72 800	2 107	153,4	1 875	81,8	-1,9
1999[1)]	70 011	2 113	147,9	1 875	78,9	(-3,5)
1999[2)]	70 740	2 118	149,8	1 875	79,9	-2,3
2000	68 539	2 090	143,3	1 875	76,4	-4,4
2001	65 607	2 095	137,5	1 860	73,9	-3,3
2002	61 890	2 120	131,2	1 845	71,1	-3,8
2003	58 231	2 148	125,1	1 845	67,8	-4,6
2004	55 507	2 151	119,4	1 845	64,7	-4,6
2005	53 003	2 148	113,8	1 845	61,7	-4,6
2006	51 218	2 133	109,2	1 845	59,2	-4,1
2007	49 935	2 099	104,8	1 845	56,8	-4,1
2008	48 825	2 052	100,2	1 845	54,3	-4,4
2009	47 688	2 012	95,9	1 845	52,0	-4,2
2010	46 624	1 967	91,7	1 845	49,7	-4,4
2011	45 612	1 966	89,7	1 845	48,6	-2,2
2012	44 794	1 952	87,5	1 845	47,4	-2,5
2013	43 726	1 949	85,2	1 845	46,2	-2,5
2014	43 022	1 951	83,9	1 845	45,5	-1,5
2015	42 018	1 965	82,6	1 845	44,75	-1,6
2016	41 121	1 974	81,2	1 845	44,00	-1,7
2017	40 338	1 981	79,9	1 845	43,30	-1,6
2018	39 678	1 991	79,0	1 845	42,80	-1,2
2019	39 090	1 995	78,0	1 845	42,30	-1,2
2020	38 713	2 035	78,8	1 845	42,70	0,9
2021*	38 269	2 030	77,7	1 845	42,10	-1,4
2022**	37 851	2 001	75,7	1 845	41,05	-2,5
2023**	37 571	1 991	74,8	1 845	40,55	-1,2

1) Bruk >5 dekar

2) Bruk fra 0 dekar og oppover fra 1999, tidligere for bruk >5 dekar

Totalkalkylens serie for arbeidsforbruket er basert på SSBs arbeidsforbrukstellinger. I tabell 1.8 er utviklingen i det totale arbeidsforbruket for perioden 1959–2020 beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2020.

Arbeidsforbruksregistreringene i SSBs fullstendige tellinger foretas normalt hvert tiende år. Registreringene er basert på oppgaver fra alle bedriftene i jordbruket og danner grunnlaget for arbeidsforbruket i Totalkalkylen. I mellomliggende år beregnes arbeidsforbruket med utgangspunkt i SSBs utvalgstellinger. Arbeidsforbruket i utvalgstellingene vil kunne ha en usikkerhet knyttet til metode for oppblåsing til totalnivå.

SSB gjennomførte de to siste fullstendige tellingene av arbeidsforbruket i jordbruket i 2010 og 2020. Utvalgstellinger/landbruksundersøkelser som er lagt til grunn for nemndas arbeidsforbruksserie mellom årene 2010 og 2020, ble gjennomført for årene 2013 og 2017.

Prognose for arbeidsforbruket i 2022 og 2023

Prognosene støtter seg på to modeller utviklet av sekretariatet. Modellene framskriver den relative endringen i årsverk basert på de siste tilgjengelige arbeidsforbrukstall fra SSB. Den ene modellen tar i tillegg inn budsjettnemndas anslag for utvikling av areal, husdyrhold og gårdsbruk. Utover disse utviklingstrekkene legger man til grunn at 2022 er normalår mhp. arbeidsforbruk. Dvs. at pandemien ikke lenger har effekt på arbeidsforbruket i hagebrukssektoren slik som i 2020 og 2021. Dette gir en nedgang i arbeidsforbruket i 2022 på 2,5 prosent. For 2023 er det prognosert en nedgang i arbeidsforbruket 1,2 prosent.

Utviklingen i jordbruksarealet er gjengitt i tabell 1.9 og 1.10.

Tabell 1.9 Utviklingen i jordbruksarealet. 1 000 da.

	Åker og hage	Fulld. eng og beite	Fulldyrket jord i alt	Annen eng/beite	Jordbr. areal i alt	Endring	Da/jordbr. bedrift
1959	3 479	4 864	8 343	1 764	10 107		51
1969	3 667	4 602	8 269	1 594	9 863		64
1979	4 146	4 211	8 358	1 239	9 597		77
1989	4 402	4 443	8 846	1 096	9 941		100
1990	4 467	4 364	8 830	1 142	9 972	0,30 %	104
1991	4 457	4 383	8 840	1 169	10 009	0,40 %	108
1992	4 450	4 409	8 859	1 206	10 065	0,60 %	111
1993	4 439	4 477	8 916	1 236	10 152	0,90 %	116
1994	4 368	4 568	8 936	1 280	10 216	0,60 %	122
1995	4 324	4 660	8 984	1 303	10 287	0,70 %	127
1996	4 241	4 774	9 015	1 329	10 344	0,60 %	132
1997	4 165	4 888	9 053	1 366	10 419	0,70 %	138
1998	4 156	4 851	9 007	1 487	10 494	0,70 %	144
1999	3 995	4 876	8 871	1 511	10 384	-1,00 %	148
2000	3 985	4 856	8 841	1 581	10 422	0,40 %	147
2001	3 997	4 865	8 862	1 605	10 467	0,40 %	153
2002	3 915	4 917	8 832	1 635	10 466	0,00 %	160
2003	3 854	4 905	8 759	1 644	10 404	-0,60 %	168
2004	3 846	4 892	8 737	1 660	10 397	-0,10 %	179
2005	3 805	4 858	8 663	1 692	10 354	-0,40 %	187
2006	3 731	4 896	8 628	1 717	10 345	-0,10 %	202
2007	3 669	4 906	8 574	1 746	10 320	-0,20 %	207
2008	3 609	4 884	8 494	1 751	10 245	-0,70 %	210
2009	3 566	4 829	8 395	1 748	10 143	-1,00 %	213
2010	3 536	4 766	8 302	1 758	10 060	-0,80 %	216
2011	3 476	4 748	8 224	1 766	9 989	-0,70 %	219
2012	3 434	4 729	8 163	1 765	9 929	-0,60 %	222
2013	3 351	4 757	8 108	1 764	9 871	-0,60 %	226
2014	3 326	4 785	8 111	1 756	9 868	-0,00 %	229
2015	3 303	4 799	8 102	1 759	9 860	-0,10 %	235
2016	3 332	4 750	8 082	1 755	9 837	-0,20 %	239
2017	3 318	4 727	8 045	1 806	9 851	0,10 %	244
2018	3 276	4 787	8 063	1 800	9 863	0,10 %	249
2019	3 227	4 825	8 052	1 791	9 843	-0,20 %	252
2020	3 271	4 806	8 077	1 783	9 860	0,20 %	255
2021*	3 293	4 782	8 075	1 783	9 858	0,00 %	258
2022**	3 295	4 780	8 075	1 785	9 860	0,00 %	260
2023**	3 295	4 780	8 075	1 785	9 860	0,00 %	262

Det totalt registrerte jordbruksarealet nådde et maksimum i 1998. Fra 2005 til 2014 gikk det registrerte arealet ned med 4,7 prosent. Tall fra Landbruksdirektoratet (L.dir.) viser at innføringen av nytt digitalt kartverket i perioden 2005–2014 innebar en reduksjon i arealet på 3,4 prosent. Det er ikke mulig å si om nedgangen skyldes mer nøyaktige målinger eller om tidligere nedgang ikke har blitt fanget opp før nytt kartverk ble tatt i bruk. I samme periode var dermed arealnedgangen utenom nytt kartverk på ca. 1,3 prosent. Etter at innføringen av nytt kartverk var fullført, viser arealutviklingen små endringer, en økning på 0,1 prosent fra 2014 til 2020.

I det totale jordbruksarealet inngår også overflatedyrket jord og innmarksbeite. Slikt areal utgjør om lag 18 prosent av totalarealet i slutten av perioden, mens andelen var drøyt 10 prosent i 1989.

Tabell 1.10 viser jordbruksarealet fordelt på de ulike vekstene.

Tabell 1.10 Jordbruksarealet fordelt på enkeltvekster. 1000 dekar.

	1999	2010	2014	2020	2021*	2022**
Hvete	515,9	720,8	791,7	676,7	636,3	600,0
Rug+rughvete	26,8	67,6	60,9	65,3	83,5	85,0
Bygg	1 825,8	1 461,8	1 265,1	1392,2	1428,5	1450,0
Havre	913,1	761,1	719,8	665,5	683,8	675,0
Oljev./belgvekster	63,7	81,7	57,6	74,6	59,5	85,0
Sum korn og oljevekster	**3 345,3**	**3 093,0**	**2 895,1**	**2 874,3**	**2 891,7**	**2 895,0**
Poteter	148,7	132,4	123,5	115,1	115,4	115,0
Andre grovfôrvekster	317,1	119,3	112,8	95,1	94,2	95,0
Grønnsaker	45,9	60,6	68,4	70,6	71,5	70,0
Andre vekster åker og hage (inkl. brakk)	138,1	130,6	126,3	115,8	120,6	120,0
Sum åker og hage	**3 995,1**	**3 535,9**	**3 326,0**	**3 270,9**	**3 293,4**	**3 295,0**
Eng og beite på dyrket jord	4876	4 765,5	4 785,4	4 805,7	4 782,3	4 780,0
Natureng og overfl.dyrket jord til slått og beite	1 511,4	1 758,4	1 756,3	1 783,0	1 783,2	1 785,0
Jordbruksareal i drift i alt	**10 382,5**	**10 059,8**	**9 867,7**	**9 859,6**	**9 858,9**	**9 860,0**

Tabell 1.11 gir oversikt over bruttoinvesteringene i løpende og faste priser fordelt på de ulike kapitalgruppene samt avdragsdelen av leasingkontrakter.

Tabell 1.11 Bruttoinvesteringer i jordbruket. Løpende og faste priser. Mill. kroner

	Løpende priser				Faste 2020-priser			
	Bygninger	Maskiner og redsk.	Annet[1]	Sum	Sum	Endring	Leasing avdr.del	Sum inkl. leasing
1959	236	195	130	561	14 318			14 318
1969	402	495	155	1 052	17 423			17 423
1979	1 584	1 745	435	3 764	20 793			20 793
1980	1 814	1 994	538	4 345	21 796	4,8 %		21 796
1985	1 467	2 557	612	4 636	16 073	10,4 %		16 073
1986	1 902	2 751	591	5 245	16 390	2,0 %		16 390
1987	2 073	2 457	419	4 949	14 303	-12,7 %		14 303
1988	2 258	2 323	381	4 962	13 536	-5,4 %		13 536
1989	2 298	1 993	343	4 634	12 224	-9,7 %		12 224
1990	2 149	2 287	419	4 854	12 316	0,7 %	21	12 337
1991	1 846	1 901	331	4 078	9 982	-18,9 %	26	10 008
1992	1 732	1 718	366	3 816	9 139	-8,4 %	31	9 170
1993	1 322	1 919	403	3 644	8 489	-7,1 %	33	8 522
1994	1 526	2 503	354	4 383	9 946	17,2 %	36	9 981
1995	1 155	2 770	433	4 357	9 400	-5,5 %	62	9 462
1996	1 702	3 025	357	5 084	10 835	15,3 %	75	10 911
1997	1 694	2 751	339	4 783	9 987	-7,8 %	89	10 076
1998	1 781	2 624	302	4 707	9 582	-4,0 %	105	9 687
1999	1 749	2 665	328	4 742	9 626	0,5 %	115	9 741
2000	1 569	2 357	348	4 273	8 540	-11,3 %	131	8 671
2001	1 499	2 263	336	4 097	7 999	-6,3 %	177	8 176
2002	1 657	2 372	278	4 308	8 259	3,3 %	222	8 482
2003	2 028	2 357	336	4 721	8 870	7,4 %	271	9 141
2004	2 762	2 246	302	5 311	9 519	7,3 %	386	9 904
2005	3 009	2 408	355	5 772	9 952	4,5 %	518	10 470
2006	3 401	2 473	459	6 334	10 595	6,5 %	673	11 269
2007	3 268	2 600	489	6 357	10 055	-5,1 %	810	10 864
2008	4 022	2 491	470	6 983	10 473	4,2 %	917	11 390
2009	4 240	1 701	466	6 407	9 019	-13,9 %	1 046	10 065
2010	4 513	2 383	500	7 397	10 313	14,3 %	1 098	11 411
2011	4 510	2 359	492	7 361	10 008	-3,0 %	1 203	11 211
2012	3 951	2 002	481	6 433	8 498	-15,1 %	1 312	9 810
2013	4 010	2 307	357	6 675	8 684	2,2 %	1 396	10 081
2014	3 814	1 763	431	6 008	7 452	-14,2 %	1 493	8 945
2015	4 224	1 996	407	6 627	7 919	6,3 %	1 596	9 514
2016	4 651	2 095	523	7 269	8 406	6,2 %	1 703	10 109
2017	5 183	2 097	569	7 849	8 808	4,8 %	1 800	10 608
2018	4 840	1 969	610	7 419	8 015	-9,0 %	1 906	9 920
2019	4 658	2 515	635	7 808	8 204	2,4 %	1 994	10 198
2020	4 867	2 965	610	8 442	8 442	2,9 %	2 008	10 450
2021*	5 291	2 762	616	8 669	8 051	-4,6 %	2 097	10 148
2022**	5 437	3 104	649	9 190	8 060	0,1 %	2 158	10 217

1) I «Annet» inngår biler, grøfter, hydrotekniske anlegg, nydyrking og investeringsavgift på investeringer.

Tabell 1.12 gir oversikt over antall husdyr ved årsskiftene 1990-2022.

Tabell 1.12 Antall husdyr 1.1. 1990-2022

	Melkekyr	Ammekyr	Storfe i alt	Vinterfôra sauer	Avlssvin	Melkegeiter	Verpehøner
1990	355 300[1]		998 200	1 026 200	89 300	65 200	3 410 000
2000	318 047	33 705	1 018 730	1 104 906	93 768	53 091	3 216 750
2001	301 199	40 267	985 746	1 131 734	89 961	50 859	3 206 179
2002	287 427	46 522	968 227	1 141 485	89 254	47 651	3 117 782
2003	282 829	47 343	952 442	1 109 696	92 058	47 114	3 262 382
2004	280 091	48 378	942 053	1 111 513	99 298	46 292	3 392 283
2005	272 301	50 141	936 003	1 091 785	99 065	46 125	3 493 440
2006	265 384	55 019	919 679	1 060 438	101 731	44 063	3 365 646
2007	258 513	56 361	903 280	1 023 818	98 060	40 493	3 350 753
2008	262 090	54 641	893 200	1 027 098	97 261	38 431	3 600 244
2009	249 482	57 777	876 000	1 029 400	100 100	38 400	3 837 158
2010	245 001	61 527	866 300	1 055 200	102 800	36 900	4 017 602
2011	240 842	64 250	859 200	1 045 200	98 800	34 800	3 991 500
2012	237 565	65 584	850 700	1 040 700	97 700	34 100	4 019 000
2013	238 740	67 537	851 500	1 037 500	97 600	32 700	4 188 900
2014	229 634	68 781	832 900	1 031 600	97 100	29 700	4 257 900
2015	228 309	71 867	834 500	1 057 200	93 800	31 400	4 412 600
2016	226 705	76 120	847 800	1 095 100	92 600	33 500	4 390 600
2017	221 200	83 000	864 500	1 129 000	89 000	34 300	4 362 800
2018	216 443	90 000	870 800	1 068 000	88 800	33 900	4 405 800
2019	215 159	92 000	860 300	977 000	83 500	34 500	3 996 800
2020	206 725	96 000	860 200	947 000	77 300	34 300	4 100 700
2021*	211 000	99 000	872 000	943 000	75 200	33 700	4 140 700
2022**	212 000	104 000	882 700	928 000	73 800	33 700	

[1] Inkl. ammekyr

1.10 Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markeds-overskudd og volumutvikling

Pris- og volumendringer i produksjon og innsatsfaktorer forklarer deler av avvik fra inntektsforutsetningene som legges til grunn ved jordbruksoppgjørene. Inntektseffekter pga. markedssituasjon er redegjort for i kap. 1.9.1 og 1.9.2 mens pris- og volumutvikling går fram av kap. 1.9.3.

1.10.1 Marked, produksjon og etterspørsel

Markedet for jordbruksprodukter og derved produksjonsrommet for norsk jordbruk, er avhengig av den samlede etterspørselen av matvarer. Befolkningsutvikling, prisutvikling på norske og importkonkurrerende varer, handels- og avtalemessige forhold, innslaget av nye varetyper, endrede preferanser, kostholds- og helsemessige spørsmål, er forhold som spiller inn i denne sammenhengen og som kan gi dreininger i etterspørselen. I 2020 og 2021 har pandemien bidratt til sterkt redusert grensehandel og økt forbruk av norskproduserte varer.

I tabell 1.13 er det gjengitt tall for produksjon og forbruk av viktige vareslag i norsk jordbruk samt befolkningsutviklingen de samme årene. Et trekk har vært økt produksjon og forbruk i årene 2013 – 2016. For flere produkter er dette endret til nedgang eller mindre økning årene 2017 – 2021.

For norsk produksjon spiller værforhold,- spesielt for planteprodukter, mye inn i enkeltår.

Tabell 1.13. Norsk produksjon og forbruk av jordbruksprodukter. Mill. kg. Befolkningsutv.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	%-endring 2014-16	%-endring 2017-21
Korn (mel)										
Produksjon	125	175	156	177	94	102	156	170	24,8	-4,2
engrosforbruk	260	261	270	267	261	254	266	259	3,9	-2,8
Poteter (matpotet)										
Produksjon	67	58	74	66	61	63	70	75	10,7	12,6
engrosforbruk	120	98	126	86	110	82	114	108	5,2	25,8
Grønnsaker, frukt og bær										
Produksjon	206	225	224	239	235	217	228	225	9,0	-6,0
engrosforbruk	875	867	884	882	865	888	886	878	1,1	-0,5
Melk										
Produksjon	1509,2	1536,3	1522,8	1494,9	1522,0	1480,7	1496,9	1525,4	-0,9	0,2
Forbruk										
- konsummelk	462,6	453,9	458,2	435,3	421,7	416,4	419,0	404,4	-1,0	-7,1
- yoghurt	48,0	50,9	53,7	54,7	53,1	53,5	53,3	51,2	11,8	-6,4
herav norsk yoghurt	41,2	43,2	45,2	47,2	46,3	46,7	47,2	44,6	9,5	-5,5
- ost	93,4	96,2	97,1	95,6	97,3	97,9	113,0	111,6	4,0	16,7
herav norsk ost	93,7	94,8	95,1	92,3	93,2	92,0	102,9	104,9	1,5	13,7
Storfe										
Produksjon	80,9	79,7	81,7	84,5	87,4	88,0	87,0	85,8	0,9	1,5
engrosforbruk	93,1	102,8	104,1	101,8	99,2	100,0	105,1	103,0	11,8	1,1
Sau/lam										
Produksjon	24,0	24,5	24,3	27,9	26,6	24,5	25,7	25,1	1,4	-10,2
engrosforbruk	26,3	26,1	25,2	27,2	26,6	24,4	25,7	25,9	-4,1	-4,8
Svin										
Produksjon	130,4	134,5	137,3	137,1	135,7	132,7	133,9	131,2	5,3	-4,3
engrosforbruk	131,8	136,6	137,3	136,1	135,7	133,1	140,4	138,3	4,2	1,7
Fjørfekjøtt										
produksjon	104,1	94,6	99,7	101,5	98,6	105,8	107,5	116,5	-4,2	14,8
engrosforbruk	101,7	94,9	100,9	102,7	99,9	107,4	108,7	116,0	-0,8	12,9
Egg										
produksjon	67,2	67,3	69,3	69,7	71,3	73,4	73,1	73,5	3,1	5,4
engrosforbruk	66,6	66,6	68,8	69,1	69,9	72,5	72,3	72,4	3,3	4,9
Befolkning, mill.	5,109	5,190	5,236	5,277	5,312	5,348	5,379	5,408	2,5	2,5

[1] Mill. liter for melk

Kilde: Utviklingen i norsk kosthold (Helsedir.) og Totalkalkylen (BFJ)

1.10.2 Inntektseffekter av markedssituasjonen

Inntektseffekter på grunn av markedssituasjonen, hovedsakelig tap på grunn av markedsoverskudd eller fra manglende markedsmuligheter, har vært beregnet med utgangspunkt i produkter omfattet av målpriser. Pristapet har vært definert som lavere prisuttak enn hva målprisene/gjennomsnittlig engrospris har gitt grunnlag for samt at omsetningsavgiften har vært høyere enn antatt avgift ved markedsbalanse. Samlet brutto pristap beregnes ved å multiplisere pristapet med produksjonsvolumet.

Omsetningsavgiftene vil normalt variere med avsetningsforholdene. Det er likevel ikke nødvendigvis samsvar mellom trekk av omsetningsavgift og behovet for regulering av den løpende produksjonen, eks. behov for å bygge opp reguleringsfondet og motsatt. Størrelsen på reguleringsfondene er nærmere omtalt i kapittel 1.5.4.

På kjøttsiden foretas prisstyringen på grunnlag av «planlagt gjennomsnittlig engrospris» (PGE).

For melk styres produksjonen gjennom kvoter. For korn er det samlet sett underdekning, men variasjon i produksjonen av etterspurte varekvaliteter kan gi varierende omsetningsavgifter mellom år.

Omsetningsavgiften vil normalt speile markedsforholdene med høyere avgift ved større markedssvikt. I tabell 1.14 er de produktvise omsetningsavgiftene gjengitt for beregningsårene 2020-22.

Tabell 1.14 Omsetningsavgifter. Kroner pr. kg/l.

	Melk	Okse	Lam	Gris	Egg	Korn/oljefrø
2020	0,300	0,75	1,56	1,00	0,80	0,010
2021*	0,095	0,51	1,56	0,50	0,80	0,025
2022**	0,038	0,63	1,41	0,62	0,80	0,025

Overproduksjonsavgift for melk er vist i tab. 1.15.

Tabell 1.15 Overproduksjonsavgift melk. Mill. kroner

År	Overproduksjonsavgift
2020	26,7
2021*	40,0
2022**	60,0

Overproduksjonsavgiften er regnet inn i Totalkalkylen som redusert melkepris.

1.10.3 Volum- og prisindekser for Totalkalkylen

Endringene i volum- og prisindeksene går fram tabell 1.16 og 1.17.

Tabell 1.16 Prisindekser, registrerte. 2020 = 100

Postnavn	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	80,8	82,1	84,7	87,5	88,5	92,1	95,0	100,0	102,8	102,8
Korn, erter og oljefrø	80,2	82,8	83,7	87,3	87,1	92,4	94,5	100,0	103,1	102,3
Sum salg av matpoteter	74,4	71,9	81,2	80,0	86,9	92,8	89,8	100,0	103,5	100,2
Poteter	78,5	78,7	83,0	84,2	87,4	92,4	92,7	100,0	105,6	107,5
Sum grønnsaker	77,3	78,4	82,2	86,6	86,4	93,7	92,2	100,0	105,3	104,4
Sum frukt	84,4	85,7	86,8	92,1	82,7	83,6	94,6	100,0	100,8	99,4
Sum hagebær	70,8	72,0	66,9	73,9	78,0	77,2	78,1	100,0	110,9	97,0
Sum blomster	89,8	85,5	90,1	96,9	90,3	98,8	95,3	100,0	100,0	109,3
Hagebruksprodukter	79,6	79,0	81,7	86,7	85,3	91,7	91,2	100,0	103,7	105,2
Sum planteprodukter	80,5	81,0	83,0	87,0	86,8	95,0	92,8	100,0	103,7	104,7
Sum kumelk	84,3	91,3	97,5	99,2	98,1	100,3	95,7	100,0	108,8	102,0
Sum geitmelk	83,9	90,9	97,4	99,1	98,0	100,3	95,7	100,0	108,7	102,0
Ku- og geitmelk	85,1	91,8	97,4	98,9	98,0	99,8	95,9	100,0	108,1	101,9
Sum storfe	91,5	93,9	96,9	99,5	101,2	99,0	96,7	100,0	108,0	117,0
Sum sau/lam	110,1	115,7	119,2	107,8	90,6	91,9	98,6	100,0	108,6	118,8
Sum gris	88,7	91,9	102,2	101,7	96,2	93,3	92,7	100,0	109,2	120,4
Sum fjørfeslakt	92,8	94,6	93,2	94,2	91,8	94,5	96,0	100,0	104,2	106,1
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	92,7	95,5	100,2	100,1	96,9	95,7	95,5	100,0	107,6	115,8
Kjøtt og fjørfeslakt	87,3	91,0	95,3	97,3	97,1	96,2	96,1	100,0	106,6	114,0
Egg	91,6	91,4	92,5	91,8	95,4	95,0	93,0	100,0	104,5	113,4
Sum birøkt	60,0	65,4	77,3	94,4	97,6	99,6	99,0	100,0	102,3	105,0
Sum andre husdyrprodukter	88,0	89,0	91,7	93,9	96,9	96,9	94,5	100,0	103,6	110,7
Sum husdyrprodukter	86,4	91,2	95,9	97,7	97,5	97,6	95,9	100,0	107,0	109,0
Sum plante- og husdyrprod.	84,5	88,0	91,9	94,4	94,2	96,8	95,0	100,0	105,9	107,7
Sum inntekter eksl. tilsk.	79,5	86,1	92,6	98,4	98,4	90,9	92,8	100,0	109,3	106,3
Sum inntekter inkl. tilsk.	84,6	88,0	91,9	94,4	94,2	96,8	95,0	100,0	105,9	107,7
Sum handelsgjødsel	98,5	97,3	101,4	104,6	90,5	97,0	99,9	100,0	97,7	183,6
Kalk	83,7	87,7	88,9	90,9	91,8	95,0	94,0	100,0	102,5	111,6
Handelsgjødsel og kalk	97,5	97,2	100,5	103,7	90,6	96,9	99,2	100,0	97,9	177,0
Innkjøpt kraftfôr	88,1	91,3	93,0	93,8	95,2	96,8	97,2	100,0	102,2	114,6
Annet innkjøpt fôr	84,9	91,1	96,6	97,1	95,1	100,2	100,4	100,0	102,7	113,0
Sum innkjøpt fôr	88,0	91,3	93,3	94,0	95,2	97,0	97,4	100,0	102,2	114,5
Såfrø og planter	76,4	80,0	85,0	87,1	88,1	92,7	95,0	100,0	96,3	98,8
Sum energi og smøremidler	97,2	98,4	92,6	95,6	104,5	120,8	121,9	100,0	139,7	149,2
Sum andre kostn. v/pl.prod.	83,2	85,4	86,9	86,0	86,0	89,4	91,0	100,0	102,9	115,2
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	75,4	78,9	81,3	84,4	88,2	92,7	99,0	100,0	103,3	110,0
Andre kostnader	81,2	84,5	85,6	87,2	88,9	92,0	95,6	100,0	103,2	111,2
Sum vedlikehold	79,7	82,5	85,2	87,9	90,2	93,5	96,3	100,0	107,9	113,4
Sum ikke-varige prod.midler	86,4	89,2	90,4	92,1	93,3	97,8	99,6	100,0	106,6	121,8
Sum leasing av maskiner	87,2	88,2	88,7	87,2	92,9	93,4	98,1	100,0	97,1	118,4
Kapitalslit. Sum driftsb.	85,5	87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5	106,9
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	85,5	87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5	106,9
Kapitalslit	85,5	87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5	106,9
Sum kapitalkostnader	85,7	87,3	89,0	91,2	93,8	95,9	98,6	100,0	102,0	109,6
Sum kostnader	86,2	88,7	90,0	91,9	93,4	97,2	99,3	100,0	105,2	118,2

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

Tabell 1.17 Volumindekser, registrerte regnskaper. 2020 = 100

Postnavn	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	72,0	93,8	101,7	99,5	98,3	56,4	100,9	100,0	89,3	93,4
Korn, erter og oljefrø	71,3	93,1	101,0	99,0	97,6	56,2	101,0	100,0	89,2	93,6
Sum salg av matpoteter	85,0	95,4	76,6	111,4	85,9	84,0	88,2	100,0	105,1	92,6
Poteter	86,8	95,4	82,0	102,6	87,7	91,2	91,5	100,0	100,6	99,3
Sum grønnsaker	73,3	80,2	83,6	95,0	94,5	89,4	94,8	100,0	98,3	97,7
Sum frukt	104,0	114,5	92,5	112,2	117,0	144,8	146,4	100,0	171,8	140,4
Sum hagebær	92,1	120,7	155,2	129,1	122,2	116,0	125,8	100,0	84,6	91,9
Sum blomster	119,9	120,2	116,9	113,6	106,7	99,8	99,9	100,0	96,6	94,6
Hagebruksprodukter	87,5	95,0	98,4	103,3	100,9	96,5	101,1	100,0	99,1	97,9
Sum planteprodukter	81,6	94,7	98,2	101,6	98,7	79,0	100,2	100,0	95,9	96,9
Sum kumelk	101,8	100,8	102,6	101,7	99,8	101,6	98,9	100,0	101,9	98,7
Sum geitmelk	94,9	93,2	101,7	103,1	101,2	102,1	100,2	100,0	96,0	97,1
Ku- og geitmelk	101,7	100,7	102,6	101,7	99,8	101,6	98,9	100,0	101,8	98,7
Sum storfe	97,0	91,3	93,0	95,7	99,9	104,3	101,7	100,0	103,0	106,5
Sum sau/lam	96,0	98,4	104,1	105,8	111,7	109,8	98,9	100,0	99,2	98,7
Sum gris	96,8	97,8	102,3	104,6	104,2	104,3	100,4	100,0	102,4	102,2
Sum fjørfeslakt	97,1	99,6	87,7	92,5	94,4	91,6	99,9	100,0	108,3	110,5
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	97,2	96,0	96,1	98,8	101,2	102,5	100,8	100,0	103,4	105,0
Kjøtt og fjørfeslakt	97,5	96,1	96,3	99,1	101,7	103,1	101,0	100,0	103,1	104,7
Egg	86,2	91,2	91,4	92,6	94,6	96,6	99,8	100,0	99,9	100,6
Sum birøkt	55,7	57,5	56,6	68,9	75,3	82,5	99,6	100,0	102,0	99,7
Sum andre husdyrprodukter	82,4	87,4	87,0	89,6	91,1	93,8	98,9	100,0	99,6	99,6
Sum husdyrprodukter	98,2	97,3	98,2	99,5	100,2	101,9	100,0	100,0	102,4	102,1
Sum plante- og husdyrprod.	93,1	96,5	98,0	100,0	99,7	94,7	100,0	100,0	100,3	100,4
Sum inntekter eksl. tilsk.	91,6	95,7	97,7	99,7	98,2	92,8	98,6	100,0	100,1	99,2
Sum inntekter inkl. tilsk.	92,2	96,0	97,8	99,8	98,6	93,4	99,1	100,0	100,2	99,6
Sum handelsgjødsel	87,6	94,0	94,9	94,6	92,3	95,8	100,0	100,0	102,1	96,9
Kalk	61,9	65,2	66,8	71,2	72,3	80,9	81,7	100,0	85,6	85,6
Handelsgjødsel og kalk	85,7	91,4	93,1	93,1	91,3	95,6	98,1	100,0	100,1	95,3
Innkjøpt kraftfôr	97,0	97,5	97,6	97,9	98,7	101,0	100,7	100,0	101,2	101,7
Annet innkjøpt fôr	99,1	95,0	96,8	94,0	102,5	155,7	110,3	100,0	107,9	102,3
Sum innkjøpt fôr	97,1	97,4	97,5	97,7	98,9	104,0	101,2	100,0	101,6	101,7
Såfrø og planter	93,4	92,5	87,8	94,9	95,7	98,5	96,8	100,0	110,3	103,1
Sum energi og smøremidler	100,5	98,8	102,1	101,4	103,0	102,5	101,3	100,0	101,0	100,4
Sum andre kostn. v/pl.prod.	89,6	96,6	101,0	103,2	98,6	97,3	99,8	100,0	107,4	102,3
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	100,6	97,6	99,5	99,1	99,7	103,5	100,3	100,0	105,3	102,2
Andre kostnader	99,7	101,6	103,3	102,8	102,7	96,4	101,1	100,0	107,0	101,8
Sum vedlikehold	96,7	102,0	108,8	108,8	101,4	100,2	94,3	100,0	98,4	96,3
Sum ikke-varige prod.midler	96,9	98,3	99,8	100,0	99,8	100,5	99,9	100,0	102,8	100,4
Sum leasing av maskiner	69,4	74,1	79,2	84,6	89,6	94,8	99,2	100,0	104,4	107,4
Kapitalslit. Sum driftsb.	87,8	89,3	91,1	93,1	95,8	97,5	98,6	100,0	101,5	102,9
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	114,8	110,5	107,3	104,6	102,1	99,1	98,5	100,0	99,6	101,1
Kapitalslit	99,3	98,3	97,9	98,0	98,5	98,3	98,7	100,0	100,7	102,0
Sum kapitalkostnader	92,6	92,9	93,7	94,9	96,5	97,5	98,8	100,0	101,5	103,3
Sum kostnader	95,6	96,7	98,0	98,5	98,8	99,6	99,6	100,0	102,5	101,1

* Foreløpige tall. ** Budsjett

1.11 Forklaring til variasjon mellom år

Noen poster i Totalkalkylen viser variasjon fra år til år som i noen grad skyldes endrede utbetalingstidspunkt og regnskapsrutiner. Noen slike periodiseringsforhold er nærmere omtalt nedenfor.

1.11.1 Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk

I 2020 ble kapitalbeholdningen i prisutjevningsordningen økt med 113 mill. kroner og i 2021 ble den redusert med 61 mill. kroner. Endringer i dette fondet påvirker ikke Totalkalkylen.

1.11.2 Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene

Tabell 1.18 viser en sammenstilling av data om kapitaloppbygging og -nedbygging i fondene for omsetningsavgift. I tillegg til mottatt omsetningsavgift i løpet av et år og utbetalte bevilgninger til omsetningstiltak samme år, vil renteinntekter og administrasjonskostnader også innvirke noe på fondenes størrelse. Netto renteinntekter er regnet som en rest i neste tabell.

Finansiering av ekstraordinært utkjøp av melkekvoter (303,69 mill. kroner) er i tabellen nedenfor tatt med som bevilget i 2021. I omsetningsrådets regnskap er beløpet ført på 2020-regnskapet som «andre endringer i fondskapital».

Tabell 1.18 Omsetningsavgiftsfondene totalt, 1000-kroner

	Endring i året	Fondene per 31.12	Mottatt oms.avgift	Bevilgn. til omsetn.-tiltak	Herav oms. tiltak kjøtt	Renteinnt. – adm.kostnader
2011	56 149	415 622	514 451	448 757	213 490	–9 546
2012	–6 505	409 118	488 861	483 909	260 076	–11 457
2013	11 858	420 976	677 065	653 126	334 814	–12 081
2014	112 596	533 572	670 537	545 351	260 666	–12 590
2015	22 769	556 341	478 692	458 591	149 786	–14 579
2016	–104 700	451 641	454 079	543 014	241 549	–15 865
2017	1 416	453 057	587 725	567 492	272 854	–18 816
2018	–71 537	381 520	600 562	651 996	344 754	–20 104
2019	154 881	536 401	837 087	634 564	348 169	–47 641
2020	-22 551	513 850	875 310	552 149	264 611	–42 090
2021*	2 780	516 630	508 208	773 195	177 952	–35 842
2022**	-114 366	402 264	427 800	519 962	212 630	-22 171

I figur 1.3 nedenfor er utviklingen av fondene for omsetningsavgiften gjengitt.

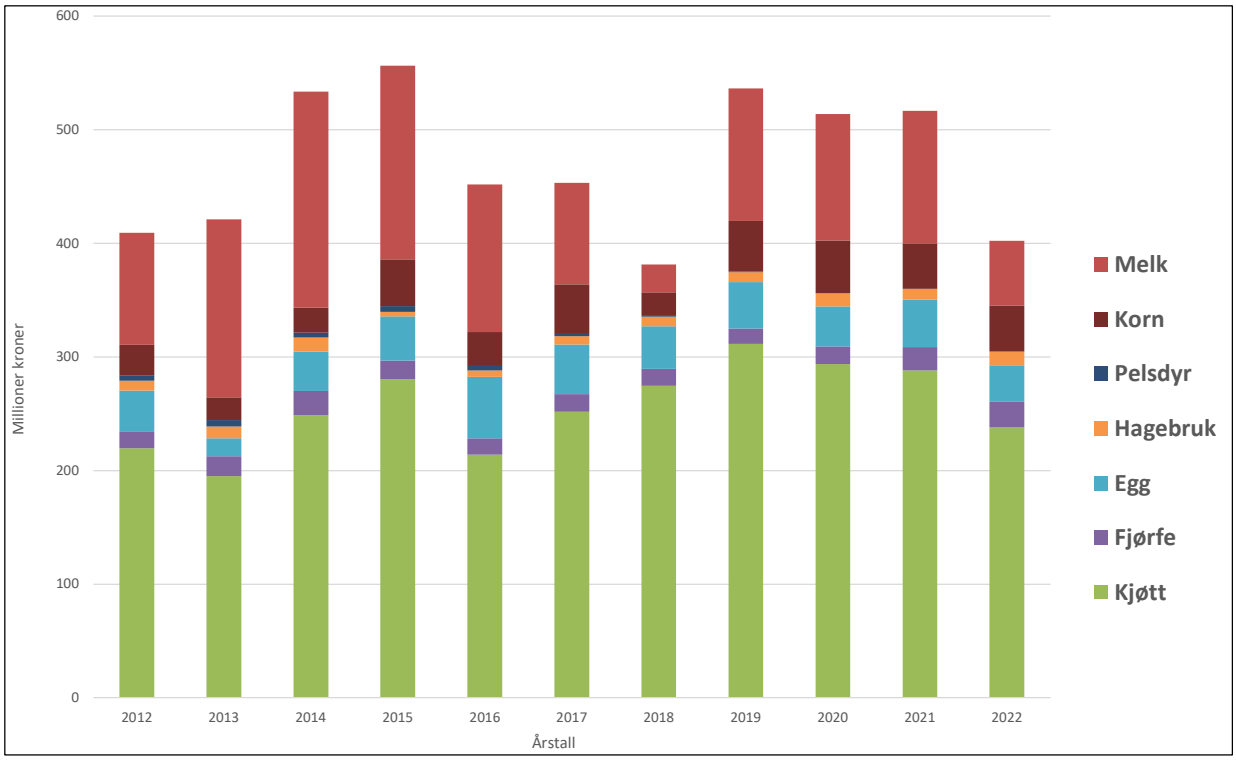

Figur 1.3. Utviklingen i omsetningsavgiftsfondene, millioner kroner

Fondenes totale størrelse har variert sterkt i løpet av perioden. For siste 10-årsperide var fondene lavest i 2018 og høyest i 2015. Omsetningsavgiftsfondene for kjøtt og melk er normalt de største. Ved utgangen av 2021 viser foreløpig regnskap at fondet for kjøtt er på 288 mill. kroner, men deler av fondet er ved utgangen av året utlånt og bundet i reguleringslager og er ikke disponibelt for tiltak i 2022. Fondet for melk er på 117 mill. kroner ved utgangen av 2021. Omtrent 304 mill. kr ble vinteren 2021 benyttet til å finansiere ekstraordinært oppkjøp av melkekvoter. Omsetningsavgiftsfondet for egg var på 42 mill. kroner og for korn på 40 mill. kroner ved utgangen av 2021. Tallene for 2021 er foreløpige og 2022 er budsjett.

1.12 Prisstigning i budsjettåret

SSBs prognose pr. 18 mars i rapport 1/2022 «Konjunkturtendensene» på 3,3 prosent er lagt til grunn for budsjettåret 2022.

1.13 Realrente på lånt kapital

Beregningene bygger på data for samlede gjeld og rentekostnader fra skattestatistikken, sist for året 2020. Dataene er basert på oppgaver fra jordbruksbedrifter som søker produksjonstillegg. Gjelden for 2021 og 2022 er framregnet med investeringsutviklingen mens renta er regnet fram med rentestatistikk og renteanslag fra SSB.

Realrente regnes i Totalkalkylen på følgende måte:

Realrente på lånt kapital = nominelle rentekostnader – effekt av finansiering. I normaliserte regnskaper er prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på lånt kapital glattet over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

Tabell 1.19 viser realrenten for årene 2016 – 2022 og at denne har endret seg til dels betydelig disse årene.

Tabell 1.19 Nominelle og reelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Jordbr.gjeld pr. 31.12	63 778	66 769	69 444	71 822	73 589	75 854
Jordbr.gjeld pr. 30.06	62 297	65 274	68 106	70 633	72 706	74 721
Rentekostnader	1 923	1 999	2 279	2 105	1 809	2 306
Renteprosent	3,09 %	3,07 %	3,35 %	2,98 %	2,49 %	3,09 %
KPI-endring i %	1,83 %	2,75 %	2,21 %	1,26 %	3,48 %	3,30 %
KPI-endring i %, normalisert	2,53 %	2,73 %	2,27 %	2,08 %	2,32 %	2,68 %
Registrert regnskap:						
Effekt av finansiering	1 142,5	1 794,2	1 507,9	892,5	2 527,2	2 465,8
Realrente	780,4	204,8	770,7	1 212,1	-717,9	-160,2
Normalisert regnskap:						
Effekt av finansiering	1 573,8	1 780,4	1 543,0	1 466,0	1 685,2	2 002,4
Realrente	349,1	218,6	735,6	638,7	124,1	303,2

I Totalkalkylen utgiftsføres de nominelle rentekostnadene (betalte renter) mens en inntektsfører en effekt av finansiering. Dette gjøres fordi en i kapitalslitsberegningen prisjusterer hele kapitalsaldoen med konsumprisindeksen. Når kapitalslitet er regnet i årets pengeverdi, oppstår det en prisstigningsgevinst på den lånte delen av kapitalen. Effekt av finansiering som inntektsføres for å finne realrentekostnaden er regnet slik:

Effekt av finansiering = lånt kapital * prosentvis økning i konsumprisindeksen/100.

Samlet jordbruksgjeld var i 2021 72,7 milliarder kroner. Ett prosentpoengs endring i jordbrukets realrente vil derved ha endret kostnaden med 727 millioner kroner.

I normalisert regnskap jevnes som nevnt effekt av finansiering ut før denne trekkes fra nominelle rentekostnader. Dette skyldes de svært store utslagene varierende prisstigning

mellom år kan ha på effekt av finansiering. Ved utjevningen får en derved fram den underliggende endring i realrente og inntekt. I figur 1.4 er realrenten i registrert og normalisert regnskap illustrert.

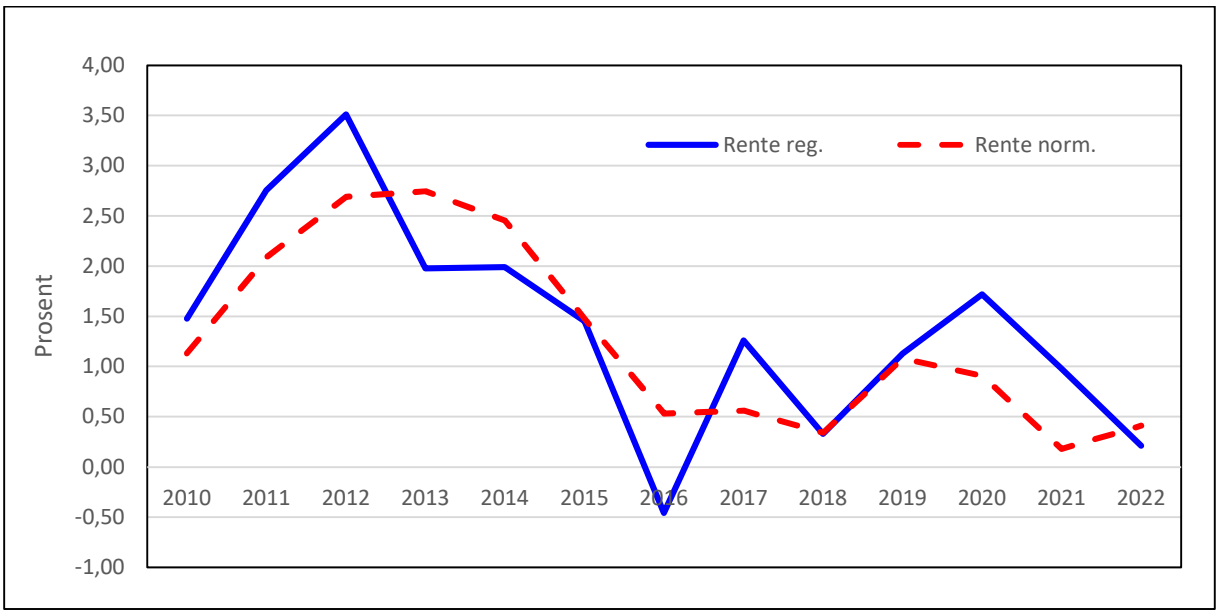

Figur 1.4 Realrente i registrert og normalisert regnskap. Prosent

1.14 Totalkalkylen og skatt

Tabell 1.20 Virkningen av jordbruksfradraget i normaliserte regnskaper.

Jordbruket samlet	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	2 884	2 984	2 922	3 307	3 229	3 077	3 105
Spart skatt, mill. kr	808	836	818	926	904	831	838
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 262	1 306	1 284	1 526	1 489	1 355	1 368
Antall årsverk	52 000	49 700	48 600	47 400	46 200	45 500	44 750
Inntektseffekt per årsverk, kr	24 300	26 300	26 400	32 200	32 200	29 800	30 600
Utnyttelsesgrad	43 %	45 %	45 %	44 %	44 %	43 %	44 %
Vederlag til arb. og kap. - registrert (A)	11 743	12 545	12 401	13 352	13 075	14 459	15 644
Vederlag til arb. og kap. - normalisert (B)	11 930	12 582	12 852	13 867	13 639	14 238	15 421
Korrigeringsfaktor (B/A)	1,016	1,003	1,036	1,039	1,043	0,985	0,986
Antall jordbruksbedrifter	47 688	46 624	45 612	44 794	43 726	43 022	42 018
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2020							
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	250 168	269 861	281 768	309 573	311 920	330 947	367 009

Jordbruket samlet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	2 945	3 031	3 072	2 827	3 091	3 110	2 824
Spart skatt, mill. kr	736	728	706	622	680	684	621
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 240	1 219	1 181	1 037	1 133	1 136	1 030
Antall årsverk	44 000	43 300	42 800	42 300	42 700	42 100	41 050
Inntektseffekt per årsverk, kr	28 200	28 100	27 600	24 500	26 500	27 000	25 100
Utnyttelsesgrad	43 %	45 %	47 %	43 %	42 %	43 %	38 %
Vederlag til arb. og kap. - registrert (A)	16 229	15 086	14 841	15 186	17 004	17 135	14 840
Vederlag til arb. og kap. - normalisert (B)	15 623	15 087	15 456	14 901	16 833	16 941	15 120
Korrigeringsfaktor (B/A)	0,963	1,000	1,041	0,981	0,990		
Antall jordbruksbedrifter	41 121	40 338	39 678	39 090	38 713	38 269	37 851
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2020						-1,15 %	-2,23 %
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	379 928	374 015	389 536	381 197	434 815	442 682	399 461
Endring i vederlag per jordbruksbedrift, prosent fra 2020						1,81 %	-8,13 %

Tabell 1.21 Virkningen av jordbruksfradraget i registrerte regnskaper

Jordbruket samlet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	3 060	3 031	2 950	2 881	3 123	3 145	2 771
Spart skatt, mill. kr	765	727	678	634	687	692	610
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 288	1 219	1 134	1 056	1 145	1 149	1 011
Antall årsverk	44 000	43 300	42 800	42 300	42 700	42 100	41 050
Inntektseffekt per årsverk, kr	29 300	28 100	26 500	25 000	26 800	27 300	24 600
Utnyttelsesgrad	45 %	45 %	45 %	44 %	42 %	43 %	38 %
Vederlag til arbeid og kapital - registrert (A)	16 229	15 086	14 841	15 186	17 004	17 135	14 840
Endring i vederlag, prosent fra 2020						0,77 %	-12,73 %
Antall jordbruksbedrifter	41 121	40 338	39 678	39 090	38 713	38 269	37 851
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2020						-1,15 %	-2,23 %
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	394 665	373 990	374 036	388 488	439 232	447 751	392 064
Endring i vederlag per jordbruksbedrift, prosent fra 2020						1,94 %	-10,74 %

1.14.1 Forklaring av beregningene

Totalkalkylen er et sektorregnskap hvor resultatet er målt før skatt.

Fra og med skatteåret 2000 ble det innført et jordbruksfradrag i alminnelig inntekt for skatteytere med positiv næringsinntekt fra jordbruket. Gjennomsnittlig marginalskatt for skatteytere med jordbruksfradrag går for de enkelte år fram av tabell 1.22.

Tabell 1.22 Gjennomsnittlig marginalskatt for skatteytere med jordbruksfradrag

År	Marginalskatt
2000 – 2005	37
2006 – 2010	36
2011	36,3
2012 – 2013	39,3
2014 – 2015	38,7
2016	40,6
2017	40,3
2018	40,2
2019 – 2020	40,0
2021	39,8
2022	39,7

Fra 2008 økte det generelle jordbruksfradraget fra 45 000 kr til 54 200 kr, mens det maksimale fradraget er uendret. Det var nødvendig med en jordbruksinntekt på 328 575 kr for å få maksimalt fradrag. Til og med 2011 gjelder samme grenseverdier som for 2008.

Fra 2012 økte det generelle jordbruksfradraget til 63 500 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 142 000 kroner til 166 400 kroner. Økningen hadde sammenheng med økningen i trygdeavgiften fra 7,8 prosent til 11 prosent. Prosentsatsen i fradraget økte fra 32 prosent til 38 prosent. Det er nødvendig med en jordbruksinntekt på 334 289 kroner for å få maksimalt fradrag fra og med 2012.

Fra 2020 økte det generelle jordbruksfradraget til 90 000 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 166 400 kroner til 190 400 kroner.

Fra 2022 øker det generelle jordbruksfradraget til 93 000 kroner og den øvre grensen for fradraget øker fra 190 400 kroner til 195 000 kroner.

I tabellene ovenfor er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2021 (og 2022) som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at inntekten per jordbruksbedrift i gjennomsnitt er beregnet å øke fra 2020 til 2021 og reduseres til 2022. Skattemeldingsdataene for 2020 viste at om lag 24 prosent av jordbruksbedriftene hadde over 354 211 kroner i jordbruksinntekt, og om fradragsintervallene var uendret ville de ikke oppnå økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning til 2021 og 2022. Fra 2022 oppnår jordbruksforetak økt jordbruksfradrag opp til en inntekt på 361 421 kroner. I 2020 hadde 38 prosent av dem som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruksdriften gikk med underskudd eller ikke ville ha nytte av jordbruksfradraget fordi de hadde nok andre fradrag. Totalt hadde om lag 38 prosent av jordbruksbedriftene en jordbruksinntekt mellom 1 og 354 211 kroner, og de flest av disse vil oppnå en effekt på 38 prosent. Om lag 25 prosent av en inntektsøkning per jordbruksbedrift vil gi grunnlag for økt fradrag i 2020.

1.15 Budsjettering av tilskudd

I Totalkalkylen brukes statsbudsjettet ved budsjettering av direkte tilskudd (overførbare tilskudd). For pristilskuddene benyttes Landbruksdirektoratets forbruksprognoser for utbetalinger.

2 Sammendrag av utviklingen i normaliserte regnskap fra 2016 til budsjett 2022

Tabell 2.1 viser utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital i jordbruk etter normaliserte regnskap fra 2016 til 2022. Tabellen viser også endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år.

Tabell 2.1. Utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital totalt og pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Vederlag til arbeid og egenkapital, mill. kr.	15 316	14 738	15 237	14 165	16 195	16 817	14 817
Antall 1 000 årsverk i jordbruket	44,00	43,30	42,80	42,30	42,70	42,10	41,05
Vederlag arbeid og egenkap/årsverk, 1 000 kr.	348	340	356	335	379	399	361
Endring fra foregående år, 1 000 kr		-8	16	-21	44	20	-39

Endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall årsverk i jordbruket. I tabell 2.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene og i tabell 2.3 vises utslaget av endring i totalt vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 2.2. Endringen fra år til år i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Endring fra foregående år		-8	16	-21	44	20	-39
Herav utslag av endring i antall årsverk		5	4	4	-4	6	9
Herav endring uten endring i årsverk		-13	12	-25	48	15	-48

I kapittel 3 beskrives utviklingen i de registrerte regnskapene mer i detalj for de siste årene. Bortsett fra planteproduksjon vil forklaringene for de registrerte regnskapene stort sett være dekkende også for de normalisert.

Tabell 2.3. Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. årsverk[1)] i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum planteprodukter		6	2	14	13	8	6
Sum husdyrprodukter		3	10	-18	24	55	6
Arbeids- og kjøreinntekter		1	0	1	0	1	1
Buskapsverdi		-7	-3	6	4	1	-5
Medlemsbonus		0	0	-2	5	-1	-1
Direkte tilskudd		-5	43	-9	9	0	31
Sum ikke-varige kostnader		2	36	-3	4	49	70
Kapitalslit og leasing av maskiner		7	7	8	5	10	12
Realrente på lånt kapital		1	-3	12	-2	-12	4
Sum		-13	12	-25	48	15	-49
Effekt av endring i årsverk		5	4	4	-4	6	9
Sum endring		-8	16	-21	44	20	-40

1) Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år

2) Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på vederlag til arbeid og egenkapital

Fra 2021 til 2022 er det en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 40 000 kr pr. årsverk. Kraftig økning i kostnader til gjødsel, energi og kraftfôr forklarer mesteparten av nedgangen på 70 000 kr. Økningen i direkte tilskudd på 31 000 kr med bla. foreløpig kompensasjon for kostnadsøkning, veier ikke opp for de økte kostnadene. Redusert antall årsverk øker inntekten isolert sett med 9 000 kr/årsverk.

Fra 2020 til 2021 var det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 20 000 kr pr. årsverk. Prisøkning på kjøtt samt salg av melkekvoter og høye etterbetalinger på melk økte inntektene i husdyrproduksjonen med 55 000 kr. Økte energikostnader og «andre kostnader» samt byggeprisøkning, økte imidlertid ikke-varige kostnader med 49 000 kr. Reduksjon i realrenta reduserte kostnadene med 12 000 kr. Redusert arbeidsforbruk etter høyt nivå i 2020 pga. pandemien gjør at årsverksinntekten isolert sett øker med 6 000 kr pr. årsverk.

Fra 2019 til 2020 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 44 000 kr. Her spiller økte inntekter fra plante- og husdyrproduksjonen mye inn mens det var en moderat kostnadsvekst. Mye uerfaren arbeidskraft som erstatning for erfaren innleid arbeidskraft pga. pandemien, reduserte inntekten pr. årsverk med 4 000 kr.

Fra 2018 til 2019 sank vederlaget til arbeid og egenkapital med 21 000 kr. Samlet sett økte plante- og husdyrinntektene lite mens direkte tilskudd sank. Realrenta økte imidlertid mye, dvs. med 12 000 kr.

3 Registrerte tall for perioden 2019 – 2022

Tabell 3.1. Sammenligning av årene 2019-2022. Totalkalkylen, reg. regnskap. Mill. kroner [1)]

	2019	2020	Endring 2019-2020	2021	Endring 2020-2021	2022	Endring 2021-2022
Korn, erter og oljefrø	3 928	4 118	**190**	3 790	**-328**	3 941	**151**
Poteter	799	942	**143**	1 001	**59**	1 006	**5**
Hagebruksprodukter	5 295	5 746	**451**	5 909	**163**	5 917	**8**
Andre planteprodukter	377	384	**7**	426	**42**	491	**65**
Sum planteprodukter	10 399	11 190	**791**	11 126	**-64**	11 355	**229**
Melk	8 971	9 431	**460**	10 814	**1 383**	9 479	**-1 335**
Kjøtt	12 401	12 771	**370**	14 042	**1 271**	15 248	**1 206**
Egg	1 144	1 232	**88**	1 286	**54**	1 405	**119**
Ull	117	118	**1**	105	**-13**	106	**1**
Andre husdyrproduksjoner	274	292	**18**	303	**11**	300	**-3**
Sum husdyrprodukter	22 907	23 844	**937**	26 550	**2 706**	26 538	**-12**
Sum plante- og husdyrprodukter	33 306	35 034	**1 728**	37 676	**2 642**	37 893	**217**
Kjøreinntekter m.v.	601	602	**1**	620	**18**	639	**19**
Arbeidsinntekter ved invest.	262	269	**7**	285	**16**	295	**10**
Sum andre inntekter	863	871	**8**	905	**34**	934	**29**
Endringer i buskapsverdien	0	153	**153**	190	**37**	-15	**-205**
Medlemsbonus	146	360	**214**	297	**-63**	268	**-29**
Sum produksjonsinntekter	34 315	36 418	**2 103**	39 068	**2 650**	39 080	**12**
Direkte tilskudd	12 039	12 097	**58**	12 037	**-60**	13 437	**1 400**
Sum inntekter inklusive tilskudd	46 354	48 515	**2 161**	51 105	**2 590**	52 517	**1 412**
Handelsgjødsel og kalk	1 880	1 932	**52**	1 894	**-38**	3 261	**1 367**
Innkjøpt kraftfôr	7 761	7 925	**164**	8 196	**271**	9 229	**1 033**
Annet innkjpt fôr	511	462	**-49**	511	**49**	534	**23**
Såfrø og planter	1 158	1 259	**101**	1 337	**78**	1 283	**-54**
Energi og smøremidler	3 073	2 488	**-585**	3 513	**1 025**	3 725	**212**
Andre kostnader	5 530	5 722	**192**	6 314	**592**	6 473	**159**
Vedlikehold	2 245	2 471	**226**	2 626	**155**	2 699	**73**
ikke-varige prod.midler (kostnader)	22 158	22 259	**101**	24 391	**2 132**	27 204	**2 813**
Leasing av maskiner	2 058	2 116	**58**	2 143	**27**	2 692	**549**
Kapitalslit	6 952	7 136	**184**	7 437	**301**	7 781	**344**
Sum kapitalkostnader	9 010	9 252	**242**	9 580	**328**	10 473	**893**
Sum kostnader	31 168	31 511	**343**	33 971	**2 460**	37 677	**3 706**
Vederlag til arbeid og kapital	15 186	17 004	**1 818**	17 134	**130**	14 840	**-2 294**
Realrente lånt kapital	771	1 212	**441**	-718	**-1 930**	-160	**558**
Vederlag til arbeid og egenkapital	14 415	15 792	**1 377**	17 852	**2 060**	15 000	**-2 852**

[1)] Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skattelignigen

3.1Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2022

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2020 til 2021

Korn, erter og oljefrø

- Nedgang på 328 mill. kr.
- Nedgangen skyldes at produksjonen ble 11 prosent lavere.

Hagebruksprodukter

- Økning på 163 mill. kr.
- Økningen kommer på grønnsaker pga. prisøkning og på frukt pga. både økte priser og økt produksjon mens bær og blomster har en nedgang pga. lavere produksjon.

Melk

- Økning på 1 383 mill. kr
- Melkeprisen ble høyere pga. store etterbetalinger for 2021 samtidig som produksjonen var høyere pga. økte forholdstall (økte kvoter pga. pandemieffekt). Samtidig var det et salg av melkekvoter for i alt 430 mill. kr. pga. avvikling av subsidiert osteeksport.

Kjøtt

- Økning på 1 271 mill. kr
- Pandemien har bedret markedsforholdene for norsk kjøtt betraktelig pga. redusert grensehandel, dette har særlig slått ut i prisøkninger. Produksjonen har også økt.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 271 mill. kr
- Kraftfôr er den største enkelte kostnadsposten i Totalkalkylen med en kostnad i 2021 på 8 196 mill. kr små endringer i pris og forbruk slår fort ut i store beløp.

Energi og smøremidler

- Økning på 1 025 mill. kr
- Økningen skyldes prisøkninger på både elektrisitet og olje. Samlet økte kostnaden til elektrisk kraft med 753 mill. kr. pga. prisøkning på over 70 prosent. Kostnaden til diesel økte med 184 mill. kr. pga. prisøkning på 15,5 prosent. Prisen på fyringsolje og gass økte likeledes.

Andre kostnader

- Økning på 592 mill. kr
- Posten er en «samlepost» hvor økninger og reduksjoner på mange enkeltposter gir totalresultatet. Plantevernmidler og plast øker med henh. ca. 110 og 60 mill. kr, men også forsikringspostene bidrar vesentlig til økningen.

Vedlikehold

- Økning på 155 mill. kr
- Økningen skyldes høyere prisindeks etter kraftige prisøkninger på byggevarer av særlig trelast og stål.

Kapitalslit

- Økning på 301 mill. kr
- Økningen er virkning av investeringer og prisjustering av kapitalgrunnlaget.

Realrente lånt kapital

- Nedgang på 1 930 mill. kr
- Nedgangen skyldes litt redusert rentenivå, men vesentlig høyere prisvekst gir negativ realrente.

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2021 til 2022

Korn, erter og oljefrø

- Økning på 151 mill. kr.
- Dette skyldes høyere produksjon utifra normalårsavlinger.

Melk

- Reduksjon på 1 335 mill. kr
- Dette skyldes vesentligst at melkeprisen går ned, hovedsakelig som følge lavere etterbetaling. Meierileveranse er redusert med 48 mill. liter, hovedsakelig pga. salg av melkekvoter for i alt 430 mill. kr. i 2021.

Kjøtt

- Økning på 1 206 mill. kr
- Dette skyldes hovedsakelig økte priser, prisene for kjøtt i alt øker med 7,2 prosent. En viss volumøkning spiller også inn.

Egg

- Økning på 119 mill. kr
- Det er både en pris- og produksjonsvekst.

Endring i buskapsverdien

- Reduksjon på 205 mill. kr
- Økning i storfebestanden i 2021 men reduksjon i 2022 spiller mest inn.

Direkte tilskudd

- Økning på 1 400 mill. kr
- Mye av økningen kommer på areal- og husdyrtilskudd på grunn av kompensasjon for kostnadsvekst ved tilleggsforhandlingene i fjor høst i tillegg til ordinære satsøkninger. Økningen er nær 700 mill. kr. for arealtilskuddet og 225 mill. kr. for husdyrtilskuddet. Prognoserte tilskudd til erstatninger (avlingsskade) på 150 mill. kr. spiller også mye inn.

Handelsgjødsel og kalk

- Økning på 1 367 mill. kr
- Dette skyldes den sterke prisveksten på gjødsel som har skjedd fra årsskiftet 20/21. For handelsgjødsel er økningen på 89 prosent. Prisøkningen med fører en prognosert volumnedgang på 6 prosent.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 1 033 mill. kr
- Norske råvarer til kraftfôr er basert på kornpriser avtalt ved jordbruksoppgjøret i 2021. Økningen skyldes dermed prisøkning på importerte fôrvarer.

Energi og smøremidler
Økning på 212 mill. kr

- Elektrisitetskostnaden går samlet sett ned pga. strømstøtten. Det er dermed prisøkning på diesel med i alt 280 mill. kr, som forklarer økningen. Dieselkostnaden øker med nær 280 mill. kr. Også fyringsolje og gass øker.

Andre kostnader

- Økning på 159 mill. kr
- Sterk prisvekst på plast øker kostnaden med over 130 mill. kr. Medisiner har også en vesentlig økning.

Leasing

- Økning på 549 mill. kr
- Økning i inngåtte leasingkontrakter og prisjustering av leasingkapitalen forklarer mesteparten av økningen.

Kapitalslit

- Økning på 344 mill. kr
- Økningen er virkning av investeringer og prisjustering av kapitalgrunnlaget.

Realrente lånt kapital

- Økning på 558 mill. kr
- Høyere realrente enn året før pga. høyere nominell rente forklarer økningen.

4 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2020 og 2021. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner[1]

	Året 2020			Året 2021		
	Utført 2021	*Utført 2022*	Differanse	Utført 2021	*Utført 2022*	Differanse
Korn, erter og oljefrø	4 072	4 118	**46**	3 864	3 790	**-74**
Poteter	959	942	**-17**	948	1 001	**53**
Hagebruksprodukter	5 742	5 746	**4**	5 745	5 909	**164**
Andre planteproduksjoner	385	384	**-1**	400	426	**26**
Sum planteprod.	11 158	11 190	**32**	10 957	11 126	**169**
Melk	9 431	9 431	**0**	10 209	10 814	**605**
Kjøtt	12 811	12 771	**-40**	13 532	14 042	**510**
Egg	1 184	1 232	**48**	1 218	1 286	**68**
Ull	118	118	**0**	118	105	**-13**
Andre husdyrproduksjoner	289	292	**3**	294	303	**9**
Sum husdyrprod.	23 833	23 844	**11**	25 371	26 550	**1 179**
Sum pl.- og husdyrpr.	34 991	35 034	**43**	36 328	37 676	**1 348**
Kjøreinntekter m.v.	610	602	**-8**	622	620	**-2**
Arbeidsinntekter ved invest.	278	269	**-9**	287	285	**-2**
Sum andre inntekter	888	871	**-17**	909	905	**-4**
Endringer i buskapsverdien	193	153	**-40**	121	190	**69**
Medlemsbonus	357	360	**3**	241	297	**56**
Sum produksjonsinntekter	36 429	36 418	**-11**	37 599	39 068	**1 469**
Direkte tilskudd	12 121	12 097	**-24**	12 393	12 037	**-356**
Sum inntekter	48 550	48 515	**-35**	49 992	51 105	**1 113**
Handelsgjødsel og kalk	1 931	1 932	**1**	1 897	1 894	**-3**
Innkjøpt kraftfôr	7 925	7 925	**0**	8 211	8 196	**-15**
Annet innkjøpt fôr	472	462	**-10**	463	511	**48**
Såfrø og planter	1 262	1 259	**-3**	1 194	1 337	**143**
Energi og smøremidler	2 450	2 488	**38**	2 860	3 513	**653**
Andre kostnader	5 668	5 722	**54**	5 930	6 314	**384**
Vedlikehold	2 265	2 471	**206**	2 297	2 626	**329**
Sum ikke-varige prod.midler	21 973	22 259	**286**	22 852	24 391	**1 539**
Leasing av maskiner	2 118	2 116	**-2**	2 121	2 143	**22**
Kapitalslit	7 128	7 136	**8**	7 432	7 437	**5**
Sum kapitalkostnader	9 246	9 252	**6**	9 553	9 580	**27**
Sum kostnader	31 219	31 511	**292**	32 405	33 971	**1 566**
Vederlag til arbeid og kapital	17 331	17 004	**-327**	17 587	17 134	**-453**
Realrente lånt kapital	1 215	1 212	**-3**	-40	-718	**-678**
Vederlag til arb. og egenkap.	16 116	15 792	**-324**	17 627	17 852	**225**

[1] Utført 2021 vil si etter jordbruksavtale i 2021

4.1 Året 2020

Nedenfor er det foretatt en nærmere sammenligning av fjorårets foreløpige regnskap for 2020 og årets reviderte regnskapstall for det samme året. Se også tabell 4.1. Formålet er stikkordsmessig å kommentere årsakene til forskjeller for 2020 fra fjorårets til årets beregning. Normalt vil en finne mindre forskjell mellom regnskapsår. Kun beløp over 100 mill. kr. omtales.

Vederlaget til arbeid og egenkapital er 317 mill. kr. lavere enn beregnet i 2021.

Vedlikehold
Vedlikeholdskostnadene på bygninger i Driftsgranskingene,- som brukes i framregningen av vedlikeholdet i Totalkalkylen, økte relativt mye i 2020.

4.2 Året 2021

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2021 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året, se tabell 4.1. Normalt vil en finne relativt store avvik når en sammenlikner budsjettet for et år med regnskapet for det samme. For planteproduksjonene budsjetteres det for eksempel med normalårsavlinger mens en i regnskapsåret benytter de faktiske avlingene. Av tabellen ser en at samlet vederlag til arbeid og egenkapital avviker lite fra fjorårets beregning, 222 millioner kroner høyere.

Hagebruksprodukter
En økning på 164 mill. kroner skyldes at både produksjon og priser for grønnsaker,- og særlig for frukt, ble høyere enn budsjettert. For bær bidro prisvekst til økning.

Melk
Inntektene er beregnet 605 mill. kroner høyere. Dette skyldes høyere priser pga. etterbetalingene ble 38 øre/liter høyere enn regnet med.

Kjøtt
Inntektene er beregnet 510 mill. kroner høyere. Dette skyldes både litt høyere produksjon og høyere priser enn regnet med.

Direkte tilskudd
Utbetalingene ble 356 mill. kroner lavere enn prognosert. Hoveddelen skyldes at tilskudd til erstatninger (avlingsskade) ble ca. 160 mill. kr. lavere enn budsjettert. BU-investeringsmidler til tradisjonelt landbruk ble også lavere enn budsjettert, ca. 85 mill. kr. lavere.

Såfrø og planter
Kostnadene ble 143 mill. kroner høyere enn budsjettert i fjor. Mye av økningen skyldes omsåing pga. frostskader på store arealer av høstkorn (sådd i 2020).

Energi og smøremidler
Kostnadene ble 653 mill. kroner høyere enn budsjettert i fjor. Dette skyldes økte olje- og elektrisitetspriser.

Andre kostnader
Posten er 384 mill. kr. høyere enn budsjettert i fjor. Plantevernmidler ble 130 mill. kroner høyere enn regnet med i fjor. Økningen ellers fordeler seg på flere poster.

Vedlikehold
Posten er 39 mill. kr. høyere enn budsjettert i fjor. Mye av dette skyldes økt prisvekst på byggevarer, prisindeksen økte med 8,7 prosent.

Realrente lånt kapital
Posten er 678 mill. kr. lavere enn budsjettert i fjor. Dette skyldes høyere prisvekst som reduserer realrenten.

Figur 1.5. viser vederlaget til arbeid og egenkapital inkl. jordbruksfradrag pr. årsverk etter årets og fjorårets beregning.

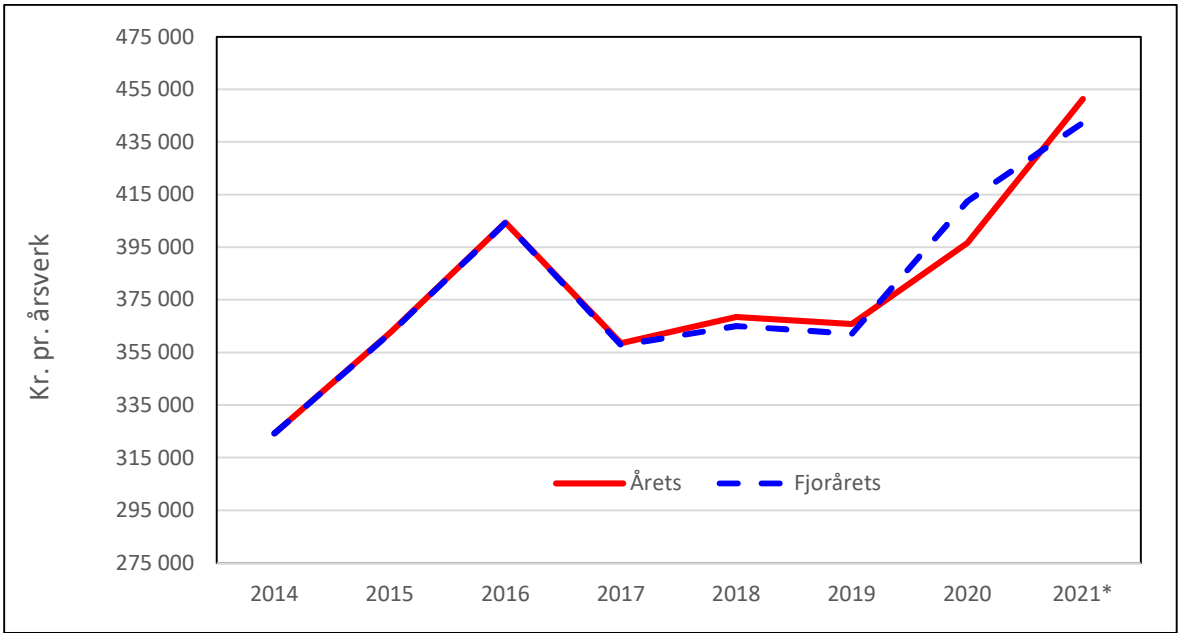

Figur 1.5. Utvikling i vederlag til arbeid og egenkapital inkl. jordbruksfradrag pr. årsverk, årets og fjorårets beregning.

5 Registrerte regnskaper- oversikt

I kapittel 5.1 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 2020, 2021 og 2022 (tabell 5.1 – 5.28)
- Sammendragstabell for årene fra 2016 til 2022 i mill. kroner (tabell 5.29)
- Tabell som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 5.30 og tabell 5.31)

5.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 5.1. Korn, erter og oljefrø. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	225 500	361,90	816 085	187 000	372,46	696 500	164 144	372,46	611 371
Hvete. Salg, fôrkornkvalitet	83 000	311,31	258 387	62 000	319,60	198 152	108 351	319,60	346 290
Hvete. Salg, såkornkvalitet	16 619	413,60	68 736	15 318	425,20	65 132	14 956	426,80	63 832
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	325 119	351,63	1 143 208	264 318	363,12	959 784	287 451	355,36	1 021 493
Rug. Salg, matkornkvalitet	7 600	326,41	24 807	16 000	330,10	52 816	20 020	330,10	66 086
Rug og rughvete fôrkorn.Salg	25 700	281,52	72 351	22 000	276,83	60 903	20 733	276,83	57 395
Rug og rughvete såkorn. Salg	905	354,00	3 204				119	329,00	392
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	34 205	293,41	100 362	38 000	299,26	113 719	40 872	303,08	123 873
Bygg. Salg	611 900	300,13	1 836 495	579 000	308,92	1 788 647	596 175	308,92	1 841 704
Bygg. Salg, såkornkvalitet	27 776	356,50	99 021	25 284	364,50	92 160	33 159	366,50	121 528
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	639 676	302,58	1 935 516	604 284	311,25	1 880 807	629 334	311,95	1 963 232
Havre. Salg	296 600	276,54	820 218	254 000	284,14	721 716	263 075	284,14	747 501
Havre. Salg, såkornkvalitet	21 287	349,00	74 292	16 871	362,00	61 073	14 858	364,00	54 083
Havre. Salg og hjemmeforbruk	317 887	281,39	894 510	270 871	288,99	782 789	277 933	288,41	801 584
Erter til modning. Salg	3 800	391,07	14 861	4 000	418,87	16 755	4 000	418,87	16 755
Erter til modning. Såvare	244	438,73	1 071						
Sum erter til modning	4 044	393,97	15 932	4 000	418,88	16 755	4 000	418,88	16 755
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1 320 931	309,59	4 089 528	1 181 473	317,73	3 753 854	1 239 590	316,79	3 926 937
Korreksjon for vann/kvalitet			-55 269			-39 775			-76 618
Oljefrø og åkerbønner	15 323	530,99	81 364	13 000	570,51	74 166	15 480	570,51	88 315
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 336 254	308,00	4 115 623	1 194 473	317,15	3 788 245	1 255 070	313,82	3 938 634
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, erter og oljefrø			4 117 623			3 790 245			3 940 634

Tabell 5.2. Poteter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	71 758	626,00	449 205	75 441	648,00	488 858	66 479	627,00	416 823
Salg. Poteter til potetmel	31 158	99,00	30 846	31 158	92,00	28 665	30 883	101,00	31 192
Salg. Poteter til mos/flakes	12 649	234,00	29 599	12 850	270,00	34 695	11 189	282,00	31 553
Salg. Poteter til pommes fr.	57 138	292,00	166 843	58 518	326,00	190 769	60 959	345,00	210 309
Salg. Poteter til chips	52 207	296,00	154 533	44 614	306,00	136 519	56 580	340,00	192 372
Salg. Vakuump. pot. mm.	10 363	290,00	30 053	9 540	327,00	31 196	9 177	338,00	31 018
Sum poteter til mos/chips mv	132 357	287,88	381 028	125 522	313,24	393 179	137 905	337,37	465 252
Hjemmeforbruk. Matpoteter	116	598,00	694	122	619,00	755	122	596,00	727
Salg settepoteter	11 285	665,00	75 045	11 740	697,00	81 828	11 740	710,00	83 354
Sum poteter (uten tilskudd)	263 754	355,19	936 818	258 463	384,30	993 285	263 129	379,03	997 348
Distr.tilsk. for Nord-Norge			5 349			7 507			8 500
Poteter			942 167			1 000 792			1 005 848

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	8 441	14,55	122 817	8 021	14,02	112 454	7 996	14,38	114 982
Sommerkål	1 765	6,93	12 231	2 409	7,09	17 080	2 521	7,35	18 529
Vinterkål	15 197	6,93	105 315	15 013	7,09	106 442	14 052	7,35	103 282
Sum hodekål	16 962	6,93	117 546	17 422	7,09	123 522	16 573	7,35	121 811
Gulrot	53 017	9,09	481 925	47 593	9,31	443 091	49 824	9,39	467 847
Purre	2 771	18,32	50 765	2 290	19,01	43 533	2 570	18,91	48 599
Løk	21 853	7,28	159 090	16 345	8,07	131 904	20 711	7,80	161 546
Salatagurk (slangeagurk)	19 600	23,95	469 420	20 926	24,81	519 174	19 191	24,77	475 361
Tomater	14 239	32,45	462 056	14 743	37,38	551 093	13 914	34,67	482 398
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	136 883	13,61	1 863 619	127 340	15,12	1 924 771	130 779	14,32	1 872 544
Rosenkål	1 068	26,86	28 686	1 526	23,96	36 563	1 336	24,76	33 079
Kinakål	2 459	16,66	40 967	2 096	17,16	35 967	2 501	17,16	42 917
Rødkål	1 921	4,66	8 952	1 743	5,43	9 464	1 766	5,32	9 395
Brokkoli	3 604	29,60	106 678	3 549	30,69	108 919	3 778	30,53	115 342
Hageerter	4 428	3,28	14 524	3 447	3,39	11 685	4 005	3,39	13 577
Knollselleri	4 273	15,56	66 488	4 395	15,75	69 221	3 964	16,10	63 820
Stilkselleri	1 032	20,91	21 579	1 052	22,40	23 565	1 045	22,12	23 115
Agurker, friland	1 588	7,99	12 688	1 220	8,27	10 089	1 609	8,27	13 306
Rødbeter	4 120	5,15	21 218	3 387	6,43	21 778	3 438	6,45	22 175
Persillerot	359	43,85	15 742	350	49,58	17 353	324	50,25	16 281
Reddiker	145	78,05	11 317	89	80,68	7 181	114	80,68	9 198
Kruspersille	47	113,37	5 328	21	132,55	2 784	33	132,77	4 381
Kålrot til mat	12 483	9,43	117 715	11 775	9,54	112 334	11 586	9,51	110 183
Sum andre grønns.(u/salat)	37 527	12,57	471 882	34 650	13,47	466 903	35 499	13,43	476 769
Salat veksthus	2 326	93,70	217 946	2 636	98,37	259 303	2 354	98,37	231 563
Issalat/Isbergsalat	9 605	14,69	141 097	8 496	15,68	133 217	9 092	15,74	143 108
Annen salat friland	12 752	24,15	307 961	12 902	26,00	335 452	12 970	25,06	325 028
Andre veksthusgrønnsaker			249			1 561			1 301
Urter i veksthus A	1 522	54,97	83 664	1 705	56,81	96 861	1 588	56,86	90 294
Kjøkkenhager/uspes.vekster			387 849			374 725			405 588
Sum andre grønnsaker, m.v.			1 610 648			1 668 022			1 673 651
Sum grønnsaker			3 474 267			3 592 793			3 546 195
Epler	12 691	11,35	144 043	19 689	11,67	229 771	16 190	11,38	184 242
Pærer	451	18,06	8 145	542	18,66	10 114	480	18,66	8 957
Plommer	673	35,58	23 945	2 433	33,26	80 922	1 852	33,25	61 579
Surkirsebær	128	45,42	5 814	135	45,88	6 194	137	45,90	6 288
Søtkirsebær (moreller)	563	76,93	43 312	815	77,73	63 350	683	77,71	53 076
Sum frukt	14 506	15,53	225 259	23 614	16,53	390 351	19 342	16,24	314 142
Jordbær	7 057	60,97	430 265	6 002	69,74	418 579	6 368	59,64	379 788
Bringebær	2 073	80,02	165 881	1 736	81,10	140 790	1 996	74,64	148 981
Solbær	676	15,86	10 721	526	17,83	9 379	659	18,03	11 882

A

Kvantumsenhet: Ant. potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter (forts) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Andre bær	200	12,22	2 444	162	14,91	2 415	147	14,91	2 192
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	10 093	60,60	611 617	8 513	67,36	573 469	9 257	58,89	545 149
Snittblomster .....A	69 510	3,02	209 920	67 590	2,83	191 280	66 261	3,06	202 759
Blomstrende potteplanter .....A	26 731	18,64	498 266	23 100	19,80	457 380	23 100	21,64	499 884
Dekorasjonsplanter .....A	1 732	15,82	27 400	1 830	18,73	34 276	1 768	20,79	36 757
Utplantingsplanter .....A	38 629	8,22	317 530	38 395	8,52	327 125	38 900	9,18	357 102
Sum blomster, store gartneri .....A	136 602	7,71	1 053 116	130 915	7,72	1 010 061	130 029	8,43	1 096 502
Blomsterprod. i små gartneri .....A	1 366	7,71	10 532	1 309	7,71	10 092	1 300	8,43	10 959
Sum blomster i gartnerier			1 063 648			1 020 153			1 107 461
Planteskoler .....A	25 856	7,71	199 350	25 855	7,71	199 342	23 651	8,43	199 378
Sum blomster .....A	163 824	7,71	1 262 998	158 079	7,71	1 219 495	154 980	8,43	1 306 839
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			172 170			132 907			205 000
Hagebruksprodukter			5 746 311			5 909 015			5 917 325

A

Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 5.4. Andre planteprodukter

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	102 490	296,60	303 985	104 085	302,90	315 273	105 888	350,00	370 608
Rundballer. Salg	51 245	50,00	25 623	52 043	51,40	26 750	52 944	59,00	31 237
Sum innenl. salg av stråfôr	153 735	214,40	329 608	156 128	219,07	342 023	158 832	253,00	401 845
Høy. Eksport	59	1 301,10	768	71	1 386,00	984	60	1 300,00	780
Halm. Eksport	171	59,50	102	51	294,00	150	120	150,00	180
Sum eksport av stråfôr	230	378,26	870	122	929,51	1 134	180	533,33	960
Stråfôr	153 965		330 478	156 250		343 157	159 012		402 805
Engfrø .....A	1 636	32,71	53 514	2 199	37,73	82 968	2 531	34,99	88 560
Rotvekst- og grønnsaksfrø .....A	1	76,00	76	1	77,00	77	1	81,00	81
Sum andre frø til modning	1 637		53 590	2 200		83 045	2 532		88 641
Sum andre planteprodukter			384 068			426 202			491 446

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 5.5. Melk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 496 911	569,41	8 523 561	1 525 409	619,72	9 453 265	1 477 000	580,75	8 577 678
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	1 080	569,41	6 150	959	619,72	5 943	889	580,75	5 163
Kumelk. Lokal foredling	3 246	569,41	18 483	3 714	619,72	23 016	3 800	580,75	22 069
Sum kumelk	1 501 237	569,41	8 548 194	1 530 082	619,72	9 482 224	1 481 689	580,75	8 604 910
Geitmelk. Meierileveranse	19 774	569,75	112 662	18 891	619,51	117 032	19 101	580,90	110 958
Geitmelk. Annet salg	1 036	569,75	5 903	1 081	619,51	6 697	1 100	580,90	6 390
Sum geitmelk	20 810	569,75	118 565	19 972	619,51	123 729	20 201	580,90	117 348
Produsenttjeneste, meierifin			72 857			70 343			63 930
Grunntilskudd melk			69 805			66 836			70 000
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			8 809 421			9 743 132			8 856 188
Distriktstilskudd			621 940			640 639			623 000
Salg av melkekvoter			-56			430 606			-419
Ku- og geitmelk			9 431 305			10 814 377			9 478 769

Tabell 5.6. Kjøtt. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	83 494	51,73	4 319 145	85 963	55,87	4 802 753	88 878	60,50	5 377 119
Storfe. Hjemmefb./returslakt	276	51,63	14 250	303	55,77	16 898	303	60,40	18 301
Sum storfe	83 770	51,73	4 333 395	86 266	55,87	4 819 651	89 181	60,50	5 395 420
Kalv. Registrert salg	1 478	56,54	83 566	1 419	59,28	84 118	1 343	63,91	85 831
Kalv. Hjemmefb./returslakt	47	56,44	2 653	51	59,18	3 018	51	63,81	3 254
Sum kalv	1 525	56,54	86 219	1 470	59,28	87 136	1 394	63,91	89 085
Sau/lam. Registrert salg	24 169	41,34	999 146	24 034	44,91	1 079 367	23 906	49,13	1 174 502
Sau/lam. Hj.fbr./r.s./d.salg	498	41,24	20 538	444	44,81	19 896	443	49,03	21 720
Sum sau/lam	24 667	41,34	1 019 684	24 478	44,91	1 099 263	24 349	49,13	1 196 222
Geit/kje. Registrert salg	312	2,64	824	310	7,98	2 474	310	7,98	2 474
Geit/kje. Hj.fb./returslakt	37	2,54	94	39	7,88	307	39	7,88	307
Sum geit/kje	349	2,63	918	349	7,97	2 781	349	7,97	2 781
Hest. Registrert salg	16	4,22	68						
Sum hest	16	4,25	68						
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam	110 327	49,31	5 440 284	112 575	53,38	6 008 831	115 285	57,97	6 683 508
Gris. Reg.salg u. hode/labb	131 387	27,14	3 565 843	134 432	29,64	3 984 564	134 135	32,68	4 383 532
Gris. Hj.fbr./r.s. u. h./l.	325	27,04	8 788	409	29,54	12 082	409	32,58	13 325
Sum gris	131 712	27,14	3 574 631	134 841	29,64	3 996 646	134 544	32,68	4 396 857
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	242 039	37,25	9 014 915	247 416	40,44	10 005 477	249 829	44,35	11 080 365
Hønseslakt. Registrert salg.	916	1,47	1 347	514	1,47	756	514	1,35	694
Sum hønseslakt.	916	1,47	1 347	514	1,47	756	514	1,35	694
Kylling (fra 1982). Salg	97 237	21,16	2 057 535	105 943	21,88	2 318 033	108 379	22,26	2 412 517
Sum høns,kylling,broilersl.	98 153	20,98	2 058 882	106 457	21,78	2 318 789	108 893	22,16	2 413 211
Ender.	697	36,30	25 301	586	37,88	22 198	586	38,55	22 590
Kalkuner. Salg	8 137	26,18	213 027	8 569	29,20	250 215	8 569	30,20	258 784
Sum annet fjørfe	8 834	26,98	238 328	9 155	29,76	272 413	9 155	30,73	281 374
Sum fjørfeslakt	106 987	21,47	2 297 210	115 612	22,41	2 591 202	118 048	22,83	2 694 585
Grunntilskudd kjøtt			91 528			90 122			90 100
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	349 026	32,67	11 403 653	363 028	34,95	12 686 801	367 877	37,69	13 865 050
Distriktstilskudd kjøtt			642 226			642 406			658 000

Tabell 5.6. Kjøtt (forts.) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kvalitetstilskudd storfe	263 421	284 584	291 300
Tilskudd lam- og kjeslakt	447 413	427 880	432 000
Tilskudd frifôring av sau	170	47	1 500
Utkjøpsordning avlsgris	12 320		
Diverse utbetalinger	1 394		
Sum tilskudd	1 366 944	1 354 917	1 382 800
Kjøtt og fjørfeslakt	12 770 597	14 041 718	15 247 850

Tabell 5.7. Egg. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	65 364	16,31	1 066 087	65 298	17,11	1 117 249	65 758	18,45	1 213 235
Egg. Direkte salg.	8 146	19,00	154 774	8 137	19,60	159 485	8 195	21,17	173 488
Egg. Sum salg	73 510	16,61	1 220 861	73 435	17,39	1 276 734	73 953	18,75	1 386 723
Egg. Hjemmeforbruk, mat	74	16,21	1 200	75	17,01	1 276	75	18,35	1 376
Egg. Salg og hjemmeforbruk	73 584	16,61	1 222 061	73 510	17,39	1 278 010	74 028	18,75	1 388 099
Distriktstilskudd. Egg			3 538			3 364			3 440
Godtgjør. førtidsslakt,høner			6 622			4 588			13 800
Egg			1 232 221			1 285 962			1 405 339

Tabell 5.8. Ull. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	3 611	32,71	118 116	3 449	30,54	105 332	3 443	30,66	105 562

Tabell 5.9 Andre husdyrproduksjoner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1 050	18 000,00	18 900	1 150	21 500,00	24 725	1 250	25 000,00	31 250
Eksport. Hester	6	53 000,00	318	13	53 000,00	689	12	53 000,00	636
Eksport. Andre dyr			21 450			20 339			20 000
Eksport. Embryo storfe			198			300			
Sum eksport. Husdyr			21 966			21 328			20 636
Import. Andre dyr			-21 407			-25 636			-35 570
Import. Embryo storfe .....A	-31	8 000,00	-248	-90	9 000,00	-810	-100	10 000,00	-1 000
Sum import. Husdyr			-21 655			-26 446			-36 570
Kaninkjøtt .....B	32	135,00	4 320	32	140,00	4 480	32	145,00	4 640
Sum kaniner			4 320			4 480			4 640
Oppdrettshjort .....B	161	129,00	20 769	160	132,00	21 120	160	132,00	21 120
Sum hjort			20 769			21 120			21 120
Salg til Honningcentralen .....B	691	75,46	52 143	584	72,89	42 568	630	73,00	45 990
Honning. Direkte salg .....B	1 039	188,00	195 332	1 106	195,00	215 670	1 060	201,00	213 060
Sum birøkt			247 475			258 238			259 050
Andre husdyrproduksjoner			291 775			303 445			300 126

A

Kvantumsenhet: Antall stykk Prisenhet: Kr/stykk
B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 5.10. Kjøreinntekter m.v. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygn	48 684	52 920	54 370
Kjøring v/invest. grøfter	37 351	36 237	38 509
Kjøring v/invest. nydyrking	17 761	19 313	20 139
Sum kjøreinnt. v/investering	103 796	108 470	113 018
Kjøring i skogen	35 110	36 326	37 518
Kjøring på bierverv m.v.	302 822	307 087	310 875
Innt. hester i full pensjon	160 421	168 576	177 153
Kjøreinntekter m.v.	602 149	620 459	638 564

Tabell 5.11. Arbeidsinntekter ved invest. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	194 742	211 710	217 532
Invest.arb. grøfter	56 067	54 347	57 819
Invest.arb. nydyrking	17 747	19 305	20 111
Arbeidsinnt. v/investeringer	268 556	285 362	295 462

Tabell 5.12. Endringer i buskapsverdien. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	-237	11 130,00	-2 638	-439	13 290,00	-5 834			
Storfe under 1 år	8 656	4 050,00	35 057	3 500	4 310,00	15 085	-2 400	4 660,00	-11 184
Okser over 1 år	-5 198	18 510,00	-96 215	1 900	20 280,00	38 532	900	22 140,00	19 926
Kviger			43 437			26 630			43 509
Kyr			162 507			116 633			-67 519
Sum storfe			144 786			196 880			-15 268
Sauer	-4 000	280,00	-1 120	-15 000	590,00	-8 850	-6 207	690,00	-4 283
Geiter	-601	140,00	-84	27	240,00	6	330	240,00	79
Slaktesvin	7 518	1 460,00	10 976	4 410	1 660,00	7 321	-871	1 900,00	-1 655
Avlssvin over 6 mnd.	-2 160	3 840,00	-8 294	-1 339	4 260,00	-5 704	-150	4 750,00	-713
Sum svin	5 358		2 682	3 071		1 617	-1 021		-2 368
Kyllinger	305 900	30,59	9 357	196 400	32,03	6 291	201 000	32,47	6 526
Ender, kalkuner og gjess	-500	240,00	-120	1 000	270,00	270			
Sum fjørfe	305 400		9 237	197 400		6 561	201 000		6 526
Endringer i buskapsverdi			152 863			190 380			-15 314

Tabell 5.13 Medlemsbonus. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Medlemsbonus	359 600	297 200	267 600

Tabell 5.14 Direkte tilskudd. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	669 672	541 376	566 808
BU-invest. Grøfting	73 220	64 116	65 000
Tilskudd SMIL-ordning	98 747	95 014	105 694
Organisert beitebruk	20 941	23 250	26 000
Rentestøtte	30 348	9 164	18 000
Tilskudd til verdensarven	7 856	9 639	11 000
Utvalgte kulturlandskap	23 463	30 034	38 500
Sum utbet. Landbr.utb.fond	924 247	772 593	831 002
Sum fondsutbetalinger	924 247	772 593	831 002
Areal kult.landsk.tillegg	3 537 732	3 570 613	4 268 000
Produksjonstillegg husdyr	2 526 534	2 594 033	2 819 000
Driftstilskudd i melkeprod.	1 663 336	1 670 567	1 762 000
Tilskudd til økolog. jordb.	118 427	124 235	127 000
Beitetilskudd	978 386	1 040 204	1 077 000
Regionale miljøprogram	523 692	548 690	601 000
Sum dir. tilsk. (underpost)	9 348 107	9 548 342	10 654 000
Fremme av norsk engfrøavl	7 661	6 965	15 621
Inseminering m.v.	76 597	77 812	82 500
Sum utviklingstiltak	84 258	84 777	98 121
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 205 080	1 217 785	1 230 000
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 516	9 515	9 516
Refusj. utgifter under sykd.	148 871	124 299	140 000
Sjukelønnsordning	43 500	32 600	36 900
Landbruksvikar avløserlag	58 549	58 712	58 712
Tidligpensjonsordning	64 973	68 510	67 950
Sum velferdsordninger	1 530 489	1 511 421	1 543 078
Sum utbet. jordbruksavt.	11 887 101	11 917 133	13 126 201
Erst. tilt. pl./dyresykdom	59 465	12 809	54 123
Driftsplanlag m.v.	735	735	735
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	37 180	44 013	41 940
Tilskudd til erstatning m.m.	112 030	61 250	212 836
Sum andre ordninger	210 363	119 760	310 587
Sum direkte tilskudd	12 097 464	12 036 893	13 436 788

Tabell 5.15 Handelsgjødsel og kalk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalsiumnitrat	7 842	264,55	20 746	8 959	236,69	21 205	6 500	443,06	28 799
Kalsiumnitrat m. B	3 841	327,04	12 562	3 551	334,08	11 863	3 885	567,51	22 048
Kalkammonsalpeter. 26-28% N	4 218	260,28	10 979	3 355	281,69	9 451	7 500	358,29	26 872
Urea	112	284,29	318	131	343,14	450	349	1 111,61	3 880
Ammoniumnitrat	5 355	258,71	13 854	4 663	274,39	12 795	29	289,77	84
Ammoniumnitrat m. S	88 496	281,54	249 152	88 459	287,32	254 160	89 611	694,49	622 339
Ammoniumsulfatnitrat	1 210	281,54	3 407						
Annen N-gjødsel	1 103	607,50	6 701	278	613,00	1 704	196	619,06	1 213
Sum nitrogen-gjødsel	112 177	283,23	317 719	109 396	284,86	311 628	108 070	652,57	705 235
OPTI P-20/Trippelsuperfosat	273	521,86	1 425	260	489,97	1 274	234	835,90	1 956
Sum fosforgjødsel, ugranul.	273	521,98	1 425	260	490,00	1 274	234	835,90	1 956
Sum fosforgjødsel			1 425			1 274			1 956
Kaliumsulfat	202	808,85	1 634	320	811,90	2 598	12	998,36	120
Kaliumklorid	130	555,74	722	91	598,56	545	80	705,86	565
Kaliumsulfat m. Mg	743	492,70	3 661	783	515,40	4 036	1 150	553,51	6 365
PK-gjødsel	626	473,79	2 966	829	455,49	3 776	500	803,46	4 017
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	1 701	528,10	8 983	2 023	541,52	10 955	1 742	635,30	11 067
NP-gjødsel	1 383	602,57	8 334	1 513	527,37	7 979	950	1 119,09	10 631
Sum NP-gjødsel	1 383	602,60	8 334	1 513	527,36	7 979	950	1 119,05	10 631
NK-gjødsel 22-11	6 850	400,07	27 405	6 927	391,36	27 110	4 900	679,37	33 289
Sum NK-gjødsel	6 850	400,07	27 405	6 927	391,37	27 110	4 900	679,37	33 289
NPK-gjødsel N <9,5 %	858	542,91	4 658	2 062	477,95	9 855	1 800	600,96	10 817
NPK-gjødsel N 9,5 %-14,5 %	19 289	529,30	102 097	19 236	529,44	101 843	19 600	714,59	140 060
NPK-gjødsel N 14,5 %-19,5 %	35 085	427,33	149 929	40 935	420,43	172 103	32 500	760,67	247 218
NPK-gjødsel N 19,5 %-24,5 %	175 696	390,64	686 339	171 610	378,94	650 299	147 653	645,81	953 558
NPK-gjødsel N >24,5 %	116 547	358,07	417 320	123 527	343,99	424 921	134 681	714,96	962 915
Sum NPK-gjødsel	347 475	391,49	1 360 343	357 370	380,28	1 359 021	336 234	688,38	2 314 568
Gjødsel grøntar./villahager	-938	367,07	-3 443	-956	359,71	-3 439	-904	670,01	-6 057
Annen gjødsel	2 945	317,87	9 361	3 315	341,51	11 321	2 491	361,07	8 994
Sum handelsgjødsel	471 866	366,66	1 730 127	479 848	359,67	1 725 849	453 717	678,77	3 079 683
Sekundær- og mikronæringsst.	575	348,14	2 002	727	335,59	2 440			
Gjødsel til veksthus	2 700	929,50	25 097	2 026	735,10	14 893	1 615	898,94	14 518
Sum mikronæringsstoff m.v.			27 099			17 333			14 518
Kalk A	275 956	682,00	188 202	236 173	699,00	165 085	236 173	761,00	179 728
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			1 945 428			1 908 267			3 273 929

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

Tabell 5.15. forts. Handelsgjødsel og kalk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Andre rabatter	-471 140	2,95	-13 899	-480 575	2,95	-14 177	-453 715	2,95	-13 385
Handelsgjødsel og kalk			1 931 529			1 894 090			3 260 544

Tabell 5.16 Innkjøpt kraftfôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr	1 020 182	389,60	3 974 673	1 016 143	397,70	4 041 176	1 017 853	441,95	4 498 446
Økologisk drøvtyggerfôr	22 962	580,39	133 270	21 695	579,10	125 635	21 731	633,28	137 620
Sum kraftfôr til drøvtyggere	1 043 144	393,80	4 107 943	1 037 838	401,49	4 166 811	1 039 584	445,95	4 636 066
Svinefôr	462 943	390,25	1 806 629	466 439	394,50	1 840 090	465 412	446,11	2 076 258
Økologisk svinefôr	2 408	522,45	12 581	2 708	493,40	13 361	2 702	552,15	14 919
Sum kraftfôr til svin	465 351	390,93	1 819 210	469 147	395,07	1 853 451	468 114	446,72	2 091 177
Fjørfefôr u. koksidiostatika	465 676	407,45	1 897 395	489 341	422,48	2 067 352	496 665	478,51	2 376 573
Økologisk fjørfefôr	14 656	590,67	86 568	16 939	578,84	98 050	17 193	645,13	110 914
Sum kraftfôr til fjørfe	480 332	413,04	1 983 963	506 280	427,71	2 165 402	513 858	484,08	2 487 487
Hestepellets (hestefôr)	3 804	668,64	25 438	3 699	594,17	21 979	3 951	666,01	26 316
Kaninfôr	140	700,55	980	136	763,30	1 038	145	855,61	1 243
Sum kraftfôr, andre husdyr	3 944	669,83	26 418	3 835	600,18	23 017	4 096	672,83	27 559
Sum kraftfôrbland. ukorr.	1 992 771	398,32	7 937 534	2 017 100	406,95	8 208 681	2 025 652	456,26	9 242 289
Grøpp av salgskorn	1 147	333,24	3 822	1 115	333,37	3 717	1 191	373,68	4 451
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1 993 918	398,28	7 941 356	2 018 215	406,91	8 212 398	2 026 843	456,21	9 246 740
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1 993 918	398,28	7 941 356	2 018 215	406,91	8 212 398	2 026 843	456,21	9 246 740
Rabatter og bonus			-15 955			-16 074			-17 469
Innkjøpt kraftfôr			7 925 401			8 196 324			9 229 271

Tabell 5.17 Annet innkjøpt fôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	15 976	928,57	148 348	15 400	960,56	147 926	15 525	1 048,09	162 716
Høy, importert	12 737	307,97	39 226	13 642	287,37	39 203	13 190	302,40	39 887
Melkeerstatninger	4 837	3 160,58	152 877	5 914	3 351,42	198 203	5 147	3 691,65	190 009
Salt	2 396	276,00	6 613	2 310	282,30	6 521	2 329	291,62	6 792
Organisk våtfôr .....A	26 484	309,84	82 058	27 387	313,14	85 760	27 065	354,44	95 929
Myse .....B	276 617	11,71	32 392	282 565	11,97	33 823	285 000	13,42	38 247
Annet innkjøpt fôr			461 514			511 436			533 580

A Kvantumsenhet: 1000 FEm Prisenhet: Kr/100 FEm
B Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

Tabell 5.18 Såfrø og planter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	14 501	7,19	104 262	15 496	7,26	112 501	13 735	7,47	102 600
Innkjøpt såkorn. Rug	343	16,58	5 687	649	16,74	10 864	553	15,19	8 400
Innkjøpt såkorn. Bygg	24 780	6,23	154 379	28 450	6,44	183 218	27 343	6,43	175 815
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	13 273	6,42	85 213	14 279	6,40	91 386	13 779	6,53	89 977
Innkjøpt såkorn. Rughvete	1 012	6,96	7 044	1 097	6,99	7 668	972	6,30	6 124
Sum innkjøpt såkorn	53 909	6,61	356 585	59 971	6,76	405 637	56 382	6,79	382 916
Oljefrø til modning	24	159,98	3 840	19	160,93	3 058	24	164,73	3 954
Erter	370	10,86	4 018	338	9,85	3 329	338	9,89	3 343
Engfrø	3 574	42,50	151 895	3 491	43,47	151 754	3 576	44,60	159 490
Sum engfrø	3 574	42,50	151 895	3 491	43,47	151 754	3 576	44,60	159 490
Importert grønnsakfrø	80	1 323,90	105 912	129	914,90	118 022	98	1 092,06	107 022
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	80		105 912	129		118 022	98		107 022
Annet frø,imp. (prydplanter)			31 000			38 000			30 000
Kjøp settepoteter			83 158			92 424			91 574
Blomsterløk m.v.			169 968			174 007			167 978
Planteartikler			352 952			350 967			337 047
Sum planter			522 920			524 974			505 025
Sum såfrø/planter (u.tilsk)			1 259 328			1 337 198			1 283 324
Såfrø og planter			1 259 328			1 337 198			1 283 324

Tabell 5.19 Energi og smøremidler. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	1 622	726,50	11 784	1 810	1 003,30	18 160	1 721	1 276,28	21 965
Bioenergi i veksthus .....A	75 785	210,20	15 930	84 544	217,51	18 389	80 386	224,68	18 061
Gass i veksthus .....A	208 279	389,42	81 108	232 351	657,91	152 866	220 922	812,02	179 393
Fyringsolje. Korntørker	6 464	901,76	58 290	5 742	1 041,20	59 786	6 147	1 324,48	81 416
Bensin	3 091	1 175,13	36 323	3 062	1 321,93	40 477	3 028	1 497,36	45 340
Diesel (brenselolje)	134 077	886,41	1 188 472	134 077	1 023,47	1 372 238	134 077	1 301,94	1 745 602
Smøremidler (olje,fett m.v.)	2 682	4 152,40	111 367	2 682	4 207,91	112 856	2 682	4 462,25	119 678
Elektrisitet, jordbruk .....A	1 274 123	654,00	833 276	1 268 249	1 099,72	1 394 719	1 263 053	1 002,97	1 266 804
Elektrisitet, veksthus .....A	366 161	412,72	151 122	408 480	839,82	343 050	388 387	634,08	246 268
Sum energi og smøremidler			2 487 672			3 512 541			3 724 527

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 5.20. Andre kostnader. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	6 092	88,62	5 399	6 110	91,06	5 564	6 301	94,67	5 965
Ensileringsmidler	9 713	1 031,35	100 175	9 316	1 097,48	102 241	9 430	1 366,71	128 881
Halmbeh.middel. Ammoniakk .....A	903	20,20	18 241	816	20,90	17 054	816	21,49	17 536
Plantevernmidler			444 807			551 547			474 423
Frakt. Korn og oljefrø	416 688	13,84	57 670	368 601	14,77	54 442	417 235	16,00	66 758
Frakt. Handelsgjødsel	471 866	24,18	114 097	479 848	26,24	125 912	453 717	28,42	128 946
Frakt. Poteter	71 758	28,00	20 092	75 441	28,00	21 123	66 479	30,00	19 944
Frakt. Grønnsaker	191 345	49,91	95 500	179 449	52,81	94 767	183 892	57,20	105 186
Frakt. Bær	5 974	56,70	3 387	5 026	60,00	3 016	5 472	64,98	3 556
Frakt. Blomster .....B	131 833	6,90	90 965	119 458	7,30	87 204	123 928	7,91	98 027
Frakt. Frukt	11 342	59,52	6 751	18 631	62,98	11 734	15 216	68,21	10 379
Sum frakt. Hagebruksprod.			196 603			196 721			217 148
Fiberduk C	9 042	0,85	7 686	8 977	0,98	8 797	9 018	1,10	9 920
Fiberduk inkl. inv.avgift C	9 042	0,85	7 686	8 977	0,98	8 797	9 018	1,10	9 920
Plastfolie i hagebruket .....D	6 526	1 053,98	6 878	6 497	1 172,92	7 620	6 448	1 552,92	10 013
Plastfolie i jordbruket .....D	84 229	5 507,30	463 874	82 371	6 378,26	525 384	82 371	7 982,32	657 512
Plastfolie inkl. inv.avgift .....D	90 755	5 187,06	470 752	88 868	5 997,70	533 004	88 819	7 515,57	667 525
Embal./sortering. Grønnsaker	14 851	20,57	305 486	14 221	21,66	308 039	14 573	22,28	324 637
Emballasje. Frukt og bær	16 986	3,04	51 659	21 801	3,12	68 096	19 416	3,24	62 867
Emballasje. Blomster	13 660	4,56	62 347	13 092	4,66	61 065	13 003	4,82	62 632
Sum emballasje. Hagebrukspr.			419 492			437 200			450 136
Torv- og plastpotter .....E	9 849	769,22	7 576	8 634	885,11	7 642	7 727	889,73	6 875
Dyrkingstorv .....F	76	526,16	39 988	76	552,76	42 010	76	623,98	47 422
Avrenspotet .....A	1 106	0,32	354	1 109	0,32	355	1 142	0,32	365
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1 902 932			2 103 612			2 241 844

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg
B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt
C Kvantumsenhet: 1000 m2 Prisenhet: Kr/m2
D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa
E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenhet: Kr/kartong
F Kvantumsenhet: 1000 m3 Prisenhet: Kr/m3

Tabell 5.20. Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr
Veterinær	504 160	868,90	438 065	532 731	891,24	474 791	535 473	918,35	491 752
Medisin til dyr			516 088			580 315			639 553
Veterinær og medisin til dyr			954 153			1 055 106			1 131 305
Kunstig inseminasjon. Storfe .....A	277 002	1 103,99	305 807	272 629	1 111,73	303 090	270 619	1 180,98	319 596
Kunstig inseminasjon. Svin .....A	143 369	470,98	67 524	132 693	493,82	65 526	129 167	504,89	65 215
Husdyrforsikring			54 800			101 893			45 252
Frakt. Kraftfôr .....B	1 993 918	19,67	392 204	2 018 215	20,13	406 267	2 026 843	21,80	441 852
Frakt. Kjøtt .....B	240 856	4,80	11 561	246 170	4,78	11 767	248 584	5,17	12 852
Adm.geb. kjøp melkekvote			97			97			419
Destruksjon av høns			9 141			9 315			931
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 795 287			1 953 061			2 017 422
Skadefors. maskiner netto			112 045			137 367			118 820
Sum netto skadefors. maskin.			112 045			137 367			118 820
Frakt. Fyringsolje C	8 076	24,12	1 948	7 552	25,52	1 927	7 868	27,64	2 175
Frakt. Ensileringsmidler .....D	9 713	355,34	3 451	9 316	383,11	3 569	9 430	414,91	3 913
Frakt. Såvarer .....D	64 123	246,00	15 774	70 149	250,00	17 537	66 790	270,75	18 083
Sum diverse frakter			21 173			23 033			24 171
Kontormaskiner			44 178			40 043			40 099
Teletjenester			97 235			96 119			95 070
Porto			24 643			24 565			24 471
Sum telefon og porto			121 878			120 684			119 541
Yrkesskadeforsikring .....E	49 323	305,24	15 055	54 469	316,93	17 263	45 134	328,34	14 819
rsavgift .....F	78 479	598,87	46 999	77 629	622,60	48 332	76 779	626,84	48 128
Produsenttjenesten .....G	6 214	20 808,00	129 301	5 972	20 814,00	124 301	5 730	20 576,00	117 900
Gårdsregnskap, registrert			646 603			674 456			692 910
Gårdsregnskap, ikke-reg.			9 848			12 958			13 905
Sum gårdsregnskap .....H	38 713	16 956,86	656 451	38 269	17 962,69	687 414	37 851	18 673,61	706 815
Skadeforsikring på bygninger			216 947			241 770			247 984
Korreksj. kostn. pelsdyrhold			-50 053						
Ekstrakostn. koronapandemi			13 500			63 500			
Sum diverse andre kostnader			1 215 429			1 366 340			1 319 457
Sum ekskl.posten forskjellig			5 025 693			5 560 380			5 697 543
Forskjellig			643 289			711 729			729 286
Forskjellig inkl. inv.avgift			643 289			711 729			729 286
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			43 500			32 600			36 900

A Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.
B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg
C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter
D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn
E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet
F Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time
G Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fk
H Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 5.20 Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Adm.tilskudd til avløserlag	9 516	9 516	9 516
Sum sosiale ordninger	53 016	42 116	46 416
Andre kostnader	5 721 998	6 314 225	6 473 245

Tabell 5.21 Vedlikehold. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	79 932	2 422,80	1 936 592	79 015	2 634,80	2 081 887	78 152	2 748,10	2 147 695
Vedlikehold. Mask. og redsk.	59 831	694,30	415 407	58 290	732,90	427 207	54 624	801,00	437 538
Vedlikehold. Biler	13 749	866,99	119 202	13 019	897,12	116 796	12 310	926,73	114 080
Sum vedlikehold			2 471 201			2 625 890			2 699 313

Tabell 5.22 Leasing av maskiner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	179 006	112,20	2 008 447	186 894	116,10	2 169 839	192 306	119,90	2 305 749
Leasing, rentedel .....A	5 447	3,23	175 938	5 515	2,99	164 899	5 684	3,50	198 940
Leasing, effekt finansiering			-68 824			-191 712			187 586
Sum leasing av maskiner			2 115 561			2 143 026			2 692 275

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 5.23 Kapitalslit. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Kapitalslit. Ma./t.u. dr.b.	136 015	112,20	1 526 088	140 829	116,10	1 635 025	144 897	119,90	1 737 315
Kapitalslit. Driftsbygninger	226 686	112,20	2 543 417	227 396	116,10	2 640 068	228 445	119,90	2 739 056
Kapitalslit. Sum driftsb.	362 701	112,20	4 069 505	368 225	116,10	4 275 093	373 342	119,90	4 476 371
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	236 756	112,20	2 656 402	235 924	116,10	2 739 078	239 269	119,90	2 868 835
Kapitalslit. Biler	8 690	112,20	97 502	8 228	116,10	95 527	7 782	119,90	93 306
Kapitalslit. Grøfter	24 418	112,20	273 970	24 611	116,10	285 734	24 682	119,90	295 937
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.	3 462	112,20	38 844	3 630	115,20	41 818	3 844	119,90	46 090
Kapitalslit. Delsum	636 027	112,20	7 136 223	640 618	116,09	7 437 250	648 919	119,90	7 780 539
Kapitalslit			7 136 223			7 437 250			7 780 539

Tabell 5.24 Realrente. Lånt kapital. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	4 117	2,57	105 807	4 041	2,15	86 882	3 880	2,66	103 208
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	66 451	3,01	2 000 175	68 629	2,51	1 722 588	70 821	3,11	2 202 533
Sum nedbetalingslån	70 568	2,98	2 105 982	72 670	2,49	1 809 470	74 701	3,09	2 305 741
Sum rentebærende utlån	70 568	2,98	2 105 982	72 670	2,49	1 809 470	74 701	3,09	2 305 741
Investeringslån LUF	66			36			21		
Korreksjon gjeld og renter	-45		-1 356	-6		-149	-5		-145
Rentekostnader lånt kapital	70 589	2,98	2 104 626	72 700	2,49	1 809 321	74 717	3,09	2 305 596
Effekt av finansiering			-892 477			-2 527 199			-2 465 805
Realrente lånt kapital			1 212 149			-717 878			-160 209

Tabell 5.25 Bruttoinvest. Løpende priser. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
			1000 kr			1000 kr			1000 kr
Mask. og tekn. utst. dr.byg.			2 019 993			2 195 580			2 256 524
Driftsbygninger			2 847 460			3 094 974			3 180 883
Sum driftsbygninger			4 867 453			5 290 554			5 437 407
Maskiner og redskaper			2 964 731			2 762 095			3 103 959
Biler			58 904			60 500			62 497
Grøfter .....A	55 332	5 338,00	295 362	50 780	5 805,00	294 778	51 222	6 101,00	312 505
Hydrotekniske anlegg	14 618	5 338,00	78 026	11 627	5 805,00	67 493	11 898	6 101,00	72 592
Sum avskrivb. bruttoinvest.			8 264 476			8 475 420			8 988 960
Fulldyrking u. grøftekostn. .....A	22 000	8 071,00	177 562	22 000	8 777,00	193 094	22 000	9 154,00	201 388
Sum br.invest.uavskr.jordkap .....A	22 000	8 071,00	177 562	22 000	8 777,00	193 094	22 000	9 154,00	201 388
Sum bruttoinvesteringer			8 442 038			8 668 514			9 190 348

A Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa

Tabell 5.26 Bruttoinvest. Faste priser. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr
Teknisk inst. bygninger	2 019 993	2 422,80	2 019 993	2 195 580	2 634,80	2 018 920	2 256 524	2 748,10	1 989 413
Driftsbygninger	2 847 460	2 422,80	2 847 460	3 094 974	2 634,80	2 845 948	3 180 883	2 748,10	2 804 353
Sum driftsbygninger	4 867 453		4 867 453	5 290 554		4 864 868	5 437 407		4 793 766
Maskiner og redskaper	2 964 731	694,30	2 964 731	2 762 095	732,90	2 616 622	3 103 959	801,00	2 690 485
Biler	58 904	866,99	58 904	60 500	897,12	58 468	62 497	926,73	58 468
Grøfter	295 362	524,81	295 362	294 778	570,73	271 061	312 505	595,27	275 515
Hydrotekniske anlegg	78 026	524,81	78 026	67 493	570,73	62 063	72 592	595,27	64 000
Sum avskrivbare bruttoinv.	8 264 476		8 264 476	8 475 420		7 873 082	8 988 960		7 882 234
Fulldyrking	177 562	100,00	177 562	193 094	108,75	177 558	201 388	113,42	177 560
Sum br.inv.i uavskr.jordkap.	177 562		177 562	193 094		177 558	201 388		177 560
Sum bruttoinvesteringer			8 442 038			8 050 640			8 059 794

Tabell 5.27 Arbeidsforbruk, timeverk

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer
Timeverk i jordbruket	38 713	2 034,00	78 750	38 269	2 030,00	77 700	37 851	2 002,00	75 750

Tabell 5.28 Arbeidsforbruk, årsverk

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer
Årsverk i jordbruket	78 750		42 700	77 700		42 100	75 750		41 050

Tabell 5.29 Sammendrag. Totalkalkylens registrerte regnskaper. Mill. Kroner [1)]

		2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
		2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
	Korn, erter og oljefrø	3560	3500	2138	3928	4118	3790	3941
+	Poteter	814	722	795	799	942	1001	1006
+	Hagebruksprodukter	5146	4945	5087	5295	5746	5909	5917
+	Sum andre planteprodukter	370	424	373	377	384	426	491
=	Sum planteprodukter	9890	9591	8392	10399	11190	11126	11355
	Ku- og geitmelk	9486	9241	9579	8971	9431	10814	9479
+	Kjøtt og fjørfeslakt	12309	12608	12665	12401	12771	14042	15248
+	Egg	1048	1112	1132	1144	1232	1286	1405
+	Ull	149	133	129	117	118	105	106
+	Andre husdyrproduksjoner	184	204	232	274	292	303	300
=	Sum husdyrprodukter	23176	23299	23736	22907	23844	26551	26538
	Sum plante- og husdyrprod.	33066	32889	32128	33306	35034	37677	37893
	Kjøreinntekter m.v.	554	557	568	601	602	620	639
+	Arbeidsinnt. v/investeringer	248	276	267	262	269	285	295
=	Sum andre inntekter	802	832	836	863	871	906	934
	Endringer i buskapsverdi	186	-121	-235	0	153	190	-15
+	Medlemsbonus	248	238	219	146	360	297	268
	Sum produksjonsinntekter	34301	33839	32947	34315	36417	39070	39079
	Sum direkte tilskudd	10450	10331	12425	12039	12097	12037	13437
	Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	44752	44169	45372	46354	48515	51107	52516
	Handelsgjødsel og kalk	1866	1598	1789	1880	1932	1894	3261
+	Innkjøpt kraftfôr	7276	7442	7749	7761	7925	8196	9229
+	Annet innkjøpt fôr	421	450	720	511	462	511	534
+	Såfrø og planter	1040	1062	1150	1158	1259	1337	1283
+	Sum energi og smøremidler	2411	2678	3083	3073	2488	3513	3725
+	Andre kostnader	5130	5223	5074	5530	5722	6314	6473
+	Sum vedlikehold	2363	2261	2316	2245	2471	2626	2699
	Sum ikke-varige prod.midler	20508	20714	21880	22158	22259	24392	27204
	Sum leasing av maskiner	1560	1760	1872	2058	2116	2143	2692
+	Kapitalslit	6455	6609	6780	6952	7136	7437	7781
	Sum kapitalkostnader	8015	8369	8651	9010	9252	9580	10473
	Sum kostnader (B)	28523	29083	30531	31168	31510	33972	37677
	Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	16229	15086	14841	15186	17004	17135	14839
	Realrente lånt kapital (C)	-274	780	205	771	1212	-718	-160
	Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	16503	14306	14636	14416	15792	17853	15000

* Foreløpig regnskap ** Budsjett
1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 5.30 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper [1)]

	Jordbruket totalt. Mill. kr.					Per årsverk. Kroner			
	Direkte tilsk.	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kapital	Vederlag til arb. og egenkapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
						Nivå	Endring	Nivå	Endring
1959	103	1375	27	42	1360	5432	0	5372	0
1960	103	1440	4	47	1398	5667	235	5499	127
1961	95	1495	35	51	1479	6049	382	5985	486
1962	83	1391	83	56	1419	5813	-236	5928	-57
1963	80	1399	41	59	1382	6110	297	6033	105
1964	75	1467	97	65	1499	6700	590	6846	813
1965	191	1629	78	70	1636	7785	1085	7821	975
1966	191	1643	61	80	1624	8095	310	8000	179
1967	221	1844	93	88	1849	9175	1080	9200	1200
1968	254	2114	74	96	2092	10694	1519	10583	1383
1969	279	2022	80	118	1984	10616	-78	10414	-169
1970	267	2094	294	134	2254	11753	1137	12649	2235
1971	365	2420	180	149	2451	14597	2844	14782	2133
1972	417	2560	229	163	2625	16570	1973	16993	2211
1973	480	2676	259	178	2758	17853	1283	18396	1403
1974	545	3031	348	212	3167	20933	3080	21872	3476
1975	1202	3809	484	246	4047	27088	6155	28781	6909
1976	1580	4833	446	311	4968	33868	6780	34814	6033
1977	1897	6019	505	368	6156	42630	8762	43600	8786
1978	2309	6730	551	532	6749	49229	6599	49369	5769
1979	2560	6254	379	638	5995	46917	-2312	44973	-4396
1980	2689	6748	1008	807	6948	54200	7283	55810	10837
1981	3195	7540	1469	1045	7964	61655	7455	65119	9309
1982	3729	8232	1387	1260	8358	68716	7061	69770	4651
1983	3936	8014	1158	1478	7694	68263	-453	65536	-4234
1984	3943	9288	924	1555	8656	80484	12221	75012	9476
1985	3925	9029	910	1686	8253	79269	-1215	72459	-2553
1986	3645	9594	1281	1997	8878	86044	6775	79627	7168
1987	3921	10157	1766	2452	9470	94924	8880	88507	8880
1988	4432	10357	1442	2683	9117	101443	6519	89291	784
1989	4698	11728	1027	2595	10159	116924	15481	101290	11999
1990	5827	13134	919	2515	11538	134161	17237	117854	16564
1991	7777	12864	781	2456	11190	135414	1253	117787	-67
1992	8798	12866	519	2358	11027	137748	2334	118060	273
1993	8682	13417	489	2025	11881	148090	10342	131139	13079
1994	8599	12745	301	1435	11611	142564	-5526	129874	-1265
1995	8069	11885	522	1317	11089	133990	-8574	125018	-4856
1996	8168	12151	250	1257	11144	141126	7136	129431	4413
1997	8404	11706	604	1130	11180	140360	-766	134055	4624
1998	8912	12823	532	1337	12017	156757	16397	146912	12857
1999	8856	11995	564	1574	10984	150123	-6634	137474	-9438
2000	9051	12288	797	1560	11526	160842	10719	150859	13385
2001	8532	10949	806	1778	9977	148161	-12681	135012	-15847
2002	8849	11015	364	1812	9567	154927	6766	134560	-452
2003	8756	10977	711	1526	10162	161904	6977	149884	15324
2004	8634	10868	136	1128	9876	167976	6072	152639	2755
2005	8347	10278	521	1121	9677	166575	-1401	156848	4209
2006	8418	9991	797	1295	9493	168765	2190	160349	3501
2007	8722	11200	288	1798	9690	197176	28411	170603	10254
2008	8970	11860	1537	2405	10992	218412	21236	202428	31825
2009	9315	11743	895	1807	10832	225829	7417	208300	5872
2010	9698	12545	1091	1747	11890	252418	26589	239227	30927
2011	10062	12401	614	1912	11104	255169	2751	228469	-10758
2012	10490	13352	320	2065	11607	281684	26515	244873	16404
2013	10673	13075	1110	2138	12047	282998	1314	260753	15880
2014	10727	14459	1130	2207	13382	317780	34782	294114	33361
2015	10718	15644	1208	2025	14828	349594	31814	331350	37236
2016	10450	16229	2115	1841	16503	368835	19241	375057	43707
2017	10331	15086	1143	1923	14306	348411	-20424	330387	-44670
2018	12425	14841	1794	1999	14636	346742	-1669	341958	11571
2019	12039	15186	1508	2279	14416	359015	12273	340796	-1162
2020	12097	17004	892	2105	15792	398229	39214	369842	29046
2021*	12037	17135	2527	1809	17853	407017	8788	424068	54226
2022**	13437	14839	2466	2306	15000	361495	-45522	365398	-58670

* Foreløpig regnskap. ** Budsjett.

Tabell 5.31 Det økonomiske resultat[1)] i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper i faste 2020 kroner

	Jordbruket totalt, mill kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.		Vederlag arb. og egenkap.	
					Nivå	Endring	Nivå	Endring
2009	14 656	1 117	2 255	13 519	281 847	9 257	259 970	7 329
2010	15 283	1 329	2 128	14 485	307 506	32 392	291 436	37 677
2011	14 913	738	2 299	13 353	306 859	3 308	274 751	-12 937
2012	15 954	382	2 467	13 869	336 581	31 682	292 596	19 601
2013	15 297	1 299	2 501	14 095	331 099	1 537	305 073	18 579
2014	16 571	1 295	2 529	15 337	364 197	39 863	337 074	38 234
2015	17 553	1 355	2 272	16 637	392 244	35 695	371 775	41 779
2016	17 576	2 291	1 994	17 873	399 453	20 838	406 191	47 335
2017	16 044	1 216	2 045	15 215	370 538	-21 721	351 369	-47 507
2018	15 361	1 857	2 069	15 149	358 897	-1 728	353 945	11 977
2019	15 378	1 527	2 308	14 598	363 551	12 428	345 102	-1 177
2020	17 004	892	2 105	15 792	398 229	39 214	369 842	29 046
2021*	16 559	2 442	1 748	17 253	393 345	8 493	409 823	52 404
2022**	13 882	2 307	2 157	14 033	338 191	-42 587	341 843	-54 888

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

5.2 Forbrukstabeller

Tabell 5.32– 5.33 viser produksjon og engrosforbruk av kjøtt og egg.

Tabell 5.32 Engrosforbruk av kjøtt inkl. grensehandel og biprodukter

	2018	2019	2020	2021	2022*
Tonn engrosforbruk kjøtt					
Salgsproduksjon	350 780	349 523	347 831	361 777	366 645
Hjemmeforbruk	1 627	1 372	1 184	1 247	1 245
Lagerendring	4 713	2 225	1 778	3 614	1 439
Import	407	1 564	4 950	2 352	367
Eksport	14 956	14 966	26 057	38 721	14 128
Kjøtt	**363 056**	**365 200**	**378 243**	**400 483**	**380 946**
Tillegg grensehandel og kjøttbiprodukter					
Grensehandel	**22 545**	**21 623**	**2 500**	**3 200**	**16 700**
Kjøttbiprodukter	**11 768**	**12 580**	**12 770**	**12 700**	**12 700**
Sum totalt engrosforbruk av kjøtt	**397 369**	**399 403**	**393 513**	**416 383**	**410 346**
Kg per innbygger					
Kjøtt	68,3	68,3	70,3	74,1	70,0
Grensehandel	4,2	4,0	0,5	0,6	3,1
Kjøttbiprodukter	2,2	2,4	2,4	2,3	2,3
Sum kg. per innbygger	**74,8**	**74,7**	**73,2**	**77,0**	**75,4**

Tabell 5.33 Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn

	2018	2019	2020	2021	2022
Produksjon av egg	71 622	73 965	74 064	73 992	74 519
- rugeegg, verperase	475	453	480	482	492
Salgsprod. og hj.forbr.	**71 147**	**73 511**	**73 584**	**73 510**	**74 028**
Import av skallegg	405	678	459	706	500
Eksport av skallegg	0	0	0	0	0
Lagerøkning heleggpulver[1]	-24	19	3	18	18
Eksport av heleggpulver	0	0	0	0	0
Eksport av eggehvite	1 486	1 338	1 246	1 189	1 189
Forbruk i alt	**71 576**	**74 170**	**74 040**	**74 198**	**74 510**
Folkemengde	5 312	5 348	5 379	5 408	5 442
Forbruk, kg/person	13,47	13,87	13,76	13,72	13,69

1) Omregnet til skallegg

6 Normaliserte regnskaper

6.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som totalregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en såpass omfattende oppgave at normaliseringen er avgrenset til et mindre antall poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivitetsberegningene på en uheldig måte.

Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret.

6.2 Bakgrunn og framgangsmåte

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr. dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalens målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

6.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er registrert regnskapsserie i totalkalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalkalkylens registrerte regnskapsserie.

6.4 Begrensninger

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalkalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene..

6.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen

6.5.1 Planteproduksjon

6.5.1.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. På denne måten er de årlige variasjonene i avlingene jevnet ut.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statistisk sentralbyrå. Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Statistisk sentralbyrå.

På kornpostene nyttes registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For bær er det bare jordbær, bringebær og solbær som er normalisert.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en treårs periode i normaliserte regnskaper.

6.5.1.2 Anvendelse

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

6.5.1.3 Priser

For korn brukes budsjettprisene før avtale i det etterfølgende året som normal pris. For vekstene i grøntsektoren er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

6.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen

Husdyrproduksjonene normaliseres ikke. Produksjoner som er basert på grovfôr vil være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

6.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

6.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 bare normalisert enkelte poster under «Energi og smøremidler» og under «Andre kostnader».

6.5.4.1 Energi og smøremidler

Under «Energi og smøremidler» har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

6.5.4.2 Andre kostnader

Kostnadene til brannforsikring kostnadene kan variere sterkt fra år til år og er derfor glattet over 5 år.

På grunn av at kornavlingene og derved også fraktbehovet, kan variere sterkt mellom år, er posten frakt av korn normalisert. Samtidig er posten av en viss størrelse.

6.5.4.3 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 2008 - 2020, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henh. 2021 og 2022.

6.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er tilskudd til erstatninger og avlingsskade. I normaliserte regnskaper beregnes utbetalinger av slike tilskudd som gjennomsnittet av utbetalingene i de siste 14 årene. Pga. tørken i 2018 er utbetalingene av avlingsskadeerstatninger til grovfôr tillagt erstatningene for 2018 og 2019.

6.5.6 Renter på lånt kapital

Volumtall og nominell rentefot er hentet direkte fra registrerte regnskaper.

I normaliserte regnskaper er prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på lånt kapital glattet over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

6.5.7 Leasing

Prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på posten leasing, i likhet med lånt kapital, glattes over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

6.6 Jordbruksfradrag

Jordbruksfradraget beregnet særskilt for normalisert regnskap. Dette er omtalt i kap. 1.14 Totalkalkylen og skatt.

6.7 Resultater av beregningene

6.7.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper

Tabell 6.1 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner[1]

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Korn, erter og oljefrø	2370	2379	2528	2617	2747	2903	3037
+	Poteter	588	584	599	612	646	650	718
+	Hagebruksprodukter	3872	3815	3861	4169	4166	4313	4676
+	Sum andre planteprodukter	264	289	302	320	345	363	367
=	Sum planteprodukter	7093	7066	7291	7717	7904	8229	8799
	Ku- og geitmelk	7141	7505	7735	8117	8161	8705	9422
+	Kjøtt og fjørfeslakt	9214	9459	9699	10139	10876	11174	11717
+	Egg	805	833	863	1012	973	1028	1042
+	Ull	124	117	112	115	118	119	128
+	Andre husdyrproduksjoner	112	109	103	106	99	130	139
=	Sum husdyrprodukter	17396	18023	18512	19490	20228	21156	22448
	Sum plante- og husdyrprod.	24489	25089	25803	27207	28132	29385	31247
	Kjøreinntekter m.v.	505	525	524	517	513	524	531
+	Arbeidsinnt. v/investeringer	295	313	317	244	194	199	216
=	Sum andre inntekter	800	838	841	762	707	724	747
	Endringer i buskapsverdi	31	-63	-117	52	-104	100	203
+	Medlemsbonus	140	170	139	197	203	189	203
	Sum produksjonsinntekter	25461	26034	26667	28217	28937	30398	32401
	Sum direkte tilskudd	9305	9649	10008	10497	10601	10756	10742
	Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	34766	35683	36675	38714	39538	41154	43143
	Handelsgjødsel og kalk	1669	1143	1378	1540	1613	1718	1808
+	Innkjøpt kraftfôr	5718	5829	5894	6375	6773	7057	7198
+	Annet innkjøpt fôr	273	295	357	354	389	400	431
+	Såfrø og planter	784	815	812	816	899	931	940
+	Sum energi og smøremidler	2072	2486	2510	2375	2442	2423	2349
+	Andre kostnader	4166	4059	4244	4457	4514	4789	4992
+	Sum vedlikehold	1570	1673	1597	1774	1904	2079	2291
	Sum ikke-varige prod.midler	16252	16300	16792	17691	18534	19396	20009
	Sum leasing av maskiner	926	971	1100	1215	1307	1398	1487
+	Kapitalslit	5658	5830	5932	5942	6058	6122	6226
	Sum kapitalkostnader	6584	6801	7031	7156	7366	7520	7713
	Sum kostnader (B)	22836	23101	23823	24847	25899	26916	27722
	Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	11930	12582	12852	13867	13639	14238	15421
	Realrente lånt kapital (C)	869	501	983	1336	1430	1329	830
	Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	11061	12081	11868	12531	12209	12909	14591

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 6.2 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner[1)]

		2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
	Korn, erter og oljefrø	3130	3266	3302	3561	3735	3913	3941
+	Poteter	727	779	771	841	914	983	1006
+	Hagebruksprodukter	5063	5097	5192	5433	5741	5782	5917
+	Sum andre planteprodukter	381	424	366	387	381	410	477
=	Sum planteprodukter	9301	9565	9631	10222	10771	11088	11341
	Ku- og geitmelk	9486	9241	9579	9052	9593	10572	9479
+	Kjøtt og fjørfeslakt	12309	12608	12665	12401	12771	14042	15248
+	Egg	1048	1112	1132	1144	1232	1286	1405
+	Ull	149	133	129	117	118	105	106
+	Andre husdyrproduksjoner	184	204	232	274	292	303	300
=	Sum husdyrprodukter	23176	23299	23736	22988	24006	26308	26538
	Sum plante- og husdyrprod.	32478	32864	33367	33210	34776	37396	37879
	Kjøreinntekter m.v.	554	557	568	601	602	620	639
+	Arbeidsinnt. v/investeringer	248	276	267	262	269	285	295
=	Sum andre inntekter	802	832	836	863	871	906	934
	Endringer i buskapsverdi	186	-121	-235	0	153	190	-15
+	Medlemsbonus	248	238	219	146	360	297	268
	Sum produksjonsinntekter	33713	33813	34186	34219	36160	38789	39065
	Sum direkte tilskudd	10497	10259	12098	11726	12094	12082	13348
	Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	44210	44072	46284	45945	48253	50871	52412
	Handelsgjødsel og kalk	1866	1598	1789	1880	1932	1894	3261
+	Innkjøpt kraftfôr	7276	7442	7749	7761	7925	8196	9229
+	Annet innkjøpt fôr	421	450	720	511	462	511	534
+	Såfrø og planter	1040	1062	1150	1158	1259	1337	1283
+	Sum energi og smøremidler	2422	2685	3113	3060	2482	3521	3724
+	Andre kostnader	5156	5150	5339	5421	5682	6200	6429
+	Sum vedlikehold	2363	2261	2316	2245	2471	2626	2699
	Sum ikke-varige prod.midler	20544	20649	22176	22037	22212	24286	27159
	Sum leasing av maskiner	1588	1728	1873	2055	2071	2207	2352
+	Kapitalslit	6455	6609	6780	6952	7136	7437	7781
	Sum kapitalkostnader	8043	8337	8652	9007	9208	9644	10133
	Sum kostnader (B)	28586	28985	30828	31044	31420	33930	37292
	Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	15623	15087	15456	14901	16833	16941	15120
	Realrente lånt kapital (C)	308	349	219	736	639	124	303
	Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	15316	14738	15237	14165	16195	16817	14817

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

6.7.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper

I tabell 6.3 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 6.3 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. normaliserte regnskaper[1)]

	Jordbruket totalt, mill. kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.		Vederlag arb. og egenkap.	
					Nivå	Endring	Nivå	Endring
2009	11 930	938	1 807	11 061	229 418	17 464	212 703	28 141
2010	12 582	1 246	1 747	12 081	253 163	23 745	243 079	30 376
2011	12 852	929	1 912	11 868	264 437	11 274	244 207	1 128
2012	13 867	728	2 065	12 531	292 554	28 117	264 360	20 153
2013	13 639	708	2 138	12 209	295 219	2 665	264 270	-90
2014	14 238	877	2 207	12 909	312 919	17 700	283 703	19 433
2015	15 421	1 194	2 025	14 591	344 606	31 687	326 049	42 346
2016	15 623	1 533	1 841	15 316	355 076	10 470	348 083	22 034
2017	15 087	1 574	1 923	14 738	348 431	-6 645	340 368	-7 715
2018	15 456	1 780	1 999	15 237	361 123	12 692	356 015	15 647
2019	14 901	1 543	2 279	14 165	352 267	-8 856	334 878	-21 137
2020	16 833	1 466	2 105	16 195	394 224	41 957	379 267	44 389
2021*	16 941	1 685	1 809	16 817	402 405	8 181	399 457	20 190
2022**	15 120	2 002	2 306	14 817	368 334	-34 071	360 948	-38 509

* Foreløpige tall ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 6.4 Det økonomiske resultatet i jordbruket ifølge normaliserte regnskaper i faste 2020-kroner[1)]

	Jordbruket totalt, mill. kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.		Vederlag arb. og egenkap.	
					Nivå	Endring	Nivå	Endring
2009	14 889	1 171	2 255	13 805	286 326	21 796	265 465	35 121
2010	15 328	1 518	2 128	14 718	308 414	28 927	296 129	37 005
2011	15 455	1 117	2 299	14 272	318 005	13 558	293 677	1 357
2012	16 570	870	2 467	14 973	349 569	33 597	315 881	24 081
2013	15 957	828	2 501	14 284	345 397	3 118	309 188	-105
2014	16 318	1 005	2 529	14 795	358 626	20 285	325 143	22 272
2015	17 302	1 340	2 272	16 371	386 648	35 553	365 827	47 512
2016	16 920	1 660	1 994	16 587	384 551	11 339	376 978	23 863
2017	16 045	1 674	2 045	15 674	370 559	-7 067	361 984	-8 205
2018	15 998	1 842	2 069	15 771	373 782	13 137	368 495	16 196
2019	15 089	1 562	2 308	14 344	356 718	-8 968	339 109	-21 404
2020	16 833	1 466	2 105	16 195	394 224	41 957	379 267	44 389
2021*	16 372	1 628	1 748	16 252	388 888	7 906	386 039	19 512
2022**	14 145	1 873	2 157	13 862	344 590	-31 875	337 680	-36 027

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

6.8 Sammenligning med fjorårets beregninger

6.8.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 4, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper.

Tabell 6.5 Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter i 2022. Kg/da

	Normalårsavling	Stigningskoeffisient
Hvete	483	5,0
Bygg	435	6,2
Havre	413	4,3
Poteter	3 061	51,3
Hodekål (lagr.)	3 974	-44,4
Løk	2 520	-14,9
Gulrot	3 087	-9,5

I tabell 6.6 er det en sammenlikning av resultater for årene 2020 og 2021 utført i henh. 2021 og 2022. Normalt er det forholdsvis små forskjeller fra år til år i normalisert regnskap.

Tabell 6.6. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2020 og 2021. Normaliserte regnskaper. Mill kroner [1) 2)]

	Året 2020			Året 2021		
	Utført 2021	*Utført 2022*	Differanse	Utført 2021	*Utført 2022*	Differanse
Korn, erter og oljefrø	3 642	3 735	**93**	3 864	3 913	**49**
Poteter	891	914	**23**	948	983	**35**
Hagebruksprodukter	5 616	5 741	**125**	5 745	5 782	**37**
Andre planteproduksjoner	382	381	**-1**	396	410	**14**
Sum planteprod.	10 531	10 771	**240**	10 953	11 088	**135**
Melk	9 431	9 593	**162**	10 209	10 572	**363**
Kjøtt	12 811	12 771	**-40**	13 532	14 042	**510**
Egg	1 184	1 232	**48**	1 218	1 286	**68**
Ull	118	118	**0**	118	105	**-13**
Andre husdyrproduksjoner	289	292	**3**	294	303	**9**
Sum husdyrprod.	23 833	24 006	**173**	25 371	26 308	**937**
Sum pl.- og husdyrpr.	34 364	34 777	**413**	36 324	37 396	**1 072**
Kjøreinntekter m.v.	610	602	**-8**	622	620	**-2**
Arbeidsinntekter ved invest.	278	269	**-9**	287	285	**-2**
Sum andre inntekter	888	871	**-17**	909	905	**-4**
Endringer i buskapsverdien	193	153	**-40**	121	190	**69**
Medlemsbonus	357	360	**3**	241	297	**56**
Sum produksjonsinntekter	35 802	36 161	**359**	37 595	38 788	**1 193**
Direkte tilskudd	12 097	12 094	**-3**	12 295	12 082	**-213**
Sum inntekter	47 899	48 255	**356**	49 890	50 870	**980**
Handelsgjødsel og kalk	1 931	1 932	**1**	1 899	1 894	**-5**
Innkjøpt kraftfôr	7 925	7 925	**0**	8 211	8 196	**-15**
Annet innkjøpt fôr	472	462	**-10**	463	511	**48**
Såfrø og planter	1 262	1 259	**-3**	1 194	1 337	**143**
Energi og smøremidler	2 444	2 482	**38**	2 862	3 521	**659**
Andre kostnader	5 627	5 682	**55**	5 908	6 200	**292**
Vedlikehold	2 265	2 471	**206**	2 297	2 626	**329**
Sum ikke-varige prod.midler	21 926	22 213	**287**	22 834	24 285	**1 451**
Leasing av maskiner	2 074	2 071	**-3**	2 155	2 207	**52**
Kapitalslit	7 128	7 136	**8**	7 432	7 437	**5**
Sum kapitalkostnader	9 202	9 207	**5**	9 587	9 644	**57**
Sum kostnader	31 128	31 420	**292**	32 421	33 929	**1 508**
Vederlag til arbeid og kapital	16 771	16 835	**64**	17 469	16 941	**-528**
Realrente lånt kapital	721	639	**-82**	354	124	**-230**
Vederlag til arb. og egenkap.	16 050	16 196	**146**	17 115	16 817	**-298**

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

7 Utvalg av tabeller fra Normaliserte regnskaper

Nedenfor er tabeller gjengitt hvor tallene avviker fra de registrerte regnskaper.

Tabell 7.1. Korn, erter og oljefrø, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	181 386	362,31	657 180	172 310	372,46	641 786	164 144	372,46	611 371
Hvete. Salg, fôrkornkvalitet	119 732	310,71	372 019	113 741	319,16	363 016	108 351	319,60	346 290
Hvete. Salg, såkornkvalitet	16 527	414,20	68 455	15 700	426,80	67 008	14 956	426,80	63 832
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	317 645	345,56	1 097 654	301 751	355,20	1 071 810	287 451	355,36	1 021 493
Rug. Salg, matkornkvalitet	15 095	323,85	48 885	19 476	330,10	64 290	20 020	330,10	66 086
Rug og rughvete fôrkorn.Salg	15 632	280,03	43 774	20 170	276,83	55 837	20 733	276,83	57 395
Rug og rughvete såkorn. Salg		319,00	2 887					329,00	392
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	30 727	310,95	95 546	39 646	303,00	120 127	40 753	303,96	123 873
Bygg. Salg	556 285	299,75	1 667 464	579 230	308,92	1 789 357	596 175	308,92	1 841 704
Bygg. Salg, såkornkvalitet	30 963	357,50	110 693	32 240	366,50	118 160	33 183	366,50	121 616
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	587 248	302,79	1 778 157	611 470	311,96	1 907 517	629 358	311,96	1 963 320
Havre. Salg	254 020	275,50	699 825	263 772	284,14	749 482	263 075	284,14	747 501
Havre. Salg, såkornkvalitet	14 347	351,00	50 358	14 898	364,00	54 229	14 858	364,00	54 083
Havre. Salg og hjemmeforbruk	268 367	279,54	750 183	278 670	288,41	803 711	277 933	288,41	801 584
Erter til modning. Salg	3 800	389,88	14 815	4 000	418,87	16 755	4 000	418,87	16 755
Sum erter til modning	4 044	366,35	14 815	4 000	418,88	16 755	4 000	418,88	16 755
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1 208 031	309,29	3 736 355	1 235 537	317,26	3 919 920	1 239 495	316,82	3 927 025
Korreksjon for vann/kvalitet			-74 635			-76 370			-76 618
Oljefrø og åkerbønner	13 508	531,16	71 749	11 747	570,51	67 018	15 480	570,51	88 315
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 221 539	305,64	3 733 469	1 247 284	313,53	3 910 568	1 254 975	313,85	3 938 722
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, erter og oljefrø			3 735 469			3 912 568			3 940 722

Tabell 7.2. Poteter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	69 973	612,00	428 235	71 263	633,67	451 572	66 479	627,00	416 823
Salg. Poteter til potetmel	32 603	92,33	30 102	31 066	97,33	30 237	30 883	101,00	31 192
Salg. Poteter til mos/flakes	12 903	243,00	31 354	12 229	262,00	32 040	11 189	282,00	31 553
Salg. Poteter til pommes fr.	56 366	300,00	169 098	58 872	321,00	188 979	60 959	345,00	210 309
Salg. Poteter til chips	48 347	293,33	141 816	51 134	314,00	160 561	56 580	340,00	192 372
Salg. Vakuump. pot. mm.	10 363	300,33	31 123	9 540	318,33	30 369	9 177	338,00	31 018
Sum poteter til mos/chips mv	127 979	291,76	373 391	131 775	312,62	411 949	137 905	337,37	465 252
Hjemmeforbruk. Matpoteter	116	584,33	678	122	604,33	737	122	596,00	727
Salg settepoteter	11 285	672,33	75 872	11 740	690,67	81 085	11 740	710,00	83 354
Sum poteter (uten tilskudd)	257 349	352,94	908 278	261 819	372,62	975 580	263 129	379,03	997 348
Distr.tilsk. for Nord-Norge			5 349			7 507			8 500
Poteter			913 627			983 087			1 005 848

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7 821	13,76	107 617	8 082	14,32	115 734	7 998	14,38	115 011
Sommerkål	3 117	6,83	21 289	2 497	7,12	17 779	2 520	7,35	18 522
Vinterkål	13 543	6,83	92 499	14 158	7,12	100 805	14 056	7,35	103 312
Sum hodekål	16 660	6,83	113 788	16 655	7,12	118 584	16 576	7,35	121 834
Gulrot	51 333	8,98	460 970	49 802	9,26	461 167	49 842	9,39	468 016
Purre	2 559	18,00	46 062	2 539	18,75	47 606	2 571	18,91	48 618
Løk	21 215	7,38	156 567	20 754	7,72	160 221	20 712	7,80	161 554
Salatagurk (slangeagurk)	19 148	23,46	449 212	19 322	24,51	473 582	19 182	24,77	475 138
Tomater	14 269	33,97	484 718	14 022	34,83	488 386	13 919	34,67	482 572
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	133 005	13,68	1 818 934	131 176	14,22	1 865 280	130 800	14,32	1 872 743
Rosenkål	1 068	23,64	25 248	1 526	25,19	38 440	1 336	24,76	33 079
Kinakål	2 459	16,44	40 426	2 096	16,99	35 611	2 501	17,16	42 917
Rødkål	1 921	4,94	9 490	1 743	5,14	8 959	1 766	5,32	9 395
Brokkoli	3 604	28,15	101 453	3 549	30,27	107 428	3 778	30,53	115 342
Hageerter	4 428	3,30	14 612	3 447	3,35	11 547	4 005	3,39	13 577
Knollselleri	4 273	15,21	64 992	4 395	15,80	69 441	3 964	16,10	63 820
Stilkselleri	1 032	20,83	21 497	1 052	21,81	22 944	1 045	22,12	23 115
Agurker, friland	1 588	8,04	12 768	1 220	8,18	9 980	1 609	8,27	13 306
Rødbeter	4 120	5,94	24 473	3 387	6,01	20 356	3 438	6,45	22 175
Persillerot	359	45,84	16 457	350	47,89	16 762	324	50,25	16 281
Reddiker	145	75,57	10 958	89	79,80	7 102	114	80,68	9 198
Kruspersille	47	116,66	5 483	21	126,23	2 651	33	132,77	4 381
Kålrot til mat	12 483	8,85	110 475	11 775	9,49	111 745	11 586	9,51	110 183
Sum andre grønns.(u/salat)	37 527	12,21	458 332	34 650	13,36	462 966	35 499	13,43	476 769
Salat veksthus	2 326	93,49	217 458	2 636	96,81	255 191	2 354	98,37	231 563
Issalat/Isbergsalat	9 605	14,79	142 058	8 496	15,37	130 584	9 092	15,74	143 108
Annen salat friland	12 752	24,35	310 511	12 902	25,07	323 453	12 970	25,06	325 028
Andre veksthusgrønnsaker			251			1 538			1 301
Urter i veksthus A	1 522	55,60	84 623	1 705	56,21	95 838	1 588	56,86	90 294
Kjøkkenhager/uspes.vekster			369 889			379 073			405 588
Sum andre grønnsaker, m.v.			1 583 122			1 648 643			1 673 651
Sum grønnsaker			3 402 056			3 513 923			3 546 394
Epler	15 060	11,22	168 973	15 680	11,47	179 850	16 184	11,38	184 174
Pærer	438	17,58	7 700	464	18,46	8 565	480	18,66	8 957
Plommer	1 784	34,22	61 048	1 812	34,03	61 662	1 853	33,25	61 612
Surkirsebær	133	45,19	6 010	137	45,73	6 265	137	45,90	6 288
Søtkirsebær (moreller)	612	76,52	46 830	648	77,46	50 194	683	77,71	53 076
Sum frukt	18 027	16,12	290 561	18 741	16,36	306 536	19 337	16,24	314 107
Jordbær	7 260	59,41	431 317	6 774	63,45	429 810	6 366	59,64	379 668
Bringebær	2 230	74,22	165 511	2 081	78,59	163 546	1 997	74,64	149 056
Solbær	676	16,23	10 971	664	17,24	11 447	659	18,03	11 882

A Kvantumsenhet: Ant. potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Andre bær	200	13,21	2 642	162	14,01	2 270	147	14,91	2 192
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	10 453	58,62	612 747	9 768	62,39	609 379	9 256	58,89	545 104
Snittblomster .....A	69 510	3,02	209 920	67 590	2,83	191 280	66 261	3,06	202 759
Blomstrende potteplanter .....A	26 731	18,64	498 266	23 100	19,80	457 380	23 100	21,64	499 884
Dekorasjonsplanter .....A	1 732	15,82	27 400	1 830	18,73	34 276	1 768	20,79	36 757
Utplantingsplanter .....A	38 629	8,22	317 530	38 395	8,52	327 125	38 900	9,18	357 102
Sum blomster, store gartneri .....A	136 602	7,71	1 053 116	130 915	7,72	1 010 061	130 029	8,43	1 096 502
Blomsterprod. i små gartneri .....A	1 366	7,71	10 532	1 309	7,71	10 092	1 300	8,43	10 959
Sum blomster i gartnerier			1 063 648			1 020 153			1 107 461
Planteskoler .....A	25 856	7,71	199 350	25 855	7,71	199 342	23 651	8,43	199 378
Sum blomster .....A	163 824	7,71	1 262 998	158 079	7,71	1 219 495	154 980	8,43	1 306 839
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			172 170			132 907			205 000
Hagebruksprodukter			5 740 532			5 782 240			5 917 444

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 7.4. Andre planteprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	102 490	296,60	303 985	104 085	302,90	315 273	105 888	350,00	370 608
Rundballer. Salg	51 245	50,00	25 623	52 043	51,40	26 750	52 944	59,00	31 237
Sum innenl. salg av stråfôr	153 735	214,40	329 608	156 128	219,07	342 023	158 832	253,00	401 845
Høy. Eksport	59	1 301,10	768	71	1 386,00	984	60	1 300,00	780
Halm. Eksport	171	59,50	102	51	294,00	150	120	150,00	180
Sum eksport av stråfôr	230	378,26	870	122	929,51	1 134	180	533,33	960
Stråfôr	153 965		330 478	156 250		343 157	159 012		402 805
Engfrø .....A	1 544	32,71	50 504	1 764	37,73	66 556	2 114	34,99	73 969
Rotvekst- og grønnsaksfrø .....A	1	76,00	76	1	77,00	77	1	81,00	81
Sum andre frø til modning	1 545		50 580	1 765		66 633	2 115		74 050
Sum andre planteprodukter			381 058			409 790			476 855

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 7.5. Melk, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 496 911	569,41	8 523 561	1 525 409	619,72	9 453 265	1 477 000	580,75	8 577 678
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	1 080	569,41	6 150	959	619,72	5 943	889	580,75	5 163
Kumelk. Lokal foredling	3 246	569,41	18 483	3 714	619,72	23 016	3 800	580,75	22 069
Sum kumelk	1 501 237	569,41	8 548 194	1 530 082	619,72	9 482 224	1 481 689	580,75	8 604 910
Geitmelk. Meierileveranse	19 774	569,75	112 662	18 891	619,51	117 032	19 101	580,90	110 958
Geitmelk. Annet salg	1 036	569,75	5 903	1 081	619,51	6 697	1 100	580,90	6 390
Sum geitmelk	20 810	569,75	118 565	19 972	619,51	123 729	20 201	580,90	117 348
Produsenttjeneste, meierifin			72 857			70 343			63 930
Grunntilskudd melk			69 805			66 836			70 000
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			8 809 421			9 743 132			8 856 188
Distriktstilskudd			621 940			640 639			623 000
Salg av melkekvoter			161 691			187 986			-419
Ku- og geitmelk			9 593 052			10 571 757			9 478 769

Tabell 7.6. Direkte tilskudd, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	669 672	541 376	566 808
BU-invest. Grøfting	73 220	64 116	65 000
Tilskudd SMIL-ordning	98 747	95 014	105 694
Organisert beitebruk	20 941	23 250	26 000
Rentestøtte	30 348	9 164	18 000
Tilskudd til verdensarven	7 856	9 639	11 000
Utvalgte kulturlandskap	23 463	30 034	38 500
Sum utbet. Landbr.utb.fond	924 247	772 593	831 002
Sum fondsutbetalinger	924 247	772 593	831 002
Areal kult.landsk.tillegg	3 537 732	3 570 613	4 268 000
Produksjonstillegg husdyr	2 526 534	2 594 033	2 819 000
Driftstilskudd i melkeprod.	1 663 336	1 670 567	1 762 000
Tilskudd til økolog. jordb.	118 427	124 235	127 000
Beitetilskudd	978 386	1 040 204	1 077 000
Regionale miljøprogram	523 692	548 690	601 000
Sum dir. tilsk. (underpost)	9 348 107	9 548 342	10 654 000
Fremme av norsk engfrøavl	7 661	6 965	15 621
Inseminering m.v.	76 597	77 812	82 500
Sum utviklingstiltak	84 258	84 777	98 121
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 205 080	1 217 785	1 230 000
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 516	9 515	9 516
Refusj. utgifter under sykd.	148 871	124 299	140 000
Sjukelønnsordning	43 500	32 600	36 900
Landbruksvikar avløserlag	58 549	58 712	58 712
Tidligpensjonsordning	64 973	68 510	67 950
Sum velferdsordninger	1 530 489	1 511 421	1 543 078
Sum utbet. jordbruksavt.	11 887 101	11 917 133	13 126 201
Erst. tilt. pl./dyresykdom	59 465	12 809	54 123
Driftsplanlag m.v.	735	735	735
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	37 180	44 013	41 940
Tilskudd til erstatning m.m.	108 323	106 158	123 685
Sum andre ordninger	206 656	164 668	221 436
Sum direkte tilskudd	12 093 757	12 081 801	13 347 637

Tabell 7.7. Energi og smøremidler, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	1 712	726,50	12 438	1 732	1 003,30	17 377	1 718	1 276,28	21 926
Bioenergi i veksthus .....A	75 785	210,20	15 930	84 544	217,51	18 389	80 386	224,68	18 061
Gass i veksthus .....A	208 279	389,42	81 108	232 351	657,91	152 866	220 922	812,02	179 393
Fyringsolje. Korntørker	5 731	901,76	51 680	6 584	1 041,20	68 553	6 114	1 324,48	80 979
Bensin	3 091	1 175,13	36 323	3 062	1 321,93	40 477	3 028	1 497,36	45 340
Diesel (brenselolje)	134 077	886,41	1 188 472	134 077	1 023,47	1 372 238	134 077	1 301,94	1 745 602
Smøremidler (olje,fett m.v.)	2 682	4 152,40	111 367	2 682	4 207,91	112 856	2 682	4 462,25	119 678
Elektrisitet, jordbruk .....A	1 274 123	654,00	833 276	1 268 249	1 099,72	1 394 719	1 263 053	1 002,97	1 266 804
Elektrisitet, veksthus .....A	366 161	412,72	151 122	408 480	839,82	343 050	388 387	634,08	246 268
Sum energi og smøremidler			2 481 716			3 520 525			3 724 051

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 7.8. Andre kostnader, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	6 092	88,62	5 399	6 110	91,06	5 564	6 301	94,67	5 96
Ensileringsmidler	9 713	1 031,35	100 175	9 316	1 097,48	102 241	9 430	1 366,71	128 88
Halmbeh.middel. Ammoniakk .....A	903	20,20	18 241	816	20,90	17 054	816	21,49	17 53
Plantevernmidler			444 807			551 547			474 42
Frakt. Korn og oljefrø	380 944	13,84	52 723	384 918	14,77	56 852	417 235	16,00	66 75
Frakt. Handelsgjødsel	471 866	24,18	114 097	479 848	26,24	125 912	453 717	28,42	128 94
Frakt. Poteter	71 758	28,00	20 092	75 441	28,00	21 123	66 479	30,00	19 94
Frakt. Grønnsaker	191 345	49,91	95 500	179 449	52,81	94 767	183 892	57,20	105 18
Frakt. Bær	5 974	56,70	3 387	5 026	60,00	3 016	5 472	64,98	3 55
Frakt. Blomster .....B	131 833	6,90	90 965	119 458	7,30	87 204	123 928	7,91	98 02
Frakt. Frukt	11 342	59,52	6 751	18 631	62,98	11 734	15 216	68,21	10 37
Sum frakt. Hagebruksprod.			196 603			196 721			217 14
Fiberduk C	9 042	0,85	7 686	8 977	0,98	8 797	9 018	1,10	9 92
Fiberduk inkl. inv.avgift C	9 042	0,85	7 686	8 977	0,98	8 797	9 018	1,10	9 92
Plastfolie i hagebruket .....D	6 526	1 053,98	6 878	6 497	1 172,92	7 620	6 448	1 552,92	10 01
Plastfolie i jordbruket .....D	84 229	5 507,30	463 874	82 371	6 378,26	525 384	82 371	7 982,32	657 51
Plastfolie inkl. inv.avgift .....D	90 755	5 187,06	470 752	88 868	5 997,70	533 004	88 819	7 515,57	667 52
Embal./sortering. Grønnsaker	14 851	20,57	305 486	14 221	21,66	308 039	14 573	22,28	324 63
Emballasje. Frukt og bær	16 986	3,04	51 659	21 801	3,12	68 096	19 416	3,24	62 86
Emballasje. Blomster	13 660	4,56	62 347	13 092	4,66	61 065	13 003	4,82	62 63
Sum emballasje. Hagebrukspr.			419 492			437 200			450 13
Torv- og plastpotter .....E	9 849	769,22	7 576	8 634	885,11	7 642	7 727	889,73	6 87
Dyrkingstorv .....F	76	526,16	39 988	76	552,76	42 010	76	623,98	47 42
Avrenspotet .....A	1 106	0,32	354	1 109	0,32	355	1 142	0,32	36
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1 897 985			2 106 022			2 241 84

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg
B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt
C Kvantumsenhet: 1000 m2 Prisenhet: Kr/m2
D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa
E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenhet: Kr/kartong
F Kvantumsenhet: 1000 m3 Prisenhet: Kr/m3

Tabell 7.8. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr
Veterinær	504 160	868,90	438 065	532 731	891,24	474 791	535 473	918,35	491 752
Medisin til dyr			516 088			580 315			639 553
Veterinær og medisin til dyr			954 153			1 055 106			1 131 305
Kunstig inseminasjon. Storfe .....A	277 002	1 103,99	305 807	272 629	1 111,73	303 090	270 619	1 180,98	319 596
Kunstig inseminasjon. Svin .....A	143 369	470,98	67 524	132 693	493,82	65 526	129 167	504,89	65 215
Husdyrforsikring			26 265			42 679			46 412
Frakt. Kraftfôr .....B	1 993 918	19,67	392 204	2 018 215	20,13	406 267	2 026 843	21,80	441 852
Frakt. Kjøtt .....B	240 856	4,80	11 561	246 170	4,78	11 767	248 584	5,17	12 852
Adm.geb. kjøp melkekvote			97			97			419
Destruksjon av høns			9 141			9 315			931
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 766 752			1 893 847			2 018 582
Skadefors. maskiner netto			106 816			109 722			106 413
Sum netto skadefors. maskin.			106 816			109 722			106 413
Frakt. Fyringsolje C	7 444	24,12	1 795	8 317	25,52	2 122	7 832	27,64	2 165
Frakt. Ensileringsmidler .....D	9 713	355,34	3 451	9 316	383,11	3 569	9 430	414,91	3 913
Frakt. Såvarer .....D	64 123	246,00	15 774	70 149	250,00	17 537	66 790	270,75	18 083
Sum diverse frakter			21 020			23 228			24 161
Kontormaskiner			44 178			40 043			40 099
Teletjenester			97 235			96 119			95 070
Porto			24 643			24 565			24 471
Sum telefon og porto			121 878			120 684			119 541
Yrkesskadeforsikring .....E	39 150	305,24	11 950	43 384	316,93	13 750	45 013	328,34	14 780
rsavgift .....F	78 479	598,87	46 999	77 629	622,60	48 332	76 779	626,84	48 128
Produsenttjenesten .....G	6 214	20 808,00	129 301	5 972	20 814,00	124 301	5 730	20 576,00	117 900
Gårdsregnskap, registrert			646 603			674 456			692 910
Gårdsregnskap, ikke-reg.			9 848			12 958			13 905
Sum gårdsregnskap .....H	38 713	16 956,86	656 451	38 269	17 962,69	687 414	37 851	18 673,61	706 815
Skadeforsikring på bygninger			223 249			228 424			220 383
Korreksj. kostn. pelsdyrhold			-50 053						
Ekstrakostn. koronapandemi			13 500			63 500			
Sum diverse andre kostnader			1 218 473			1 349 676			1 291 807
Sum ekskl.posten forskjellig			4 990 026			5 459 267			5 658 646
Forskjellig			638 723			698 786			724 307
Forskjellig inkl. inv.avgift			638 723			698 786			724 307
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			43 500			32 600			36 900

A Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.
B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg
C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter
D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn
E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet
F Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time
G Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fk

H Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 7.8. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2020	Foreløpig regnskap 2021	Budsjett 2022
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Adm.tilskudd til avløserlag	9 516	9 516	9 516
Sum sosiale ordninger	53 016	42 116	46 416
Andre kostnader	5 681 765	6 200 169	6 429 369

Tabell 7.9. Leasing av maskiner, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	179 006	112,20	2 008 447	186 894	116,10	2 169 839	192 306	119,90	2 305 749
Leasing, rentedel .....A	5 447	3,23	175 938	5 515	2,99	164 899	5 684	3,50	198 940
Leasing, effekt finansiering			-113 048			-127 838			-152 332
Sum leasing av maskiner			2 071 337			2 206 900			2 352 357

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 7.10 Realrente. Lånt kapital, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2020			Foreløpig regnskap 2021			Budsjett 2022		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	4 117	2,57	105 807	4 041	2,15	86 882	3 880	2,66	103 208
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	66 451	3,01	2 000 175	68 629	2,51	1 722 588	70 821	3,11	2 202 533
Sum nedbetalingslån	70 568	2,98	2 105 982	72 670	2,49	1 809 470	74 701	3,09	2 305 741
Sum rentebærende utlån	70 568	2,98	2 105 982	72 670	2,49	1 809 470	74 701	3,09	2 305 741
Investeringslån LUF	66			36			21		
Korreksjon gjeld og renter	-45		-1 356	-6		-149	-5		-145
Rentekostnader lånt kapital	70 589	2,98	2 104 626	72 700	2,49	1 809 321	74 717	3,09	2 305 596
Effekt av finansiering			-1 465 963			-1 685 193			-2 002 401
Realrente lånt kapital			638 663			124 128			303 195

8 Volum og prisindekser

Tabell 8.1 Prisindekser, normaliserte regnskaper. 2020= 100

Postnavn	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	81,4	83,0	85,0	87,2	89,1	92,4	96,3	100,0	102,9	102,9
Korn, erter og oljefrø	81,2	82,9	84,9	87,1	89,0	92,3	96,3	100,0	103,1	103,1
Sum salg av matpoteter	74,7	77,6	79,5	84,6	88,6	91,9	96,4	100,0	103,5	102,5
Poteter	77,5	80,5	82,5	85,3	88,6	91,3	95,5	100,0	105,2	108,5
Sum grønnsaker	77,6	80,3	84,4	85,1	89,7	91,5	96,1	100,0	104,1	105,3
Sum frukt	84,8	87,1	90,0	88,8	87,3	88,2	94,2	100,0	101,5	100,7
Sum hagebær	72,3	72,4	73,6	75,8	79,4	80,8	88,4	100,0	106,5	100,7
Sum blomster	89,8	85,5	90,1	96,9	90,3	98,8	95,3	100,0	100,0	109,3
Hagebruksprodukter	79,9	80,1	83,9	85,9	87,4	91,0	94,6	100,0	102,5	106,0
Sum planteprodukter	80,9	81,7	84,5	86,6	88,8	92,4	95,5	100,0	103,0	105,5
Sum kumelk	84,3	91,3	97,5	99,2	98,1	100,3	95,7	100,0	108,8	102,0
Sum geitmelk	83,9	90,9	97,4	99,1	98,0	100,3	95,7	100,0	108,7	102,0
Ku- og geitmelk	85,1	91,8	97,4	98,9	98,0	99,8	95,9	100,0	108,1	101,9
Sum storfe	91,5	93,9	96,9	99,5	101,2	99,0	96,7	100,0	108,0	117,0
Sum sau/lam	110,1	115,7	119,2	107,8	90,6	91,9	98,6	100,0	108,6	118,8
Sum gris	88,7	91,9	102,2	101,7	96,2	93,3	92,7	100,0	109,2	120,4
Sum fjørfeslakt	92,8	94,6	93,2	94,2	91,8	94,5	96,0	100,0	104,2	106,1
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	92,7	95,5	100,2	100,1	96,9	95,7	95,5	100,0	107,6	115,8
Kjøtt og fjørfeslakt	87,3	91,0	95,3	97,3	97,1	96,2	96,1	100,0	106,6	114,0
Egg	91,6	91,4	92,5	91,8	95,4	95,0	93,0	100,0	104,5	113,4
Sum birøkt	60,0	65,4	77,3	94,4	97,6	99,6	99,0	100,0	102,3	105,0
Sum andre husdyrprodukter	88,0	89,0	91,7	93,9	96,9	96,9	94,5	100,0	103,6	110,7
Sum husdyrprodukter	86,4	91,2	95,9	97,7	97,5	97,6	95,9	100,0	107,0	109,0
Sum plante- og husdyrprod.	84,7	88,3	92,4	94,3	94,8	96,0	95,8	100,0	105,8	107,9
Sum inntekter eksl. tilsk.	81,4	86,1	93,1	97,9	99,9	94,1	95,2	100,0	109,5	107,5
Sum inntekter inkl. tilsk.	84,7	88,2	92,3	94,2	94,8	96,0	95,9	100,0	105,7	108,0
Sum handelsgjødsel	98,5	97,3	101,4	104,6	90,5	97,0	99,9	100,0	97,7	183,6
Kalk	83,7	87,7	88,9	90,9	91,8	95,0	94,0	100,0	102,5	111,6
Handelsgjødsel og kalk	97,5	97,2	100,5	103,7	90,6	96,9	99,2	100,0	97,9	177,0
Innkjøpt kraftfôr	88,1	91,3	93,0	93,8	95,2	96,8	97,2	100,0	102,2	114,6
Annet innkjøpt fôr	84,9	91,1	96,6	97,1	95,1	100,2	100,4	100,0	102,7	113,0
Sum innkjøpt fôr	88,0	91,3	93,3	94,0	95,2	97,0	97,4	100,0	102,2	114,5
Såfrø og planter	76,4	80,0	85,0	87,1	88,1	92,7	95,0	100,0	96,3	98,8
Sum energi og smøremidler	97,2	98,5	92,7	95,6	104,5	120,8	121,9	100,0	139,8	149,3
Sum andre kostn. v/pl.prod.	83,4	86,4	86,8	86,5	86,3	89,5	91,6	100,0	104,3	115,8
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	75,2	78,7	81,2	84,3	88,1	92,7	99,0	100,0	103,4	110,4
Andre kostnader	81,2	84,9	85,5	87,6	89,0	92,0	95,8	100,0	103,7	111,6
Sum vedlikehold	79,7	82,5	85,2	87,9	90,2	93,5	96,3	100,0	107,9	113,4
Sum ikke-varige prod.midler	86,5	89,3	90,4	92,2	93,3	97,8	99,7	100,0	106,7	122,0
Sum leasing av maskiner	91,0	91,1	90,7	90,6	93,2	95,4	100,0	100,0	102,1	105,8
Kapitalslit. Sum driftsb.	85,5	87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5	106,9
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	85,5	87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5	106,9
Kapitalslit	85,5	87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5	106,9
Sum kapitalkostnader	86,4	87,9	89,4	92,0	93,8	96,4	99,0	100,0	103,2	106,6
Sum kostnader	86,4	88,9	90,1	92,1	93,5	97,4	99,5	100,0	105,7	117,5

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

Tabell 8.2 Volumindekser, normaliserte regnskaper. 2020 = 100

Postnavn	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	91,2	94,0	96,1	96,1	99,0	95,8	98,8	100,0	101,9	102,1
Korn, erter og oljefrø	90,5	93,8	95,7	96,2	98,2	95,8	99,0	100,0	101,6	102,4
Sum salg av matpoteter	89,6	84,4	95,4	93,4	96,4	88,5	92,4	100,0	101,8	95,0
Poteter	91,3	88,4	95,2	93,3	96,2	92,4	96,4	100,0	102,3	101,4
Sum grønnsaker	75,9	79,7	86,0	96,8	98,1	97,8	99,1	100,0	99,2	99,0
Sum frukt	81,4	83,1	85,2	86,5	88,2	90,8	95,4	100,0	103,9	107,4
Sum hagebær	118,9	124,0	125,2	122,5	117,8	113,1	107,8	100,0	93,4	88,4
Sum blomster	119,9	120,2	116,9	113,6	106,7	99,8	99,9	100,0	96,6	94,6
Hagebruksprodukter	90,8	93,8	97,1	102,7	101,5	99,4	100,0	100,0	98,2	97,3
Sum planteprodukter	90,7	93,5	96,6	99,7	100,1	96,8	99,4	100,0	99,9	99,8
Sum kumelk	101,8	100,8	102,6	101,7	99,8	101,6	98,9	100,0	101,9	98,7
Sum geitmelk	94,9	93,2	101,7	103,1	101,2	102,1	100,2	100,0	96,0	97,1
Ku- og geitmelk	101,7	100,7	102,6	101,7	99,8	101,6	98,9	100,0	101,8	98,7
Sum storfe	97,0	91,3	93,0	95,7	99,9	104,3	101,7	100,0	103,0	106,5
Sum sau/lam	96,0	98,4	104,1	105,8	111,7	109,8	98,9	100,0	99,2	98,7
Sum gris	96,8	97,8	102,3	104,6	104,2	104,3	100,4	100,0	102,4	102,2
Sum fjørfeslakt	97,1	99,6	87,7	92,5	94,4	91,6	99,9	100,0	108,3	110,5
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	97,2	96,0	96,1	98,8	101,2	102,5	100,8	100,0	103,4	105,0
Kjøtt og fjørfeslakt	97,5	96,1	96,3	99,1	101,7	103,1	101,0	100,0	103,1	104,7
Egg	86,2	91,2	91,4	92,6	94,6	96,6	99,8	100,0	99,9	100,6
Sum birøkt	55,7	57,5	56,6	68,9	75,3	82,5	99,6	100,0	102,0	99,7
Sum andre husdyrprodukter	82,4	87,4	87,0	89,6	91,1	93,8	98,9	100,0	99,6	99,6
Sum husdyrprodukter	98,2	97,3	98,2	99,5	100,2	101,9	100,0	100,0	102,4	102,1
Sum plante- og husdyrprod.	96,0	96,2	97,7	99,5	100,1	100,4	99,8	100,0	101,6	101,4
Sum inntekter eksl. tilsk.	94,3	95,4	97,3	99,2	98,6	98,1	98,4	100,0	101,3	100,1
Sum inntekter inkl. tilsk.	94,9	95,7	97,5	99,4	99,1	98,9	98,9	100,0	101,4	100,5
Sum handelsgjødsel	87,6	94,0	94,9	94,6	92,3	95,8	100,0	100,0	102,1	96,9
Kalk	61,9	65,2	66,8	71,2	72,3	80,9	81,7	100,0	85,6	85,6
Handelsgjødsel og kalk	85,7	91,4	93,1	93,1	91,3	95,6	98,1	100,0	100,1	95,3
Innkjøpt kraftfôr	97,0	97,5	97,6	97,9	98,7	101,0	100,7	100,0	101,2	101,7
Annet innkjøpt fôr	99,1	95,0	96,8	94,0	102,5	155,7	110,3	100,0	107,9	102,3
Sum innkjøpt fôr	97,1	97,4	97,5	97,7	98,9	104,0	101,2	100,0	101,6	101,7
Såfrø og planter	93,4	92,5	87,8	94,9	95,7	98,5	96,8	100,0	110,3	103,1
Sum energi og smøremidler	101,2	99,2	102,2	102,1	103,5	103,8	101,2	100,0	101,5	100,5
Sum andre kostn. v/pl.prod.	90,0	95,5	101,0	102,6	98,3	98,3	99,0	100,0	106,4	102,0
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	101,1	98,6	101,3	101,8	101,8	107,5	100,5	100,0	103,7	103,5
Andre kostnader	97,9	99,3	102,7	103,5	101,9	102,2	99,6	100,0	105,2	101,4
Sum vedlikehold	96,7	102,0	108,8	108,8	101,4	100,2	94,3	100,0	98,4	96,3
Sum ikke-varige prod.midler	96,5	97,8	99,7	100,3	99,6	102,1	99,5	100,0	102,4	100,3
Sum leasing av maskiner	69,4	74,1	79,2	84,6	89,6	94,8	99,3	100,0	104,3	107,4
Kapitalslit. Sum driftsb.	87,8	89,3	91,1	93,1	95,8	97,5	98,6	100,0	101,5	102,9
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	114,8	110,5	107,3	104,6	102,1	99,1	98,5	100,0	99,6	101,1
Kapitalslit	99,3	98,3	97,9	98,0	98,5	98,3	98,7	100,0	100,7	102,0
Sum kapitalkostnader	92,6	92,9	93,7	95,0	96,5	97,5	98,8	100,0	101,5	103,2
Sum kostnader	95,4	96,3	97,9	98,7	98,7	100,8	99,3	100,0	102,2	101,0

* Foreløpige tall. ** Budsjett.